Delårsrapport per augusti 2019

SOLNA STAD

Behandlas på kommunstyrelsen och kommunfullmäktige i oktober.

KS/2018:1

Innehållsförteckning

Sammanfattning 3
Viktiga händelser 4
Mål och uppdrag 5
Ekonomisk analys 32
Verksamhetsutveckling och kvalitetsarbete 41
Tvärsektoriella frågor 42
Medarbetare 46
Framtida utmaningar och förutsättningar 47
Konkurrensutsättning 49
Intern kontroll 49
Sammanställd redovisning och företagen 50
Ekonomi och noter 54

Sammanfattning

Stadens mål och uppdrag

År 2019 har hittills varit händelserikt i Solna. Befolkningen har fortsatt att öka och per halvårsskiftet har staden 81 473 invånare. Samtidigt har utbyggnaden av Solna fortsatt, liksom utvecklingen av stadens verksamheter.

Kommunfullmäktige har beslutat om stadens styr- och uppföljningssystem som innehåller vision, övergripande mål, nämndmål, uppdrag samt finansiella mål. Bedömningen i denna delårsrapport utifrån styrsystemet är att de fyra övergripande målen och de tre finansiella målen kommer att uppfyllas under året. Det är 29 av de 40 nämndmålen som bedöms uppfyllas helt under året. 10 nämndmål bedöms uppfyllas till stor del eller och 1 delvis under 2019. Beträffande årets 12 uppdrag bedöms 6 vara slutförda och 5 pågår enligt plan och bedöms slutföras under 2019 och 1 uppdrag bedöms fortsätta under 2020.

Bedömningen är därmed att staden kommer att uppfylla kommunfullmäktiges övergripande mål och merparten av nämndmålen samt alla finansiella mål. De ekonomiska resultaten är även fortsatt goda. Sammantaget innebär detta att staden bedöms uppfylla lagkravet om god ekonomisk hushållning under 2019.

Ekonomiskt utfall delår och årsprognos

Resultatet för perioden januari – augusti är positivt och uppgår till 360,6 mkr. För motsvarande period föregående år var resultatet -232,0 mkr. Förändringen förklaras främst av 2018 års medfinansiering i Mälarbanan (600,0 mkr). Prognosen för årets resultat är positiv och uppgår till 378,0 mkr, vilket är en positiv budgetavvikelse på 288,0 mkr.

Periodens resultat efter balanskravsjusteringar och synnerliga skäl är positivt med 205,9 mkr, vilket är 145,9 mkr bättre än budget. Prognosen för årets resultat efter balanskravsjusteringar och synnerliga skäl uppgår till 201,5 mkr, vilket är en positiv avvikelse mot budget på 111,5 mkr. Den positiva prognosavvikelsen består främst av skatter, statsbidrag och utjämning samt finansnetto efter justering för balanskravsjusteringar.

Nämndernas prognoser, inklusive kommunstyrelsens medelsreserv på 15,0 mkr, visar sammantaget på ett överskott på 31,0 mkr i jämförelse med budget. Kommunstyrelsen, socialnämnden, tekniska nämnden, byggnadsnämnden samt miljö- och hälsoskyddsnämnden prognostiserar överskott, medan skolnämnden prognostiserar underskott. Övriga nämnder prognostiserar en budget i balans för 2019.

Investeringar

Periodens investeringsutfall, exklusive exploateringsverksamheten, uppgår till 94,8 mkr, vilket innebär att knappt 48 procent av helårsbudgeten förbrukats. Motsvarande period föregående år var investeringarna 89,8 mkr.

Prognosen för årets investeringar, exklusive exploateringsverksamheten, uppgår till 195,0 mkr, vilket innebär att det prognostiserade investeringsutfallet är 4,5 mkr lägre än budget. Avvikelsen förklaras i huvudsak av ändrade redovisningsregler för datorinköp, vilket i första hand påverkar skolnämnden. Årsprognosen för investeringar avseende exploateringsverksamheten uppgår till 165,0 mkr.

Medarbetare

Antalet medarbetare i staden uppgår per 31 augusti till 2 411, vilket är en minskning med 38 medarbetare jämfört med motsvarande period 2018. Det är antalet visstidsanställda som minskar. Bakgrunden till minskningen är en anpassning av verksamheterna utifrån minskade volymer inom främst socialförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen.

Stadens totala sjukfrånvaro för perioden januari - juli 2019 uppgår till 6,8 procent, vilket är en minskning med 0,3 procentenheter i jämförelse med motsvarande period föregående år. Under perioden har stadens medarbetarundersökning genomförts. Undersökningen visar att indexet för hållbart medarbetarengagemang uppgår till 80,5, vilket är något högre än föregående år.

Sammanställda resultatet för koncernen

Resultatet för Solna kommunkoncern perioden januari - augusti är positivt och uppgår till 488,5 mkr. För motsvarande period 2018 var resultatet negativt med 71,0 mkr.

Stadens företag

Norrenergi AB har en helårsprognos om ett resultat på 178,9 mkr före skatt, vilket är 6,2 mkr lägre än budget. Prognosavvikelsen mot budget beror främst på lägre volymer och intäkter på grund av den milda vintern. Bostadsstiftelsen Signalisten har en prognos för helåret på 44,1 mkr jämfört med budgeten på 41,9 mkr. Solna Vatten AB har en helårsprognos som överensstämmer med budget (0,0 mkr). Koncernen Råsunda Förstads AB har en prognos som uppgår till 2,0 mkr jämfört med budgeten på 4,6 mkr. Budgetavvikelsen beror framför allt på ökade

kostnader för insatser i fastigheterna stadshuset och Överjärva gård.

Viktiga händelser

En principöverenskommelse har tecknats med Humlegården om att utveckla Hagalunds arbetsplatsområde till en levande stadsdel i anslutning till den nya tunnelbanestationen Södra Hagalund. En principöverenskommelse har också tecknats med Mengus om utveckling av markområdet intill det så kallade SAS-huset i Frösundavik. Förutom utveckling av kontor innehåller överenskommelsen bland annat tillgängliggörande och aktivering av strandzonen utmed Brunnsviken, samt åtgärder för friluftslivet genom strandbad, utegym, tennis och andra aktiviteter. Utöver detta har principöverenskommelser tecknats med NCC för utveckling av kontor i kvarteret Yrket samt med Fabege för utveckling av kontor och 350 bostäder i kvarteret Yrket och Fräsaren i Solna Business Park.

Kommunstyrelsen har föreslagit kommunfullmäktige att anta detaljplan och exploateringsavtal som möjliggör för Signalisten att bygga ett trygghetsboende i Bergshamra. Kommunstyrelsen har även föreslagit kommunfullmäktige att anta exploateringsavtal med Skandia Bostäder AB med tillhörande detaljplan för Ballongberget. Detaljplanen och exploateringsavtalet möjliggör cirka 225–300 nya bostäder, kontor, hotell, förskola och en gång- och cykelbro som förbinder Ballongberget med Målbron. Därutöver bidrar exploatören genom att erlägga medfinansieringsbidrag för den nya tunnelbanan i Arenastaden. Kommunstyrelsen har även föreslagit att kommunfullmäktige antar detaljplaner för tunnelbanans gula linje.

Tekniska nämnden har slutfört en genomlysning av parkeringssystemet vilket, efter beslut i kommunfullmäktige, resulterade i justerade taxor för besöks-, boende- och nyttoparkering som börjar gälla den första oktober. Kommunfullmäktige har även beslutat om en ny avfallstaxa som börjar gälla den första september.

Byggnadsnämnden har givit slutbesked till ICA:s nya huvudkontor i Arenastaden, Arbetsförmedlingens nya kontorshus i Solna strand, 292 bostäder i Arenastaden, 162 bostäder och fem kedjehus i Järvastaden samt 120 bostäder och en förskola Ingentingområdet.

Kommunstyrelsen har godkänt utveckling av nya skolor på två platser i Solna, i Huvudsta för att möjliggöra grundskoleverksamhet för Engelska Skolan samt i Bagartorp för att möjliggöra etablering av en högstadieskola som ska drivas av Raoul Wallenbergskolan. Tekniska nämnden har genomfört en stor renovering av Råsundaskolans lågstadiedel och tillsammans med barn- och förskolenämnden genomfört ett pilotprojekt på två förskolor, Tunet och Rågen, för att pröva hur en ombyggnation kan stödja rektors möjlighet att genomföra organisationsförändringar som leder till minskade barngrupper.

Det sista steget i genomförandet av överflyttningen av den i skollagen reglerade fritidsklubbsverksamheten från kultur- och fritidsnämnden till skolnämnden har genomförts under perioden. Inriktningen är att vidareutveckla den kvarvarande främjande fritidsverksamheten och att utveckla ett förebyggande arbetssätt inom fritidsverksamheten. Ambitionen är att, utifrån den enskildes behov, skräddarsyr insatser för ungdomar som behöver stöd för att komma tillbaka till skolan, komma i arbete eller i övrigt komma ur en negativ spiral.

Inom skolnämnden har kunskapsresultaten förbättrats. Statistik från Skolverket visar att meritvärdet i årskurs 9 har ökat, liksom andelen elever som uppnår kunskapskraven i alla ämnen och antalet elever som är behöriga till ett yrkesförberedande program på gymnasiet.

Den 1 juli 2019 trädde den nya läroplanen för förskolan i kraft. Under våren har alla förskolor arbetat med att implementera den nya läroplanen med syftet att alla medarbetare i förskolan ska ha god kännedom om läroplanen och kunna undervisa utifrån den.

En krishanteringsplan för 2019 - 2022 har antagits av kommunfullmäktige. I planen regleras beredskap och central krisledning vid omfattande eller extraordinära händelser.

Inom ramen för ett hållbart Solna har kommunstyrelsen tagit beslut om ett åtgärdsprogram för Ulvsundasjön och ett åtgärdsprogram för Igelbäcken, Edsviken och Lilla Värtan. Programmen ger betydande minskningar av bland annat dagvattnets miljöbelastning av vattenförekomsterna.

Omvårdnadsnämnden har upphandlat sju vård- och omsorgsboenden vilket resulterade i nya avtal som trädde i kraft den första mars. Byte av utförare skedde på Polhemsgården, Oskarsro, Hallen, Berga och Tryggheten. Ametisten och Björkgården drivs av tidigare utförare men med nya avtal.

Arbetslösheten fortsätter att vara låg i Solna. Även trenden att allt färre hushåll i Solna erhåller försörjningsstöd håller i sig. Antalet hushåll med försörjningsstöd har minskat från 418 till 347 i jämförelse med samma period föregående år.

Under perioden har även utvecklingen av Solnas hemsida, solna.se, fortsatt och en plattform för att tillhandahålla

bättre och fler e-tjänster inom stadens verksamheter implementerats. Dessutom har ett utvecklingsarbete påbörjats för att identifiera hur stadens verksamheter behöver utvecklas till år 2025 för att möta de kommande välfärdsbehoven.

Mål och uppdrag

Kommunfullmäktige har beslutat om stadens styr- och uppföljningssystem som innehåller vision, övergripande mål, nämndmål, uppdrag samt finansiella mål.

Bedömningen i denna delårsrapport är att de 4 övergripande målen samt de 3 finansiella målen kommer att uppfyllas under året. Det är 29 av de 40 nämndmålen som bedöms uppfyllas helt under året. 10 nämndmål bedöms uppfyllas till stor del och 1 bedöms delvis uppfyllas under 2019. Beträffande uppdragen är bedömningen att 6 av årets 12 uppdrag är slutförda, 5 uppdrag pågår enligt plan och bedöms slutföras under året och 1 uppdrag bedöms fortsätta under år 2020.

Bedömningen är därmed att staden kommer att uppfylla kommunfullmäktiges övergripande mål och merparten av nämndmålen och uppdragen samt alla finansiella mål. De ekonomiska resultaten är även fortsatt goda. Sammantaget innebär detta att staden bedöms uppfylla lagkravet om god ekonomisk hushållning under 2019.

Övergripande mål

Utifrån Solna stads vision har kommunfullmäktige i stadens verksamhetsplan och budget för 2019 beslutat om fyra övergripande mål. De övergripande målen följs i första hand upp i delårsrapporten per augusti samt i årsredovisningen. I delårsrapporten per april beskrivs endast om det uppstått någon väsentlig avvikelse.

I en sammanvägd bedömning bedöms måluppfyllelsen enligt följande skala:

Målet uppfylls i år.

Målet uppfylls till stor del i år.

Målet uppfylls delvis i år.

Målet uppfylls inte i år.

Bedömningen i denna delårsrapport är att de fyra övergripande målen kommer att uppfyllas under året.

Övergripande mål
Solna stads verksamheter ska hålla god kvalitet och hushålla med stadens resurser.
Solna ska vara en stad som kännetecknas av mångfald, kreativitet och upplevelser.
Solna ska vara en attraktiv och trygg stad att leva och verka i.
Solna ska växa ihop och utvecklas på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt.

Solna stads verksamheter ska hålla god kvalitet och hushålla med stadens resurser.

Målet uppfylls i år

Medborgarnas och företagarnas nöjdhet med stadens service ligger på en god nivå. Medborgarnas nöjdhet med att bo och arbeta inom staden ligger på en hög nivå jämfört med länet och riket. Bland verksamhetsmått och nyckeltal är bilden blandad och en sammanvägd bedömning ger Solna en genomsnittlig placering i länet och riket. Den bedömningen stöds också av SKL:s sammanställning Kommunens kvalitet i korthet och av SKL:s/Koladas kommunindex.

Arbetslösheten och försörjningsstödet ligger fortsatt på låga nivåer. Arbetslösheten bland utrikes födda är lägst i riket. Kunskapsresultaten på Solnas skolor fortsätter att öka inom såväl meritvärden som godkända elever inom alla ämnen samt inom behörighet till gymnasiet. Brukarundersökningarna visar att 90 procent av föräldrarna upplever att deras barn är trygga på förskolan och att 87 procent av eleverna är trygga i grundskolan.

Det finns en fortsatt god balans mellan utvecklingen av stadens intäkter och kostnader. En förutsättning för att behålla Solnas låga skattesats är att intäkterna utvecklas i minst samma takt som kostnaderna. Solna har under många år lyckats upprätthålla en hållbar ekonomisk utveckling, som även fortsätter under år 2019.

Goda verksamhetsresultat i kombination med hög kostnadseffektivitet har lagt en grund för en hållbar och god ekonomisk hushållning i staden.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Successiv utveckling av stadens styr- och uppföljningssystem.
- Analys av kort- och långsiktigt ekonomiska hållbara förutsättningar inför framtagandet av stadens planeringsförutsättningar. Förutom ekonomiska kalkyler görs prognos och uppföljningar av bostadsbyggandet, befolkningsförändringar per åldersgrupp och stadsdel samt omvärldsanalyser. Utifrån dessa underlag justeras årligen nämndernas förutsättningar och ekonomiska ramar enligt stadens finansiella mål och riktlinjer.
- Samordning av behoven av nya förskolor, skolor, LSS-boenden och äldreboende sker i en övergripande lokalplanering på kort och lång sikt. Uppdateringar kring behoven fram till år 2030 görs i samband med reviderade befolkningsprognoser.
- Stadens systematiska arbete med att få solnabor att gå från bidrag till egen försörjning inom ramen för Solnamodellen.
- Socialnämnden och omvårdnadsnämnden har under året fortsatt arbetet med att vidareutveckla sina hemmaplanslösningar för effektiva lösningar med bibehållen kvalitet.

Solna ska vara en stad som kännetecknas av mångfald, kreativitet och upplevelser.

Målet uppfylls i år

I Solna finns en dynamisk marknad med över 9 500 unika företag i olika storlekar och branscher. Det handlar om allt från multinationella företag till små nystartade och från högteknologiska företag till tjänstesektorn. Bland de större företagsetableringarna finns bland annat ICA, Bayer och Arbetsförmedlingen i nya lokaler i Solna. De kommande åren kommer även Net Insight, Arla, Knightec, AGA, Randstad, Huawei, SCB, Skolverket med flera att etablera sig i Solna.

Solna är en fortsatt stark entreprenörsplats och under 2018 var cirka 7 800 personer företagsamma i Solna, en ökning med ungefär 100 personer i jämförelse med året innan. Antalet företagsamma kvinnor ökade under året med 0,1 procentenheter till 8,6 procent och motsvarande siffra för företagsamma unga mellan 16-34 år ökade med 0,2 procentenheter till 7,6 procent. Under 2018 beslöt sig 893 invånare för att starta, driva eller utveckla ett företag i Solna, vilket är en ökning med 33 invånare i jämförelse med året innan. Under samma period registrerades 684 nya bolag enligt Nyföretagarbarometern, en minskning med 37 bolag i jämförelse med året innan.

Solna är ett besöksmål att räkna med enligt den årliga mätningen av den turistekonomiska omsättningen (TEM 2018 i Solna). Övernattande och besökande till Solna stad omsatte 4,6 miljarder kronor under 2018, en ökning med 349 miljoner kronor i jämförelse med föregående år. Ökningen förklaras främst av Mall of Scandinavia och en ökning av antal hotellövernattningar. Sysselsättningen inom besöksnäringen uppgår till 2 453 helårssysselsatta 2018, en ökning med 90 personer i jämförelse med året innan. Solna är Sveriges femte största hotellkommun.

Enkätundersökningen i Svenskt Näringslivs Företagsklimat 2019 visar att företagen fortfarande uppfattar att Solna har ett starkt företagsklimat. Solna har bland annat det högsta sammanfattande omdömet (4,1) av alla kommuner i Stockholms län och företagen upplever även att Solna är bäst på att inte bedriva verksamhet som konkurrerar med näringslivet (4,6).

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Enligt bosättningslagen ska Solna under 2019 bosätta 126 nyanlända med uppehållstillstånd. Under perioden har 51 personer bosatts och av dessa har 26 varit kvotflyktingar.
- För att främja nyföretagande och stötta soloföretagare har fyra Bofficemöten och fem starta eget seminarier genom Nyföretagarcentrum genomförts.
- Tillsammans med ALMI, Enterprise Europe Network och Region Stockholm har Solna också via näringslivsenheten också arrangerat ett tillväxtseminarium för företag som vill växa och utveckla sin verksamhet.
- I somras genomfördes en sommarlovsfestival i Skytteholmsparken under lovets två första veckor.
- "Lennart Johansson Trophy", en internationell ungdomsturnering i fotboll, har genomförts.
- Ett flertal publika kulturevenemang har ägt rum såsom exempelvis valborgsfirandet i Skytteholmsparken som besöktes av cirka 8 000 personer och Tirganfestivalen på Huvudstafältet som besöktes av cirka 20 000 personer.

Solna ska vara en attraktiv och trygg stad att leva och verka i.

Målet uppfylls i år

Årets brukarundersökning visar att 90 procent av föräldrarna upplever att deras barn är trygga på förskolan och 87 procent av eleverna uppger att de känner sig trygga på skolan, vilket är i nivå med föregående år. Det visar att de insatser som görs för att öka tryggheten ger önskat resultat.

Arbetslösheten totalt i Solna uppgår per augusti till 4,5 procent, vilket är något högre än motsvarande period föregående år (4,8 %). Arbetslösheten i Solna är dock lägre i jämförelse med både Stockholms län (6,0 %) och riket (6,9 %). Arbetslösheten bland ungdomar i åldern 18–24 år i Solna uppgår till 4,8 procent, vilket är lägre än motsvarande period föregående år (5,4 %) och lägre än såväl Stockholms län (6,5 procent) som riket (8,9 %). Arbetslösheten bland utrikesfödda i Solna har sjunkit med 0,1 procentenhet till 8,3 procent, vilket är lägre än Stockholms län (13,1 %) och riket (19,2 %).

Under perioden har 78 procent av Solnamodellens deltagare, 86 procent av deltagarna i Solnamodellen extra och 64 procent av deltagarna i Solnamodellen nyanlända har gått vidare till arbete eller utbildning. Cirka 1 000 kursdeltagare går en yrkesinriktad gymnasieutbildning, som efter avslutad utbildning i hög grad leder till arbete efter studierna.

Trenden att allt färre hushåll i Solna erhåller ekonomiskt bistånd fortgår, en minskning från 418 till 347 i jämförelse med motsvarande period förra året. Medelbiståndet per månad har minskat från 9 275 till 8 500 kronor per månad, på grund av minskat behov av skyddat boende. Under perioden har i genomsnitt 70 personer varit inskrivna i åtgärder (arbetsträning samt anställning i olika former, främst OSA) och tre personer har gått från OSA-anställning till annat arbete.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Arbetet med planering för utbyggnaden av tunnelbanan och Mälarbanan fortsätter tillsammans med främst Region Stockholm och Trafikverket.
- Byggnadsnämnden planerar för nya bostäder, arbetsplatser och service för att åstadkomma en sammanhållen, levande och hållbar stadsmiljö med ett modernt transportsystem. Under perioden har bland annat bygglov beviljats för stadens nya simhall, beslut har givits om godkännande av ett trygghetsboende i Bergshamra samt 225 bostäder och möjlig hotellverksamhet i kvarteret Ballongberget samt att beslut givits om granskning av detaljplanerna för att möjliggöra utveckling av Bagartorps C, omdaningen av Solnavägen till stadsgata med nya bostäder och utvecklingen av Solnaverket med bostäder, strandpromenad och service i Huvudsta.
- Utifrån planen för säkrare och tryggare skolvägar samt efterföljande genomförandeprogram med inventering och åtgärdsförslag har arbete utförts på tre skolor under perioden januari till augusti. Även skolnämnden har genomfört aktiviteter inom Plan för säkra skolvägar.
- Stadens trygghetsarbete har utvecklats, bland annat har stadens samverkansavtal med polisen för att öka tryggheten i Solna har uppdaterats med nya medborgarlöften för perioden 2019–2020 samt att arbetssättet med felparkerade bilar som ägs av bilmålvakter har strukturerats upp.
- En systematisk uppföljning av entreprenörernas utförande av gatu- och parkskötsel har genomförts för att säkerställa att åtagandena uppfylls. Ett systematiskt arbete med klottersanering har genomförts, arbetet med blomsterprogrammet och utbytet av papperskorgar fortgår.
- Solna stads grundskolor har ett samarbete med stiftelsen Friends där alla stadens grundskolor påbörjade Friends treårsprogram för att förebygga kränkande behandling.

Solna ska växa ihop och utvecklas på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt.

Målet uppfylls i år

Måluppfyllelsen mäts dels genom ett antal nyckeltal, dels genom skriftliga beskrivningar av genomförda aktiviteter.

Måluppfyllelsen mäts dels genom ett antal nyckeltal, dels genom skriftliga beskrivningar av genomförda aktiviteter. Under första halvåret 2019 ökade antalet solnabor från 80 950 till 81 473 och prognosen är 82 421 vid årets slut. Antalet arbetstillfällen i Solna uppgår till ungefär 92 000 och ökar årligen med ca 3 000 årsarbetstillfällen. Prognosen för antalet färdigställda bostäder under 2019 är ungefär 900.

SKL och Kolada har utformat ett kommunindex, som successivt mäter kommunernas ekonomiska, sociala och miljömässiga hållbarhet. I denna sammanställning per september 2019 tillhör Solna den översta kvartilen i kommunsverige i 17 av de 28 kriterierna. Det är ett högt resultat och högre än tidigare år. I riket hamnar Solna i

denna sammanställning bland de tio främsta kommunerna kring hållbarhet. I två av kriterierna tillhör Solna den lägsta kvartilen, vilket är en minskning från förra året. De två är valdeltagandet samt andelen hushållsavfall som materialåtervinns.

Bland de ekonomiska kriterierna, där Solna hamnar i den översta kvartilen, ingår bl.a. att utbildningsnivån, den demografiska försörjningskvoten, nettopendlingen och andelen nyregistrerade företag är hög, att skattesatsen är låg och att soliditeten för kommunkoncernen är hög. Bland de sociala kriterierna ingår bl.a. att andelen långtidsarbetslösa är låg, att andelen behöriga till yrkesprogram i årskurs 9 och medellivslängden är hög, högt skattat hälsoläge och även hög tillit bland stadens invånare samt en liten andel barn i ekonomiskt utsatta hushåll och få hushåll med försörjningsstöd. Bland de miljömässiga kriterierna ingår bl.a. låga utsläpp av växthusgaser per invånare och lite hushållsavfall per invånare. Sammantaget innebär detta att Solna tillhör toppskiktet bland hållbara kommuner.

Kolada har under 2019 på uppdrag av Finansdepartementet gjort en annan sammanställning av hållbara nyckeltal, som är baserad på målen i FN:s Agenda 2030. I denna tillhör Solna översta kvartilen i 26 av 48 tillgängliga nyckeltal och den lägsta kvartilen i 7 av nyckeltalen. Även detta är bland de högre resultaten i kommunsverige.

Ett fokusområde i stadens miljöpolicy är hållbar stadsutveckling och en resvaneundersökning, för de omkring 22 000 som arbetar i Arenastaden, visar att 52 procent reser med kollektivtrafik till och från sina arbetsplatser och att ytterligare 20 procent cyklar eller promenerar. Det är det högst uppmätta värdet av hållbart resande hittills i tio analyserade stadsdelar.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Analys av kort- och långsiktigt ekonomiska hållbara förutsättningar inför framtagandet av stadens planeringsförutsättningar inför 2020-2022. Förutom ekonomiska kalkyler görs prognos och uppföljningar av bostadsbyggandet, befolkningsförändringar per åldersgrupp och stadsdel samt omvärldsanalyser som kan komma förändra förutsättningar i framtiden. Utifrån dessa underlag justeras årligen nämndernas förutsättningar och ekonomiska ramar enligt stadens finansiella mål och riktlinjer.
- Implementering av de fyra strategierna i översiktsplanen som ska möjliggöra att Solna ska fortsätta att växa hållbart pågår.
- Samordningen av arbetet med miljöpolicyn med tillhörande miljöstrategi i staden fortgår.
- Solnamodellens arbete med att få solnabor att gå från bidrag till egen försörjning genom ett individanpassat arbetssätt med vägledning, utbildning och tillsammans med arbetsgivare, samarbetspartners och utbildningsleverantörer.

Nämndmål

Kommunfullmäktige har i stadens verksamhetsplan och budget för 2019 beslutat om ett antal mål per nämnd. Nämndmålen följs i första hand upp i delårsrapporten per augusti samt i årsredovisningen. I delårsrapporten per april beskrivs endast om det uppstått någon väsentlig avvikelse för nämndens nämndmål.

I en sammanvägd bedömning bedöms måluppfyllelsen enligt följande skala:

Målet uppfylls i år.

Målet uppfylls till stor del i år.

Målet uppfylls delvis i år.

Målet uppfylls inte i år.

Bedömningen i denna delårsrapport är att 29 av 40 nämndmål uppfylls i år, 10 uppfylls till stor del och 1 bedöms delvis uppfyllas under året.

Kommunstyrelsen

Nämndmål
Kommunstyrelsen ska ta tillvara Solnas intressen i Stockholmsregionen.
Kommunstyrelsen ska säkerställa att Solna stad kan möta tillväxt och utbyggnad på ett hållbart sätt för dagens och morgondagens solnabor.
Solna ska vara en trygg och serviceinriktad stad.

Nämndmål
Solna ska ta tillvara solnabornas och företagarnas engagemang i stadens utveckling.
Solna stad ska säkra kompetensförsörjningen genom att vara en bra arbetsgivare med engagerade medarbetare.
Kommunstyrelsen ska säkerställa att nyanlända ges goda förutsättningar för att starta sina nya liv i Solna.

Kommunstyrelsen ska ta tillvara Solnas intressen i Stockholmsregionen.

Målet uppfylls i år

Måluppfyllelsen mäts genom beskrivningar av ett antal genomförda aktiviteter. Det handlar om aktiviteter för att driva viktiga infrastrukturfrågor, etablering av företag, samverkan med regionala aktörer och intressebevakning i allmänhet.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Arbetet med planeringen för utbyggnaden av tunnelbanan och Mälarbanan med främst Region Stockholm och Trafikverket.
- Godkännandet av överenskommelsen om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län, under förutsättning att samtliga kommuner i Stockholms län medverkar i överenskommelsen.
- Etableringen av bl.a. ICA, Bayer och Arbetsförmedlingen i nya lokaler i Solna. De kommande åren kommer även Net Insight, Arla, Knightec, AGA, Randstad, Huawei, SCB, Skolverket m.fl. att etablera sig i Solna.
- Överlämnat förslag till kommunfullmäktige om att godkänna en utökning av Norrvattens låneram och att avveckla Vårljus AB.
- Yttrat sig till Region Stockholm/Trafikförvaltningen över deras förslag till förändringar i kollektivtrafiken i Solna inför 2020. I yttrandet framfördes bl.a. att turtätheten för pendeltågen vid Ulriksdals station på sikt bör öka och att en ny pendeltågsstation öppnas i Huvudsta när Mälarbanan är utbyggd.

Kommunstyrelsen ska säkerställa att Solna stad kan möta tillväxt och utbyggnad på ett hållbart sätt för dagens och morgondagens solnabor.

Målet uppfylls i år

Måluppfyllelsen mäts dels genom ett antal nyckeltal, dels genom skriftliga beskrivningar av genomförda aktiviteter. Under första halvåret 2019 ökade antalet solnabor från 80 950 till 81 473 och prognosen är 82 421 vid årets slut. Antalet arbetstillfällen i Solna uppgår till ungefär 92 000 och ökar årligen med cirka 3 000 årsarbetstillfällen. Prognosen för antalet färdigställda bostäder under 2019 är ungefär 900.

SKL och Kolada har utformat ett kommunindex, som successivt mäter kommunernas ekonomiska, sociala och miljömässiga hållbarhet. I denna sammanställning vid avläsningstillfället 2019 tillhör Solna den översta kvartilen i kommunsverige i 17 av de 28 kriterierna. Det är ett högt resultat och högre än tidigare år. I riket hamnar Solna i denna sammanställning bland de tio främsta kommunerna kring hållbarhet. I två av kriterierna, valdeltagande och andelen hushållsavfall som materialåtervinns, tillhör Solna den lägsta kvartilen, vilket är en minskning från förra året.

Bland de ekonomiska kriterierna, där Solna hamnar i den översta kvartilen, ingår bl.a. att utbildningsnivån, den demografiska försörjningskvoten, nettopendlingen och andelen nyregistrerade företag är hög, att skattesatsen är låg och att soliditeten för kommunkoncernen är hög. Bland de sociala kriterierna ingår bl.a. att andelen långtidsarbetslösa är låg, att andelen behöriga till yrkesprogram i årskurs 9 och medellivslängden är hög, högt skattat hälsoläge och även hög tillit bland stadens invånare samt en liten andel barn i ekonomiskt utsatta hushåll och få hushåll med försörjningsstöd. Bland de miljömässiga kriterierna ingår bl.a. låga utsläpp av växthusgaser per invånare och lite hushållsavfall per invånare. Sammantaget innebär detta att Solna tillhör toppskiktet bland hållbara kommuner.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Analys av kort- och långsiktigt ekonomiska hållbara förutsättningar inför framtagandet av stadens planeringsförutsättningar inför 2020-2022. Förutom ekonomiska kalkyler görs prognos och uppföljningar av bostadsbyggandet, befolkningsförändringar per åldersgrupp och stadsdel samt omvärldsanalyser som kan komma förändra förutsättningar i framtiden. Utifrån dessa underlag justeras årligen nämndernas förutsättningar och ekonomiska ramar enligt stadens finansiella mål och riktlinjer.

- Implementering av de fyra strategierna i översiktsplanen som ska möjliggöra att Solna ska fortsätta att växa hållbart.
- Samordningen av arbetet med miljöpolicyn med tillhörande miljöstrategi i staden.
- Framtagande av ett förslag till klimatstrategi.
- Solnamodellens arbete med att få solnabor att gå från bidrag till egen försörjning genom ett individanpassat arbetssätt med vägledning, utbildning och tillsammans med arbetsgivare, samarbetspartners och utbildningsleverantörer.

Solna ska vara en trygg och serviceinriktad stad.

Målet uppfylls i år

Måluppfyllelsen mäts dels genom ett antal nyckeltal, dels genom skriftliga beskrivningar av genomförda aktiviteter. En viktig del i serviceinriktad stad är hur väl ärenden av olika slag besvaras och hur svaren uppfattas. Under perioden har drygt 72 300 ärenden registrerats i staden, varav 62 procent inkom via telefon, 21 procent via webbformulär och 17 procent var besök i receptionen. Av alla ärenden som inkom löstes 59 procent direkt av kontaktcenter. 95 procent av de inkomna ärendena fick svar inom 3 dagar.

Den årliga mätningen av Solnas service- och myndighetsutövning till företagare visar att stadens service fortsätter att öka till ett totalt NKI på 76 (75). Solna klättar till en femte plats bland större kommuner i Sverige och på samtliga serviceområden ligger staden över genomsnittet för alla kommuner som mäts. Arbete pågår kontinuerligt för att hålla en fortsatt hög nivå på servicen.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Stadens samverkansavtal med polisen för att öka tryggheten i Solna har uppdaterats med nya medborgarlöften för perioden 2019 - 2020.
- Stadens trygghetsarbete har utvecklats och bl.a. har arbetssättet med felparkerade bilar som ägs av bilmålvakter strukturerats upp.
- Utbildningen och nätverket för kunskapsutbyte mellan medarbetare i staden som har kontakt med företag i sin yrkesroll "Service i Samverkan" har fortsatt. Syftet är att öka kunskapen om näringslivet och dess behov samt att öka kunskapen om varandras olika roller för att säkra partnerskap och förbättra stadens service och bemötande.
- Solnamodellens arbete med att få solnabor att gå från bidrag till egen försörjning genom ett individanpassat arbetssätt med vägledning, utbildning och tillsammans med arbetsgivare, samarbetspartners och utbildningsleverantörer.

Solna ska ta tillvara solnabornas och företagarnas engagemang i stadens utveckling.

Målet uppfylls i år

Måluppfyllelsen mäts genom beskrivningar av ett antal genomförda aktiviteter. Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Arbetet med att utveckla dialogen med fokus på medborgarna i samrådsprocessen har fortsatt. Bl.a. har marknadsföringen och formerna för genomförandet av samrådsmöten utvecklats.
- Trygghetsvandringar har genomförts i syfte att identifiera miljöer och områden som kan upplevas som otrygga i Solna.
- Solnamodellens arbete med att få solnabor att gå från bidrag till egen försörjning genom ett individanpassat arbetssätt med vägledning, utbildning och tillsammans med arbetsgivare, samarbetspartners och utbildningsleverantörer. Sammantaget bidrar stadens näringslivsarbete och stadens arbetsmarknadsarbete till att ta tillvara företagarnas engagemang i stadens utveckling.
- Ett omfattande arbete har gjorts med ny och uppdaterad information och struktur på nya Solna.se, som lanseras i slutet av året.
- För att främja nyföretagande och stötta soloföretagare har fyra Bofficemöten och fem starta eget seminarier genom Nyföretagarcentrum genomförts. Tillsammans med ALMI, Enterprise Europe Network och Region Stockholm har Solna via näringslivsenheten också arrangerat ett tillväxtseminarium för företag som vill växa och utveckla sin verksamhet.

Solna stad ska säkra kompetensförsörjningen genom att vara en bra arbetsgivare med engagerade medarbetare.

Målet uppfylls i år

Måluppfyllelsen mäts dels genom ett antal nyckeltal, dels av genomförda aktiviteter.

I februari genomfördes stadens medarbetarundersökning. Det totala HME-indexet (medarbetarengagemanget) uppgick i årets mätning till 80,5, vilket är en liten ökning mot föregående år. Resultatet är således fortsatt bra och står sig även bra i relation till andra kommuner. Sjukfrånvaron sjönk något i staden för perioden januari-juli och uppgick till 6,8 procent (7,1 procent under motsvarande period 2018). Kontinuerliga analyser görs av sjukfrånvaron och riktade insatser för att minska sjukfrånvaron genomförs på förvaltningarna.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Genomförande av årets medarbetarundersökning. Resultatet har presenterats, analyserats och handlingsplaner har tagits fram inom stadens förvaltningar.
- Implementering av framtagna ledarskapslöften och chefs- och medarbetarsamtalsmallar har påbörjats.
- Upphandlingen av ett nytt rekryteringssystem har genomförts för att understödja verksamheternas rekryteringar.
- Ett projekt för framtagande och implementering av en digital introduktion av nya medarbetare i staden har startat.
- Projekt Digitalt medarbetarskap pågår för att höja medarbetarnas IT-kompetens inom framförallt förskola, skola och omsorg.

Kommunstyrelsen ska säkerställa att nyanlända ges goda förutsättningar för att starta sina nya liv i Solna.

Målet uppfylls i år

Måluppfyllelsen mäts av genomförda aktiviteter.

Enligt bosättningslagen ska Solna under 2019 bosätta 126 nyanlända med uppehållstillstånd. Under perioden har 51 personer bosatts och av dessa har 26 varit kvotflyktingar. Mottagning av kvotflyktingar innebär ett större uppdrag då dessa personer inte har vistats i Sverige under asylprocessen, många har stora vårdbehov och vissa kommer från mycket enkla förhållanden och behöver grundläggande information och träning i att leva i det svenska samhället.

De anvisade nyanlända har erbjudits bostäder på före detta Stenbackaskolans tomt, vid Förvaltarvägen eller inom ramen för Signalistens befintliga bestånd med tillfälliga kontrakt. Samverkansavtalet med Signalisten har därmed medfört att staden har kunnat säkerställa bostäder med tillfälliga hyreskontrakt till alla anvisade nyanlända utan att behöva uppföra ytterligare bostäder. Därutöver erbjuder kompetensnämnden praktiskt stöd, språkundervisning, samhällsorientering och stöd till att söka utbildning och arbete. Kompetensnämnden erbjuder också nyanlända med tillfälliga hyreskontrakt hjälp att söka permanent bostad.

Byggnadsnämnden

Nämndmål
Byggnadsnämnden ska planera för nya bostäder, arbetsplatser och service samt åstadkomma en sammanhållen, levande och hållbar stadsmiljö med ett modernt transportsystem.
Byggnadsnämnden ska förbättra dialogen med solnabor och andra intressenter med inriktningen att skapa en öppen och inkluderande planprocess.
Byggnadsnämnden ska öka nöjdheten hos solnabor och företagare med nämndens service och myndighetsutövning.

Byggnadsnämnden ska planera för nya bostäder, arbetsplatser och service samt åstadkomma en sammanhållen, levande och hållbar stadsmiljö med ett modernt transportsystem.

Målet uppfylls i år

Byggnadsnämnden planerar för nya bostäder, arbetsplatser och service för att åstadkomma en sammanhållen, levande och hållbar stadsmiljö med ett modernt transportsystem. Översiktsplanens inriktning är en byggnadstakt om cirka 800 nya bostäder per år i Solna fram till 2030. Under perioden 2019 höll nämnden en fortsatt hög takt för att

möjliggöra detta.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Beslut om godkännande av detaljplan för den nya tunnelbanelinjen.
- Beslut om godkännande av ett trygghetsboende med 60 lägenheter i Bergshamra i kvarteret Torsken, samt 225 bostäder och möjlig hotellverksamhet om cirka 200 rum i kvarteret Ballongberget.
- Beslut om granskning av detaljplanerna som möjliggör utveckling av Bagartorps C, omdaningen av Solnavägen till stadsgata med nya bostäder i kvarteret Banken och Tomteboda, samt utvecklingen av Solnaverket, bostäder, strandpromenad och service i Huvudsta.
- Beslut om samråd för den nya skolan i Huvudsta i kvarteret Koltrasten.
- Under perioden har bygglov beviljats för stadens nya simhall i kombination med kontor.
- Under perioden har slutbesked givits för ICA:s nya huvudkontor, 146 bostäder i Arenastaden, 162 bostäder i Järvastaden samt 120 bostäder och en förskola i kvarteret Konstnären.
- Arbete med att definiera och konkretisera kvalitativ, levande och hållbar stadsmiljö har genomförts för att säkerställa detta i planprojekten. Det övergripande sammanhanget för respektive plan redovisas nu på ett bättre sätt i nämndens detaljplaneärenden.
- Framdriften av projekten säkerställs genom en tydlig struktur för genomgång av planärenden och god tidsplanering, genom att säkerställa rätt bemanning, samt att ha en tidig dialog med samverkanspartners och samsyn kring bedömningar inom staden. Bygglovsarkitekter medverkar i utvalda projekt vid tekniskt samråd och vid slutförande av bygget görs platsbesök och utvärdering.
- Nämnden arbetar fortsatt med implementering av stadens styrdokument inom miljöområdet med fokus på dagvattenhantering och byggaktörerna delges en uppdaterad version av det vägledande dokumentet "På väg mot ett hållbart Solna".

Byggnadsnämnden ska förbättra dialogen med solnabor och andra intressenter med inriktningen att skapa en öppen och inkluderande planprocess.

Målet uppfylls till stor del i år

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Nämnden har tillsammans med kommunikationsenheten gjort ett omfattande arbete med ny och uppdaterad information och struktur på den nya webben som lanseras i slutet av året.
- Informationen kring samrådsmöten har utökats i stadens kanaler för att nå fler.
- Nämnden deltar vid externa möten för att föra dialog om Solnas stadsutvecklingsprojekt, exempelvis med Hembygdsföreningen och Rotary.
- Presentationsytan för detaljplaner på samråd och granskning i stadshusreceptionens Solna Forum har förbättrats.
- Nämnden arbetar med att ha en god tillgänglighet i de frågor som nämnden ansvarar för och har god bemanning för att svara på frågor som går via kontaktcenter eller frågor via mejl och möten. Den senaste serviceundersökningen visar att bygglov får ett NKI på tillgänglighet på 63, jämfört med 66 året innan och jämfört med 64 som är rikssnittet. En väl upparbetad rutin med förmöten inför stora bygglovsansökningar är särskilt uppskattad av byggaktörerna.

Byggnadsnämnden ska öka nöjdheten hos solnabor och företagare med nämndens service och myndighetsutövning.

Målet uppfylls i år

Solna deltar i Stockholm Business Alliances servicemätning. Undersökningen är upplagd enligt analysmodellen Nöjd-Kund-Index (NKI) där kundnöjdhet mäts på en skala från 0-100. Ett resultat över 70 anses som högt. Resultatet för 2018 presenterades under våren 2019 och visade ett bra resultat för NKI på 68 för bygglovsenheten, jämfört med 68 (2017) och 50 (2015), och jämfört med 63 som är rikssnittet. NKI för bemötande var vid senaste mätningen 74 och rättssäkerhet 73.

Under perioden inkom 461 ansökningar gällande bygglov, antalet anmälan av byggåtgärd var 52 stycken, antalet ansökningar om skyltlov var 101 stycken och antalet övriga lov var 70 stycken. Sammantaget är det fler ärenden än motsvarande period föregående år. Inget ärende har, efter att ärendet är komplett, dragit ut på tiden då lagstiftarens

krav om handläggning inom tio veckor klaras och den nya lagstiftningen om avgiftsreducering endast använts i ett ärende gällande byggåtgärd startbesked där avgiften har reducerats.

Vid handläggning av större bygglov sker ofta en tidig kontakt med nämnden, där sökande presenterar sitt projekt. Beroende på projektets storlek och utformning sker ett arbete tillsammans med att ta fram ett förslag som uppfyller kraven för ansökan och sedan beslut.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Arbete med rutiner och effektivare arbetssätt gällande ärendehantering samt utökat utnyttjande av verksamhetssystemets resurser för bygglov har genomförts. Bygglovsenheten har arbetat med papperslös bygglovshantering, att avsluta fler ärenden för arkivering och med fler exempelhandlingar på hemsidan.
- Nämnden har genomfört en fortsatt översyn av frågor och svar för kontaktcenter, samt säkerställt att frågor besvaras av rätt person.
- Utveckling av kartunderlagen fortgår med viss avvikelse med anledning av vakanser, men arbetet bedöms genomföras under året.
- Nämnden har infört en modell för effektiv systemförvaltning.
- Förvaltningens medarbetare har fortsatt att delta i stadens gemensamma satsning Service i samverkan för att förbättra service och bemötande till solnabor och företagare, samt deltagit i utbildning i skriftlig kommunikation om service och bemötande.
- En översyn av e-postmallar avseende pedagogiska texter har genomförts.
- Anvisningen för introduktion av nyanställda har reviderats och ett förvaltningsgemensamt program har tagits fram. Introduktionen är omfattande och innebär både genomgång av interna rutiner och gemensam handläggning. Det leder till en tydlighet gentemot företag och skapar samsyn bland medarbetarna.

Tekniska nämnden

Nämndmål
Solna ska ha en ren, snygg och trygg stadsmiljö.
Avfallshanteringen ska ske med bästa möjliga resursutnyttjande och minsta möjliga miljöpåverkan.
Solna ska ha en god framkomlighet, tillgänglighet och trafiksäkerhet för alla som bor och rör sig i staden.
Solna ska ha ändamålsenliga, tillgängliga och effektiva lokaler, som erbjuder en god miljö att vistas i.
Tekniska nämnden ska öka nöjdheten hos solnabor, företagare och stadens verksamheter med nämndens service och myndighetsutövning.

Solna ska ha en ren, snygg och trygg stadsmiljö.

Målet uppfylls till stor del i år

Målet bedöms av de aktiviteter som genomförts. Den sammantagna bedömningen är att målet till stor del kommer att uppfyllas baserat på genomförda och planerade aktiviteter.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- En mer systematisk uppföljning av entreprenörernas utförande av gatu- och parkskötsel har genomförts för att säkerställa att åtagandena uppfylls enligt avtal samt att eventuella avvikelse därmed snabbt har kunnat åtgärdas.
- Arbetet med blomsterprogrammet pågår enligt plan.
- Utbytet av papperskorgar har skett under perioden och fortsätter även i höst.
- Det systematiska arbetet med klottersanering har skett under perioden och fortsätter även i höst.

Avfallshanteringen ska ske med bästa möjliga resursutnyttjande och minsta möjliga miljöpåverkan.

Målet uppfylls i år

Målet bedöms av de aktiviteter som genomförts. Den sammantagna bedömningen är att målet kommer att uppfyllas baserat på genomförda och planerade aktiviteter.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- En översyn av befintliga hämtningsplatser gällande den mobila miljöstationen kommer att genomföras under hösten.
- Balansen mellan nivån på taxorna och verksamhetens kostnader har säkerställts genom att taxorna justerades vid årsskiftet samt genom ytterligare en justering som träder i kraft 2019-09-01.
- En översyn gällande den mobila återvinningscentralen kommer att ske under hösten.

Solna ska ha en god framkomlighet, tillgänglighet och trafiksäkerhet för alla som bor och rör sig i staden.

Målet uppfylls till stor del i år

Målet bedöms av de aktiviteter som genomförts. Den sammantagna bedömningen är att målet till stor del kommer att uppfyllas baserat på genomförda och planerade aktiviteter.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Utifrån planen för säkrare och tryggare skolvägar samt efterföljande genomförandeprogram med inventering och åtgärdsförslag har arbete utförts på tre skolor under perioden januari till augusti.
- Beläggningsarbeten i form av asfaltering kommer att utföras enligt plan.
- Upprustningar och löpande underhåll på stadens trafiksignaler genomförs enligt plan.

Därutöver bistår tekniska nämnden kommunstyrelsen i arbetet med de strategiska trafikfrågorna. Det handlar exempelvis om planeringen för utbyggnaden av tunnelbanan och Mälarbanan samt om utvecklingen av stombussnätet.

Solna ska ha ändamålsenliga, tillgängliga och effektiva lokaler, som erbjuder en god miljö att vistas i.

Målet uppfylls till stor del i år

De mått som ligger till grund för att bedöma om målet är uppfyllt eller inte baseras på uppföljning av lokal- och energieffektivitet samt brukarnas upplevelse av fastigheter och lokaler. Under perioden har ett stort arbete pågått för att säkerställa att entreprenören fullgör avtalat åtagande avseende fastighetsdriften. Den sammanvägda bedömningen av mått och genomförda aktiviteter är att målet uppfylls till stor del under året.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Arbetet med att genomföra reinvesteringar inom stadens fastigheter har pågått och fortsätter pågå under året. Bland annat har skollokaler anpassats till utförande av fritidsklubbsverksamhet.
- Utvecklingsarbetet gällande fastighetsdriften går framåt med hjälp av ett kontinuerligt uppföljningsarbete.
- Med utgångspunkt av föregående års NKI-mätning har områden identifierats och åtgärder har vidtagits.
- Arbetet med tillgänglighetsinventeringen fortgår och flera fastigheter har eller kommer att inventeras.
- Energikartläggningen har inneburit flera åtgärder. Bland annat har en ishall fått ny LED-belysning vilket minskar både energiförbrukningen och värmeutstrålningen. Kartläggningen är även ett kompletterande underlag i samband med projekt.

Tekniska nämnden ska öka nöjdheten hos solnabor, företagare och stadens verksamheter med nämndens service och myndighetsutövning.

Målet uppfylls i år

Kontaktcenter (KC) hanterar cirka 2 500 ärenden per månad som rör tekniska nämnden. Målet är att KC ska lösa så många ärenden som möjligt redan i första kontakten med medborgaren. Hittills i år ligger lösningsgraden på 79,3 procent vilket är en ökning med 4,4 procent jämfört med föregående år.

Solna stad har deltagit i Stockholm Business Alliances servicemätning där tekniska nämnden har deltagit inom området myndighetshandläggning. Undersökningen är upplagd enligt analysmodellen nöjd-kund-index (NKI) där kundnöjdhet mäts på en skala 0-100. NKI för markupplåtelser som presenterades i maj 2019 visade en minskning från 72 punkter till 69 jämfört med förra mätningen.

Den sammantagna bedömningen är att målet kommer att uppfyllas baserat på genomförda och planerade aktiviteter.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Arbetet med att stärka avtalsuppföljningen har pågått enligt plan under perioden.
- Utvecklad hantering av myndighetsärenden har pågått enligt plan under perioden.
- Arbetet med att vidareutveckla kommunikationsinsatser pågår enligt plan.
- Arbetet med att fortsatt utveckla samverkan med kontaktcenter pågår.

Kultur- och fritidsnämnden

Nämndmål
Kultur- och fritidsnämnden ska utveckla fritids- och biblioteksaktiviteter för barn och ungdomar i nära samverkan med skolan med fokus på att stimulera barn och ungdomars läslust och läsförståelse.
Kultur- och fritidsnämnden ska möjliggöra för fler barn och ungdomar att delta i idrotts-, fritids- och kulturverksamhet i takt med att staden växer.
Kultur- och fritidsnämnden ska säkerställa att lokaler och anläggningar för idrott, fritid och kultur används effektivt och utvecklas utifrån ett stadsövergripande perspektiv.
Kultur- och fritidsnämndens verksamheter ska utvecklas i nära samverkan med Solnas kultur-, idrotts- och föreningsliv.

Kultur- och fritidsnämnden ska utveckla fritids- och biblioteksaktiviteter för barn och ungdomar i nära samverkan med skolan med fokus på att stimulera barn och ungdomars läslust och läsförståelse.

Målet uppfylls i år

Biblioteket har fortsatt locka fler barn och unga genom sina läsfrämjande aktiviteter. Under första halvåret har barn från förskoleklass, årskurs 4 och årskurs 7 besökt biblioteket och fått bokinspiration. Biblioteket har även genomfört aktiviteter för övriga prioriterade grupper, bland annat för personer med annat modersmål, personer som talar något av de nationella minoritetsspråken och personer med funktionsvariation. Fram till och med augusti fortsätter antal besök och antal lån vid stadens bibliotek att öka, särskilt vad gäller lån av barn- och ungdomslitteratur.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- I samverkan med skolnämnden har elever i förskoleklass, åk 4 samt åk 7, deltagit i bl.a. biblioteksintroduktion, bokprat samt författarbesök. Totalt har 1 870 elever nåtts.
- Samverkan mellan fritidsverksamhet och bibliotek har genomförts med aktiviteter som bokcirkel och bokprat för ungdomar på fritidsklubbar, Solna ungdomscafé, Black Sheep samt uppsökande aktiviteter vid ett antal evenemang under året.
- Medel har erhållits från Kulturrådet för att stärka biblioteksverksamhet för förskolor i samverkan mellan Solna och Sundbybergs bibliotek.

Kultur- och fritidsnämnden ska möjliggöra för fler barn och ungdomar att delta i idrotts-, fritids- och kulturverksamhet i takt med att staden växer.

Målet uppfylls till stor del i år

Sammantaget redovisar kultur- och fritidsnämnden att fler barn och ungdomar har fått plats i nämndens olika verksamheter i jämförelse med föregående period. Kulturskolan har under våren erbjudit 2 232 elevplatser, vilket är en ökning med 127 elevplatser jämfört med våren 2018. Under vårterminen har 4 200 elever i Solnas skolor tagit del av kultur- och fritidsnämndens kulturprogram i form av konst, film, teater, berättande, musik och kulturarv. Uppsökande klassrumsbesök är nytt för att möjliggöra för fler förskolor och skolor att ta del av utbudet.

Inom biblioteket har antalet utlån till barn och ungdomar ökat med 8 procent. Ett pilotprojekt för interkommunalt samarbete mellan Solna och Sundbyberg på biblioteksområdet har startat för att underlätta för elever i de båda kommunerna att delta i varandras verksamheter.

Inom fritidsverksamheten för ungdomar har en översyn av besöksantalet på de olika anläggningarna gjorts under våren. Den visar att besöksantalet varierar kraftigt mellan anläggningarna. Resultatet av översynen kommer att ligga till grund för den fortsatta planeringen av fritidsverksamheten. Inom fritidsverksamheten för ungdomar har en

översyn av besöksantalet på de olika anläggningarna gjorts under våren. Den visar att besöksantalet varierar kraftigt mellan anläggningarna. Resultatet av översynen kommer att ligga till grund för den fortsatta planeringen av fritidsverksamheten.

Inom idrotten har antal bidragsberättigade aktiviteter för åldersgruppen 7-20 år under våren gått ner något jämfört med motsvarande period 2018. Detta kommer att följas upp närmare i årsredovisningen.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Ett nytt koncept för att erbjuda ett sommarlovsprogram för barn och unga har genomförts genom att arrangera en sommarlovsfestival i Skytteholmsparken under sommarlovets två första veckor. Sommarlovsfestivalen var mycket populär och hade fler besökare än tidigare sommarlovsprogram lockat under hela lovet. Sammanlagt beräknas cirka 12 000 besök av barn och unga i åldern 6 - 15 år ha gjorts.
- Kultur- och fritidsnämnden har påbörjat ett arbete med ett vidareutveckla den främjande fritidsverksamheten för att försöka nå grupper som idag inte i lika hög utsträckning som andra tar del av fritidsutbudet. Parallellt pågår ett arbete med att utveckla ett förebyggande arbetssätt inom fritidsverksamheten i samarbete med övriga berörda nämnder.
- Biblioteken har genomfört riktade insatser för barn och ungdomar och i övrigt prioriterade målgrupper. Den ökade utlåningen för barn och unga är en tydlig effekt av moderniseringen av barn- och ungdomsytan på biblioteket samt ökningen av de uppsökande och läsfrämjande aktiviteterna.
- Den regionala samverkan mellan Solna och Sundbybergs kulturskolor har vidareutvecklats gällande utbyte av elevplatser samt gemensam marknadsföring av skolornas kursutbud.
- Samarbetet med skolnämnden och barn- och förskolenämnden har utvecklats gällande kulturintroduktion och bokade aktiviteter, bl.a. inom skapande skola, program för förskolor samt en särskild satsning på skolbio för förskolor och gymnasiet gällande filmaktiviteter.

Kultur- och fritidsnämnden ska säkerställa att lokaler och anläggningar för idrott, fritid och kultur används effektivt och utvecklas utifrån ett stadsövergripande perspektiv.

Målet uppfylls till stor del i år

Kultur- och fritidsnämnden kan redovisa en positiv utveckling av att nämndens lokaler och anläggningar används av flera verksamheter i Solna såsom förskolor, skolor, föreningar, organisationer, privata aktörer och privatpersoner.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelsen är:

- Planerings- och projekteringsarbetet för den nya idrottsplatsen i Järvastaden och den nya simhallen på Ulriksdals idrottsplats har fortsatt. Kultur- och fritidsnämnden stödjer miljö- och byggnadsnämnden och kommunstyrelsen i arbetet med specialistkompetens inom idrottsområdet.
- Investeringar har gjorts i ett antal idrottsanläggningar. Bl.a. har konstgräset bytts ut på Skytteholms IP, volleybollplanen på Skytteholmsfältet möjliggjorts även för beachvolleyboll och en ny ismaskin har upphandlats som kommer att tas i bruk under hösten.
- Inom fritidsverksamheten har några lokaler avvecklats eftersom skolnämnden har tagit över inskriven verksamhet för 10-12 åringar i enlighet med beslutet i kommunfullmäktige och därmed huvudsakligen integrerat verksamheten i skolornas lokaler.
- Bibliotekens lokaler används bl.a. av skolornas modersmålsundervisning, studievägledning för akademiker samt till nämnders olika arrangemang.

Kultur- och fritidsnämndens verksamheter ska utvecklas i nära samverkan med Solnas kultur-, idrotts- och föreningsliv.

Målet uppfylls i år

Sammanfattningsvis kan kultur- och fritidsnämnden redovisa hundratals samarbeten med lokala föreningar, organisationer och arrangörer samt med regionala organisationer, förvaltningar och myndigheter för årets genomförda kultur-, fritids- och idrottsutbud. Nämnden har utvecklat föreningsstödet och samarbetat med olika aktörer, vilket lett till ett bredare utbud att marknadsföra och en ökad effektivitet.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Beslutet att justera fördelningsprinciperna för bokning av tider vid idrottsanläggningar 2018 i syfte att

prioritera antalet deltagande barn och ungdomar i förhållande till fördelning enligt antal lag och sportsliga resultat. Fördelningsprinciperna följs upp under hösten 2019.

- En sommarlovsfestival genomfördes i Skytteholmsparken under sommarlovets två första veckor. Festivalen blev en central samlingspunkt, dit föreningarna kom och erbjöd sina prova-på-aktiviteter i ett sammanhang där det redan fanns mängder av barn och unga.
- Bibliotekens samverkan med flera olika aktörer såsom Bergshamrabibliotekets Vänner (BBV), Solna Hembygdsföring och studieförbund. Ett flertal uppskattade arrangemang har genomförts under perioden.
- "Lennart Johansson Trophy" har genomförts. Det är en internationell ungdomsturnering i fotboll med 30 lag varav 27 kommer från Europas främsta fotbollsklubbar. Turneringen är unik i Sverige och rankad som en av de bästa i Europa. AIK fotboll arrangerar turneringen i samarbete med Solna stad.
- Ett flertal publika kulturevenemang har ägt rum i samarbete med kultur- och föreningsliv såsom Filmstadens dag, Hagalundsdagen, valborgsfirandet i Skytteholmsparken och "Tirganfestivalen" på Huvudstafältet.
- Kulturskolans samarbete med Confidencen har fördjupats vid sommarens Opera- och musikfestival.

Skolnämnden (tidigare Barn- och utbildningsnämnden)

Nämndmål
Förskolans arbete ska leda till att barnen är trygga och väl förberedda för övergången till förskoleklass/skola.
Förskolors, fritidshems och grundskolors arbete ska leda till att varje elev efter genomgången grundskola har god läsförståelse.
Grundskolans arbete ska leda till att kunskapsresultaten höjs och att varje elev har behörighet till gymnasiet.
Alla stadens skolor ska erbjuda en trygg arbetsmiljö präglad av respekt för varje enskild elev.

Förskolans arbete ska leda till att barnen är trygga och väl förberedda för övergången till förskoleklass/skola.

Målet uppfylls i år

Årets brukarundersökning visar att 90 procent av föräldrarna upplever att deras barn är trygga på förskolan, vilket är i nivå med föregående år. Det visar att det goda arbetet för att göra barnen trygga i förskolan, håller i sig. En sammanvägd bedömning av målet är att det uppfylls då de planerade aktiviteterna pågått enligt plan, och att de utvärderingar som gjorts visar goda resultat.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Stötta rektorer i förskola i att organisera sig för kvalitet.
- Fortsätta värdegrundsarbetet med fokus på bemötande. 80 pedagoger i förskolan utbildas varje termin i Alla Barn i Centrum (ABC).
- Fortsätta utveckla rollen som förste förskollärare.
- Utveckla den pedagogiska dokumentationen med stöd av digitala verktyg.

För att stärka värdegrunds- och trygghetsarbetet och ytterligare höja förskolornas kvalitet får alla pedagoger i Solna stads förskolor en utbildning i Alla Barn i Centrum (ABC). ABC i förskolan har fokus på förhållningssätt och värdegrundsarbete. Det handlar om positiv förstärkning av barnens beteenden och ger pedagogerna stöd att se sin egen roll. Utbildningen bygger på forskning kopplat till förhållningssätt och pedagogerna får med sig en verktygslåda som de kan använda i arbetet med barnen i förskolan. Utvärderingarna som gjorts visar att pedagogerna har förändrat sitt bemötande och antalet tillsägelser (riskfaktorer) i förskolan har minskat vilket leder till att antalet skyddsfaktorer ökar i form av exempelvis beskrivande beröm och uppmuntran vilket leder till tryggare barn.

Nämnden har under året genomfört ett arbete om kvalitet i förskola genom att träffa personal på alla stadens förskolor. Pedagogerna har fått en kort föreläsning om kvalitetsbegreppet för att sedan tillsammans i arbetslagen diskutera kvalitet i rutinsituationer under en dag i förskolan. Arbetet har resulterat i en bok som alla pedagoger i förskolan ska få samt att den ska delas ut till alla nyanställda i förskolan.

Rollen som förste förskollärare har utvärderats tillsammans med ansvariga förskolechefer. Utvärderingen visar att uppdragsbeskrivningen i det stora hela stämmer väl överens med det som kan förväntas av en förste förskollärare, men beskrivningen har reviderats för att ytterligare förtydliga vad som förväntas av rollen.

Förskolors, fritidshems och grundskolors arbete ska leda till att varje elev efter genomgången grundskola har god läsförståelse.

Målet uppfylls till stor del i år

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Utveckla förskolors och skolors arbetssätt med stöd av digitala verktyg.
- Genomföra Läslyftet i förskolan.

Screening i läsförstående genomförs i september.

Nämnden har i samarbete med stadens IT-enhet gjort en utredning av en mer kostnadseffektiv digital enhet för eleverna i grundskola och gymnasiet. Eleverna på Råsunda centralskola och Bergshamraskolan fick under höstterminen 2018 testa Windows 10S-datorer för att se om det är ett bra alternativ för verksamheterna att använda. Utvärdering visar att enheten uppfyller de krav som sattes inför testet och kommer nu att implementeras vid fortsatta inköp av digitala enheter. Till höstterminens start byttes alla elevdatorer ut till Windows 10 S. Även gymnasieskolan har bytt från elev Ipads till Windows 10S. Det nya kostnadseffektivare valet har gjort att verksamheterna har kunnat utöka antalet elevdatorer vilket har resulterat i att alla våra högstadier nu har en till en, dvs. att alla elever har tillgång till en dator.

Cirka 150 pedagoger har under året deltagit i Läslyftet i förskolan, Skolverkets kompetensutvecklingsinsats för förskollärare. Pedagogerna lär sig mer om att utmana och stimulera barns språk-, läs och skrivutveckling. Satsningen har fått bra genomslag, 86 procent uppger att Läslyftet bidragit till ett gemensamt lärande för hela arbetslaget. Den centralt styrda insatsen av Läslyftet är avslutad men de flesta förskolor har valt att fortsätta arbetet med Läslyftet i förskolan på egen hand.

Grundskolans arbete ska leda till att kunskapsresultaten höjs och att varje elev har behörighet till gymnasiet.

Målet uppfylls till stor del i år

En jämförelse med tidigare år visar att kunskapsresultaten förbättras även i år. Meritvärdet i årskurs 9 har enligt statistiken i stadens lärplattform Infomentor ökat till 236,2, en ökning med 6 poäng, och andel elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen har ökat från 73,65 procent till 77,92 procent. Skolnämnden analyserar resultaten för att se vad orsakerna till de förbättrade resultaten är, i syfte att identifiera framgångsfaktorer. Även antalet elever som är behöriga till ett yrkesförberedande program på gymnasiet har ökat. Andelen som är behöriga har ökat till 87,7 procent enligt de siffror som finns i Infomentor. De officiella siffrorna kommer i oktober/november från Skolverket. En fördjupad analys av resultaten är genomförd och visar bl.a. att ett fortsatt arbete med uppföljning och analys av resultat inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet ska fortsätta. Utifrån resultatanalyserna sker arbetet med att utveckla undervisningen för att öka elevernas uppfyllelse av kunskapskraven. Arbetet behöver också fokusera på en likvärdig skola där verksamheten arbetar strukturerat med det kompensatoriska uppdraget. En sammanvägd bedömning av målet är att det uppfylls till stor del då de planerade aktiviteterna pågått enligt plan, och att de utvärderingar som hittills gjorts visar på goda resultat.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Vidareutveckla det systematiska kvalitetsarbetet på alla nivåer i organisationen.
- Förstärka värdegrundsuppdraget i skolan.

För att kunna förbättra det systematiska kvalitetsarbetet har det gjorts en kartläggning av hur det systematiska kvalitetsarbetet ser ut. Detta har gjorts genom att låta rektorer och rektorer i förskola i grupper utvärdera det befintliga arbetet. Ett tidigare identifierat utvecklingsområde inom det systematiska kvalitetsarbetet var analysen av aktiviteter och resultat. För att förbättra dessa har ett antal workshops genomförts. Årets kvalitetsredovisningar visar på förbättring, framförallt av analyserna av elevernas resultat.

Alla stadens skolor ska erbjuda en trygg arbetsmiljö präglad av respekt för varje enskild elev.

Målet uppfylls i år

Resultat från 2019 års brukarundersökning och Skolinspektionens enkät visar att tryggheten i stadens skolor håller i sig. 87 procent av eleverna uppger att de känner sig trygga, vilket är ett jämförbart värde med föregående år. Det visar att nämndens arbete för att öka tryggheten i skolan ger önskat resultat. En sammanvägd bedömning av målet

är att det uppfylls då de planerade aktiviteterna pågått enligt plan, och att de utvärderingar som gjorts hittills visar på goda resultat.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Genomföra aktiviteter inom Plan för säkra skolvägar.
- Öka vuxennärvaron bland eleverna i grundskolan.
- Samarbete med organisationen Friends.

Aktiviteter inom Plan för säkra skolvägar har framförallt varit informationsinsatser, exempelvis informationsbrev till elever och vårdnadshavare och information på föräldramöten. En av aktiviteterna har varit att uppmuntra elever och föräldrar till att i större utsträckning gå eller cykla till skolan. Under de två sista veckorna i september genomförs kommunens första gå och cykel-tävling för att uppmuntra eleverna att gå eller cykla till skolan.

Läsåret 17/18 inledde Solna stads grundskolor ett samarbete med stiftelsen Friends där alla stadens grundskolor påbörjade Friends treårsprogram för att förebygga kränkande behandling. Alla skolor gjorde en enkät i november 2018 där eleverna svarade på frågor gällande kränkande behandling och diskriminering. Varje skola fick återkoppling på sina resultat och en handlingsplan har upprättats utifrån resultatet. Därefter fick skolnämnden en sammanställning av resultatet på huvudmannanivå från stiftelsen Friends. Under hösten har arbetet fortsätt med utbildningar för rektorer och deras elevhälsoteam. En ny elevenkät genomförs i november 2019. Utvärdering av samarbetet med Friends som helhet kommer att göras efter årsskiftet.

Kompetensnämnden

Nämndmål
Kompetensnämnden ska tillhandahålla ett gott stöd så att solnaborna kan ta tillvara egna resurser med målet att uppnå egen försörjning.
Andelen solnabor som slutfört sina studier inom vuxenutbildningen med godkänt betyg ska ligga på en hög nivå.
Kompetensnämnden ska säkerställa att nyanlända ges goda förutsättningar för att starta sina nya liv i Solna.

Kompetensnämnden ska tillhandahålla ett gott stöd så att solnaborna kan ta tillvara egna resurser med målet att uppnå egen försörjning.

Målet uppfylls i år

Under perioden har 78 procent av *Solnamodellens* deltagare, 86 procent av deltagarna i *Solnamodellen extra* och 64 procent av deltagarna i *Solnamodellen nyanlända* gått vidare till arbete eller utbildning. Kompetensnämnden har erbjudit 316 sommarjobb/ feriepraktikplatser. Ca 1000 kursdeltagare går en yrkesinriktad gymnasieutbildning. En avslutad yrkesvuxutbildning leder i mycket hög grad till arbete efter studierna.

Arbetslösheten totalt i Solna, 4,5 procent, är 0,3 procentenheter högre jämfört med augusti 2018, men är lägre jämfört med både Stockholms län (6 %) och riket (6,9 %). Arbetslösheten bland ungdomar 18-24 år, har minskat från 5,4 procent i Solna augusti 2018 till 4,8 procent augusti 2019, och är fortsatt lägre jämfört med Stockholms län (6,5 procent) och riket (8,9 %). Arbetslösheten bland utrikesfödda i Solna har sjunkit 0,1 procentenhet till 8,3 procent, vilket är lägre jämfört med Stockholms län (13,1 %) och riket (19,2 %).

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Systematiskt arbete med att få solnabor att gå från bidrag till egen försörjning via coaching, arbete, studier eller eget företagande.
- Utvidgning och utveckling av yrkesutbildningsutbud som tillgodoser regionens kompetensförsörjning samt påskyndar arbetsmarknadsetablering och integration av utrikes födda.
- Aktiviteter som utvecklar samarbetet med Arbetsförmedlingen som t.ex. DUA-överenskommelsen, *Solnamodellen extra* och *Solnamodellen nyanlända.*
- Aktiviteter som rustar unga för arbetsmarknaden så som sommarjobb/ feriepraktik, jobbsökarinformation, sommarentreprenör, UF-draknäste.
- Relationsbyggande aktiviteter som syftar till att utveckla samarbetet med offentliga och privata arbetsgivare.

Andelen solnabor som slutfört sina studier inom vuxenutbildningen med godkänt betyg ska ligga på en hög nivå.

Målet uppfylls i år

Totalt har Solna vuxenutbildning 7 000 kursdeltagare under perioden, vilket är en minskning med 671 kursdeltagare jämfört med föregående år. Totala antalet verksamhetspoäng har minskat med cirka 10 procent jämfört med samma period 2018 som resultat av en minskning inom verksamheten gymnasiala fristående kurser. Grundläggande vuxenutbildning, SFI och gymnasiala kurser i kurspaket ligger dock på i princip samma nivå jämfört med 2018, vilket resulterar i en fortsatt hög totalkostnad för vuxenutbildningen.

Andelen elever som uppnår målen utifrån sin studieplan med lägst betyget E har minskat med en procentenhet jämfört med föregående år till 84 procent, vilket är ett högt resultat och i linje med senaste årens utfall. Vuxenutbildningen genomförs av 37 upphandlade eller auktoriserade utbildningsanordnare.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Aktiviteter som syftar till att utveckla studie- och yrkesvägledning hos de upphandlade eller auktoriserade utbildningsanordnarna.
- Arbetet med att utveckla metoder för resultat- och kvalitetsuppföljning av auktoriserade utbildningsanordnare av kommunal vuxenutbildning.
- Utveckling av verktyg och metoder för organisering och kvalitetssäkring av arbetsplatsförlagt lärande inom kommunal vuxenutbildning i syfte att hantera yrkeslärarbristen samt bidra till kompetensförsörjningen inom byggsektorn.

Kompetensnämnden ska säkerställa att nyanlända ges goda förutsättningar för att starta sina nya liv i Solna.

Målet uppfylls i år

Antalet nyanlända som erhållit bostad och praktiskt stöd under perioden uppgår till51 personer**,** av dessa har 26 varit kvotflyktingar. Dessutom har ett antal kvotflyktingar som anvisats 2018 tagits emot då de inte kunnat resa till Sverige förrän denna period. Alla nyanlända erbjuds språkundervisning, samhällsorientering och arbetsmarknadsinformation.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Välfungerande samarbetsmöten med Signalisten avseende de tillfälliga bostäderna för nyanlända utvecklar verksamheten och rutinerna.
- Enheten har en pågående utveckling och utökning av stödet för bostadssökning med anledning av att alla nyanlända får korttidskontrakt. Stödet ges bl.a. som gruppinformation kort efter flytt till Solna, ett halvår innan kontraktet löper ut, som drop-in-stöd och individuellt vid behov.
- Nyanlända solnabor matchas ut till föreningsaktiviteter för att på så sätt involveras inom civilsamhället. Genom startkompisverksamheten erbjuds den nyanlände att träffa en etablerad solnabo under en timme för att visa staden.
- Gemensamma uppföljningsmöten tillsammans med aktörer kring de nyanlända, exempelvis socialnämnden och Elvira kunskapsutveckling har genomförts för att stärka upp och tydliggöra rutiner.
- Information om den lokala arbetsmarknaden och utbildningsutbud i samarbete med Arbetsförmedlingen.
- Arbetsmarknadsinsatser inom *Solnamodellen nyanlända* och yrkesvuxutbildningar i kombination med utbildning i svenska ger nyanlända möjlighet att snabbt etablera sig på arbetsmarknaden.

Socialnämnden

Nämndmål
Socialnämnden ska tillhandahålla ett gott stöd så att solnaborna kan ta tillvara egna resurser med målet att motverka långvarigt behov av ekonomiskt bistånd.
Socialnämnden ska utveckla arbetet med hållbara lösningar på hemmaplan för personer med missbruk och/eller psykisk funktionsnedsättning med individen i fokus.
Socialnämnden ska säkerställa att barn och ungdomar inte far illa.
Socialnämnden ska säkerställa en god omsorg för ensamkommande flyktingbarn och ungdomar.

Nämndmål

Socialnämnden ska säkerställa att insatser ges utifrån individernas behov med fokus på ett helhetsperspektiv, i bred samverkan med andra nämnder, myndigheter och frivilliga krafter.

Socialnämnden ska tillhandahålla ett gott stöd så att solnaborna kan ta tillvara egna resurser med målet att motverka långvarigt behov av ekonomiskt bistånd.

Målet uppfylls i år

Antal hushåll med ekonomiskt bistånd har minskat från 418 till 347 stycken i jämförelse med samma period 2018. Medelbiståndet har minskat från 9 275 till 8 500 kronor per månad, på grund av minskat behov av skyddat boende. Samtidigt har antalet hushåll som haft utbetalning varje månad, de senaste 12 månaderna, ökat från 32 till 42 i jämförelse med föregående period. Under perioden har i genomsnitt 70 personer varje månad varit inskrivna i åtgärder (arbetsträning samt anställning i olika former, främst OSA). Tre personer har gått från OSA-anställning till annat arbete.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Klienternas arbetsförmåga utreds med hjälp av konsultläkare, konsultpsykolog och arbetsmarknadsinsatser. Syftet är att utreda vilken typ av arbete klienten kan ha, eller att arbeta för att klienten ska bli självförsörjande genom sjukersättning om arbetsförmåga inte finns.
- Klienterna erbjuds hembesök i syfte att öka klientkontakten.
- Klienter som är aktuella för försörjningsstöd i mer än tre månader skriver tillsammans med sin socialsekreterare en handlingsplan, med tydligt mätbara mål och delmål för att på sikt nå självförsörjning.
- Klienter med arbetsförmåga erbjuds arbetsmarknadsinsatser enligt Solnamodellen, som innebär ett nära samarbete mellan socialnämnden, kompetensnämnden och arbetsförmedlingen, för att hitta effektiva och hållbara lösningar anpassade efter både individen och den lokala arbetsmarknaden.

Socialnämnden ska utveckla arbetet med hållbara lösningar på hemmaplan för personer med missbruk och/eller psykisk funktionsnedsättning med individen i fokus.

Målet uppfylls i år

Antalet brukare i biståndsbedömd sysselsättning har minskat från 79 till 77 stycken i jämförelse med samma period 2018. Antalet deltagare i öppenvårdsinsatser har minskat från 240 till 225. De senaste åren har tendensen varit att antalet brukare i öppenvårdsinsatser minskat något, vilket kan förklaras genom att färre personer ansöker om missbruksvårdande insatser.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Socialnämnden har arbetat för att utveckla metoder för att bättre möta den enskildes behov inom ramen för den interna öppenvården.
- Resurssamråd genomförs i komplexa ärenden. Samråden syftar till att anpassa och matcha socialnämndens insatser till den enskildes behov.
- För att möta behovet av boenden till brukare som är föremål för missbruksbehandling har socialnämnden utökat sina boendelösningar med stödlägenheter, där den boende under en period får förstärkt stöd i sin utslussning i till ett eget boende.

Socialnämnden ska säkerställa att barn och ungdomar inte far illa.

Målet uppfylls i år

Antalet orosanmälningar gällande barn- och ungdomar har ökat från 1 056 till 1 107 i jämförelse med samma period 2018. Trenden har sett likadan ut de senaste åren, vilket kan bero på att medvetenheten kring dessa frågor växer vilket gör att benägenheten till att anmäla ökar. Aktualiseringar och utredningar på barn 0–12 år fortsätter öka något över tid. Däremot minskar antalet placeringar i familjehem för denna grupp. Aktualiseringar gällande ungdomsärenden ligger på en oförändrad nivå och antalet inledda utredningar har minskat något. Familjehemsvården för ungdomar ökar i och med att institutionsvård används mer sällan. Totalt sett har antalet barn och ungdomar som är aktuella för insats minskat från 309 till 296 i jämförelse med samma period 2018.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Arbetet med säkerhetsplanering har bidragit till att barn och ungdomars delaktighet ökat och att fler barn (i första hand 0–12 år) kunnat bo kvar i sitt nätverk.
- Mottagningen har möjlighet att sätta in familjepedagogisk insats, lämna remiss till nätverksteamet, lämna uppdrag om missbruksbedömning, sätta in akut krisstöd och lämna uppdrag till friytan. De har även möjlighet att sätta in insatsen Tryggare barn i ett tidigt skede.
- Mottagningen ger också uppdrag till nätverksteamet i samband med placering för att på så sätt redan initialt inventera resurser i barnets/ungdomens nätverk.
- Ett arbete har också påbörjats för att undersöka om ”Signs of success” kan vara en del i alliansbygge med ungdomar. Arbetet är liknande det som görs i säkerhetsplaneringsärenden gällande barn, men ungdomen är ännu mer involverad i sin egen planering och är med och sätter upp mål för att socialtjänsten inte längre ska vara orolig för ungdomen.
- Öppenvården har implementerat FFT, funktionell familjeterapi, vilket är en insats för föräldrar, eller barn och föräldrar tillsammans, i familjer där man vet eller misstänker att barn utsätts för någon form av våld eller försummelse.
- Öppenvården har implementerat föräldrastödsprogrammet Tryggare barn, som syftar till att stärka relationen och förebygga risksituationer mellan barn och föräldrar.

Socialnämnden ska säkerställa en god omsorg för ensamkommande flyktingbarn och ungdomar.

Målet uppfylls i år

Antalet pågående ärenden ensamkommande barn och ungdomar har fortsatt att minska stadigt, och är nu 26 i jämförelse med 158 samma period 2018.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Barn och ungdomar som har vårdbehov får extra stöd.
- Ungdomar över 18 år utan vårdbehov får stöd att hitta eget boende och egen försörjning.
- Genom det dynamiska inköpssystemet för boendeplatser har tillgången på lämpliga boendeplatser, i huvudsak stödboenden, säkrats.

Socialnämnden ska säkerställa att insatser ges utifrån individernas behov med fokus på ett helhetsperspektiv, i bred samverkan med andra nämnder, myndigheter och frivilliga krafter.

Målet uppfylls i år

För att kunna erbjuda en socialtjänst med god kvalitet behöver alla de insatser som ges av nämnden vara samordnade och utgå ifrån en helhetssyn av brukarens behov.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Uppföljningen av samverkansöverenskommelse mellan socialnämnden och skolnämnden visar att kontinuerlig utveckling av samverkan sker genom att tillvarata varandras kompetenser och skapa samordning av insatserna. Varken syfte eller mål behöver ändras inför kommande verksamhetsår. Uppföljningen visar att samtliga rutiner gällande samverkan mellan socialnämnden och skolnämnden behöver ses över och förankras hos medarbetarna under hösten 2019.
- Uppföljningen av samverkansöverenskommelse mellan socialnämnden och omvårdnadsnämnden visar att både syfte och mål har uppnåtts under första halvåret 2019 och de aktiviteter som ännu inte genomförts kommer att genomföras under hösten 2019. Varken syfte eller mål behöver ändras inför kommande verksamhetsår. Gemensamma rutiner mellan nämnderna har setts över under våren 2019.
- Socialnämnden har tagit fram en implementeringsplan för familjeorienterat arbetssätt och en översyn av samverkansrutiner påbörjats. Arbetssättet syftar till att förbättra livssituationen för barn och föräldrar i utsatta situationer och att utveckla samverkan mellan enheterna.
- Föräldrastödsprogrammet Komet har hållits utifrån samverkansöverenskommelsen med skolnämnden. Samtliga föräldrar har varit nöjda med insatsen.
- En försöksverksamhet med ett snabbförfarande i brottmål för unga lagöverträdare pågår. Målsättningen är att den unge senast ska kallas till förhör inom nio dagar från brottet. Försöksverksamheten syftar också till att öka samverkan mellan polis och socialnämnden för att ett första förhör ska kunna hållas skyndsamt där både polis och socialnämnden medverkar. En samverkansöverenskommelse har tagits fram och följs upp en gång i månaden av parterna. Socialnämnden har även ett fungerande samarbete med polisen kring

ungdomar i riskzonen och inbokade möten var sjätte vecka.

- Projekt psykisk hälsa fortskrider och bidrar till nämndöverskridande utvecklingsprojekt med inriktning till att motverka och förebygga psykisk ohälsa bland kommunens invånare. Flera av projekten genomförs i samverkan med brukarföreningen Inflytanderådet.
- Socialnämnden har kontinuerlig samverkan med arbetsförmedlingen och kompetensnämnden gällande deltagare i arbetsmarknadsåtgärder.

Familjerättsnämnden

Nämndmål
Familjerättsnämnden ska säkerställa att föräldrar kan komma överens om bra lösningar för sina barn utifrån barnens behov och rätt.

Familjerättsnämnden ska säkerställa att föräldrar kan komma överens om bra lösningar för sina barn utifrån barnens behov och rätt.

Målet uppfylls i år

Antalet avtal om vårdnad, boende och umgänge har ökat från 11 till 16 i jämförelse med samma period 2018. Antalet samarbetssamtal har minskat något från 176 till 174. Väntetiderna för samarbetssamtal ligger i linje med kvalitetsdeklarationen, det vill säga fyra veckor. Av de familjer familjerätten träffat i samarbetssamtal har 80 procent helt eller delvis enats, vilket är i nivå med föregående års resultat.

Viktiga händelser som bidrar till måluppfyllelse är:

- Familjerättsnämnden har fortsatt arbeta med att se över och förbättra arbetsmetoder rörande utredningar. Ett arbete pågår för att se hur nämnden kan använda sig av riskbedömningsmodellen, arbetsmetoden och förhållningssättet i Signs of Safety i det familjerättsliga arbetet.
- Familjerättsnämnden har fortsatt sitt arbete med att hålla nere väntetiderna för samarbetssamtal samt att mäta utfallet av samarbetssamtal, vilket följs upp genom statistik.
- Arbetet med att öka barns delaktighet pågår dels genom förbättrad information till barn men också genom att bjuda in barn i samband med samarbetssamtal, vilket mäts genom statistik.

Omvårdnadsnämnden

Nämndmål
Solnabor 65 år och äldre som har hemtjänst, boende på vård- och omsorgsboende och personer med funktionsnedsättning ska känna sig trygga, få ett gott bemötande och vara nöjda.
Omvårdnadsnämnden ska säkerställa att insatser ges utifrån brukarnas behov med fokus på ett helhetsperspektiv, i bred samverkan med andra nämnder, landstinget och myndigheter.
Omvårdnadsnämnden ska arbeta för fler boendealternativ på hemmaplan i Solna för personer med funktionsnedsättning.
Den upplevda ensamheten bland solnabor, som har hemtjänst eller som är boende på vård- och omsorgsboende, ska minska.

Solnabor 65 år och äldre som har hemtjänst, boende på vård- och omsorgsboende och personer med funktionsnedsättning ska känna sig trygga, få ett gott bemötande och vara nöjda.

Målet uppfylls till stor del i år

Måluppfyllelsen för trygghet, gott bemötande och nöjdhet mäts i första hand genom årliga nationella brukarundersökningar för hemtjänst och vård- och omsorgsboende, resultaten kommer under hösten 2019. Vartannat år mäts måluppfyllelsen i nationella brukarundersökningar för personer med boendestöd samt för personer med funktionsnedsättning som bor i grupp- eller servicebostäder och personer som deltar i daglig verksamhet, 2019 kommer nationella brukarundersökningar för personer med funktionsnedsättning som bor i grupp- eller servicebostäder och personer som deltar i daglig verksamhet.

Under 2018 arbetade omvårdnadsnämnden fram ett antal kvalitetsfrågor. I samband med att handläggarna på avdelningen för myndighetsutövning genomfört sina individuppföljningar har de ställt dessa frågor till kunderna. Syftet med dessa frågor är att komplettera resultaten i de nationella brukarundersökningarna. Resultatet från frågorna som redovisas är from 1/7 2019 tom 31/7 2019. Det var 159 av 179 tillfrågade personer med hemtjänst som svarade. Svaren visar att andelen som alltid/ oftast får ett bra bemötande från personalen inom hemtjänsten är

100 procent. Andelen som alltid/oftast känner sig trygga hemma med sin hemtjänst är 94 procent. Det var 90 av 103 tillfrågade personer boende på vård och omsorgsboende som svarade. Svaren visar att andelen som alltid/oftast får ett bra bemötande från personalen på vård- och omsorgsboende är 100 procent. Andelen som alltid/oftast känner sig trygga på sitt vård- och omsorgsboende är även 100 procent.

Under 2019 har omvårdnadsnämnden följt upp avtalen för daglig verksamhet och vård och omsorgsboende i Solna samt ett LOV-boende enstaka platser i Solna och fyra utanför Solna. Resultatet visar att verksamheterna följer sina utvecklingsplaner.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- För att uppnå målet har omvårdnadsnämnden fortsatt sina kompetenshöjande insatser genom att erbjuda vård- och omsorgspersonal och biståndshandläggare olika utbildningar. Personal inom hemtjänst och biståndshandläggare har fått utbildning i psykisk ohälsa för äldre under våren 2019.
- Tre hemtjänstutförare är utbildade i bemötande av personer med demenssjukdom och är demenscertifierade. Utbildningar och nätverksträffar har fortsatt regelbundet under året.
- På vård- och omsorgsboenden har utbyte till modern larmutrustning pågått, endast en verksamhetsinstallation kvarstår, vilket stödjer målet positivt.
- Omvårdnadsnämnden har fortsatt att följa upp personalkontinuiteten för hemtjänstkunder som har flera hjälpinsatser per dag. Varje månad följs statistiken upp i ett verksamhetssystem med återkoppling till utförarna. Personalkontinuiteten i hemtjänsten ligger på en fortsatt god nivå. Uppföljningar av registreringar i nationella kvalitetsregister har fortsatt.
- Utförarna har fått brukarundersökningsresultat på verksamhetsnivå och de har utifrån resultatet och avtalsuppföljningen gjort egna utvecklingsplaner med planerade aktiviteter för bl.a. bättre bemötande, ökad trygghet och nöjdhet. Aktiviteter och resultat har följts upp enligt omvårdnadsnämndens uppföljningsplan för 2019.

Omvårdnadsnämnden ska säkerställa att insatser ges utifrån brukarnas behov med fokus på ett helhetsperspektiv, i bred samverkan med andra nämnder, landstinget och myndigheter.

Målet uppfylls i år

Under 2019 har samarbetet med socialnämnden fortsatt för att följa upp och arbeta vidare med samverkansöverenskommelsen. Samverkan med kommunstyrelsen, miljö- och byggnadsnämnden samt tekniska nämnden har fortsatt under året vilket har lett till större tillgång till lägenheter för personer med funktionsnedsättning som har behov av LSS-insatser.

Styrgruppen för vårdsamverkan i Solna har fortsatt sitt samarbete, syftet med styrgruppen för vårdsamverkan är att underlätta och upprätthålla en sammanhållen vårdkedja för äldre i Solna med behov av båda huvudmännens vård och omsorg.

Medicinskt ansvarig sjuksköterska har fortsatt haft regelbundna möten med läkarorganisationerna och utförarnas medicinskt ansvariga sjuksköterskor för vård- och omsorgsboenden.

Omvårdnadsnämnden har två akademier, en för äldre och en för personer med funktionsnedsättning. I akademierna ingår representanter från olika lärosäten, brukarorganisationer samt funktionshinderombudet. Syftet med akademierna är att gemensamt verka för en vård- och omsorg med hög kvalitet.

- Det finns en samverkansöverenskommelse mellan socialnämnden och omvårdnadsnämnden. Skriftliga rutiner har utarbetats inom verksamhetsområden där nämnderna behöver samarbeta. Som exempel på gemensamma rutiner kan rutiner kring riskbruk, missbruk och beroende nämnas. Dessutom har nämnderna haft ett flertal gemensamma utbildningstillfällen för medarbetarna.
- I samarbete med kultur- och fritidsnämnden har en deltävling för Funkisfestivalen arrangerats, musikevenemanget har vänt sig till personer med funktionsnedsättning.
- Samverkan med kommunstyrelsen, miljö- och byggnadsnämnden samt tekniska nämnden har fortsatt med sin gemensamma planering för fler gruppbostäder inom LSS.
- Vårdsamverkan i Solna är ett samarbete mellan Danderydsgeriatriken, Jakobsbergsgeriatriken, vårdcentraler, primärvårdsrehab, ASIH och omvårdnadsnämnden i Solna stad. Syftet med vårdsamverkan är att underlätta och upprätthålla en sammanhållen vårdkedja för äldre i Solna med behov av båda huvudmännens vård och omsorg. Målet för vårdsamverkan är att ge en trygg, säker, väl sammanhållen vård och omsorg oavsett vilken huvudman eller vilken verksamhet som ansvarar för vården och omsorgen. Samverkan bedrivs

genom dagligt samarbete (där samordnad individuell plan ingår), samverkansmöten och styrgruppsmöten. Under våren 2019 har två samverkansmöten genomförts. På dessa möten har rutiner för LUS följts upp samt samverkansrutinen för personer med kognitivsvikt.

- Medicinskt ansvarig sjuksköterska har fortsatt haft regelbundna möten med läkarorganisationerna och utförarnas medicinskt ansvariga sjuksköterskor för vård- och omsorgsboenden.
- Omvårdnadsnämnden har två akademier, en för äldre och en för personer med funktionsnedsättning. I akademierna ingår FOU.nu, FOU Södertörn, Karolinska institutet, Consensum (Vård- och omsorgscollege), representanter från brukarorganisationer och funktionshinderombudet. Syftet med akademierna är att gemensamt verka för en vård- och omsorg med hög kvalitet.
- Det finns ett etablerat samarbete med Röda Korset, SPF och Ett levande Hagalund och andra volontärer för att bryta social isolering, ge social stimulans, friskvård och kulturaktiviteter.
- Medarbetare från förvaltningen har ingått i olika nätverk på Storsthlm.

Omvårdnadsnämnden ska arbeta för fler boendealternativ på hemmaplan i Solna för personer med funktionsnedsättning.

Målet uppfylls i år

Under 2019 har samarbetet med Bostadsstiftelsen Signalisten fortsatt enligt plan, vilket har lett till större tillgång till lägenheter för personer med funktionsnedsättning som har behov av LSS-insatser. Servicebostaden Fläderstigen i Ritorp har startat med successiv inflyttning under 2019 och antalet lägenheter i befintliga servicebostäder utökas. Planering och upphandling pågår för att öppna Västra vägens gruppbostad under 2020. Ytterligare en gruppbostad Slingan som är upphandlat enligt LOV planeras att öppnas under 2020.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Omvårdnadsnämnden har fortsatt att utveckla boendestödet vilket gör att fler personer med funktionsnedsättning kan bo i ordinärt boende med stöd av boendestödjare. Idag är det fram till och med den 1/8-2019 110 personer som har haft insatsen boendestöd under året jämfört med 2014 då det var 59 personer.
- Behovet av service- och gruppboende kvarstår och planering i samarbete med miljö- och byggnadsnämnden samt kommunstyrelsen har fortsatt. Det finns planer på ett antal grupp- och servicebostäder, som kommer bli inflyttningsklara under 2020-2023.
- Inom omvårdnadsnämnden har arbetsgruppen som arbetar med planering och verkställighet av kommande grupp- och servicebostäder fortsatt.

Den upplevda ensamheten bland solnabor, som har hemtjänst eller som är boende på vård- och omsorgsboende, ska minska.

Målet uppfylls till stor del i år

En samlad bedömning utifrån Socialstyrelsens nationella enkätundersökning för brukare, intervjuundersökningar som görs av biståndshandläggare inom omvårdnadsnämnden samt olika aktiviteter som syftar till att minska upplevd ensamhet är att målet till stor del uppfylls. Resultat från brukarundersökningen 2019 redovisas under hösten.

Under 2018 ändrades individuppföljningsfrågorna som biståndshandläggarna ställer i samband med att de följer upp besluten av insatserna av de personer som har hemtjänst och de som bor på vård- och omsorgsboende, arbetet med att ställa frågorna påbörjades i juli 2018.

Resultatet från frågorna som redovisas är from 1/7 2019 tom 31/7 2019. För 159 av 179 tillfrågade hemtjänstkunder visar att sju procent uppger att det är ett stort problem med den upplevda ensamheten och 21 procent upplever att det är ett visst problem med besvärad ensamhet, vilket är lägre än förra mätningen. det visar sig att de kunder med hemtjänst som är ensamstående upplever besvärad ensamhet med än de som är samboende. Resultatet för 90 av 103 tillfrågade boende på vård- och omsorgsboende visar att ingen boende uppger att det är ett stort problem med den upplevde ensamheten och 15 procent upplever att det är ett visst problem med besvärad ensamhet, vilket på ungefär samma nivå som förra mätningen. Svaren från några av de tillfrågade var som förra året att de vill komma utanför hemmet för att promenera, träffa andra och ha sociala aktiviteter, svaret från andra tillfrågade var att de saknade en bortgången maka/make eller att omgivningen på ett vård - och omsorgsboende påverkade upplevelsen av ensamhet.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Omvårdnadsnämnden har sju seniorträffar som alla har som verksamhetsmål att ge möjlighet till social gemenskap och minska upplevelsen av ensamhet. En av seniorträffarna har en mötesplats för personer med demenssjukdom och psykisk ohälsa.
- Väntjänsten i Solna syftar till att bryta ofrivillig isolering och ensamhet hos äldre. Väntjänst drivs i samverkan mellan omvårdnadsnämnden, Röda Korset och Äldreforum och kan göra besök i hemmet för en pratstund, erbjuda högläsning, promenader eller annan aktivitet.
- Omvårdnadsnämnden erbjuder alla som fyller 80 år och 90 år ett förebyggande hembesök av en arbetsterapeut. Besöket syftar till att ge information om stadens utbud av service och aktiviteter.
- Kartläggning av hemtjänstprocessen -Solna 2025. Samtliga nämnder kommer att se över och granska sina processer, mål och strategier. Syftet är att vara bättre rustad för att möta kommande utmaningar med ekonomiska och personella resursbrister. Hemtjänstprocessen är omvårdnadsnämndens första fokusområde som ska kartläggas. Utifrån kartläggningen som har påbörjats kommer olika fokusområden att identifieras för förbättring både ur ett kundperspektiv och ett medarbetarperspektiv och med fokus på kvalitet och effektivitet.
- Certifiering av demensteam samt nätverksträffar för demensteam i hemtjänst fortsätter och syftar till bättre bemötande, trygghet och minskad upplevd ensamhet hos personer med demenssjukdom.
- Verksamhetscheferna på vård och omsorgsboende har under 2019 arbetat med verksamhetsövergångarna. Verksamheterna har i sina utvecklingsplaner redovisat vilka åtgärder de ska arbeta med för att minska upplevd känsla av besvärande ensamhet vilket har följts upp av omvårdnadsnämnden.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Nämndmål
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska utöva tillsyn och säkerställa efterlevnad av lagstiftningen inom nämndens verksamhetsområde.
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska öka nämndens självfinansieringsgrad för nämndens tillsyn och kontroll
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska öka nöjdheten med nämndens service och myndighetsutövning.
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska verka för att Solna ska utvecklas på ett miljömässigt hållbart sätt.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska utöva tillsyn och säkerställa efterlevnad av lagstiftningen inom nämndens verksamhetsområde.

Målet uppfylls i år

Tillsynsenheterna har i huvudsak följt de tillsyns- och kontrollplaner som antagits av nämnden.

Viktiga aktiviteter som bidragit till måluppfyllelse är:

- Miljöskyddstillsynen har till största del genomförts enligt planeringen. De tillståndspliktiga verksamheternas miljörapporter har granskats och tillsynen på de anmälningspliktiga verksamheterna pågår enligt plan. Bland de miljöfarliga verksamheter som inte är tillstånds- eller anmälningspliktiga har tillsynen på fordonsverksamheterna avslutats, båtklubbarnas handlingsplaner för att sluta använda biocidfärger granskats och tillsynen av konstgräsplaner har påbörjats. Deltagandet i kemikalieinspektionens projekt om farliga ämnen är avslutat då samtliga tillsynsbesök är klara och resultaten inrapporterade. Ett flertal stora infrastruktur- och exploateringsprojekt pågår i staden. Tillsynen av dessa är prioriterad varför de besökts löpande. Under perioden har utskick till samtliga kolonilottsägare gjorts med information om att de behöver förnya sina tillstånd för latrinkompost.
- Hälsoskyddstillsynen har följt planeringen. Tillsynen på förskolor, inomhusbad, utomhusbad, motionsanläggningar, tillfälliga boenden och massageverksamheter är avslutade. Tillsyn på skolor, fotvård och akupunktörer pågår enligt plan. Projekten om radon i flerbostadshus samt tillsyn av märkning av kosmetiska produkter enligt läkemedelslagstiftningen löper på enligt plan medan tillsynen av fastighetsägares egenkontroll inte har startat på grund av vakanser. Anmälan om olägenhet i bostäder handläggs fortlöpande.
- Livsmedelskontrollen har till största del genomförts enligt planeringen och bedömningen är att samtliga anläggningar kommer att få den planerade kontrollen under 2019. Kontroll för att uppfylla de nationella operativa målen har pågått under hela året och provtagning har utförts enligt myndighetens provtagningsplan med analyser av bly och kadmium i frusen spenat och mikrobiologisk kvalitet på vatten från vattenautomater/barpistoler. Kontroll har utförts hos huvudkontor med fokus på märkning av olivolja

och rutiner för att säkerställa att inköpt potatis inte har höga halter av glykosalkaloider. I projektet "Hantering av specialkost i skolor och förskolor" har 67 kontroller utförts och resultatet kommer att sammanställas i en rapport under hösten. Kontroll av restauranger, caféer och butikers rutiner för information om allergener till konsument pågår under hela 2019. Under perioden har 44 ärenden om återkallande av livsmedel från marknaden på grund av hälsofara hanterats.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska öka nämndens självfinansieringsgrad för nämndens tillsyn och kontroll

Målet uppfylls delvis i år

Efter åtta månader är självfinansieringsgraden lägre 2019 jämfört med 2018.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Nämnden har under perioden genom samverkan internt och externt arbetat med att effektivisera och förenkla handläggningen samt ärendehanteringen.
- För att säkerställa att faktureringsprocessen sker på ett rättssäkert och effektivt sätt har en genomgång av faktureringsprocessen gjorts och kontroller av att fakturering görs enligt upprättade rutiner och beslut genomförts.
- Ett fördjupningsarbete för att öka antalet debiterbara timmar har påbörjats.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska öka nöjdheten med nämndens service och myndighetsutövning.

Målet uppfylls i år

Solna deltar i Stockholm Business Alliances servicemätning. Undersökningen är upplagd enligt analysmodellen Nöjd-Kund-Index där kundnöjdhet mäts på en skala från 0-100. Ett resultat över 70 anses som högt.

2019 års nöjd kundindex (NKI) för miljö- och hälsoskydd blev 73 jämfört med föregående mätning då det var 72. Resultatet för livsmedelskontroll blev ett NKI på 78 jämfört med förra mätningen då det var 77.

Nämndens prioritering har varit att behålla den tidigare höga nivån.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Informationsblad riktat till verksamhetsutövare har tagits fram.
- Anvisningen för introduktion av nyanställda har reviderats. Introduktionen är omfattande och innebär både genomgång av interna rutiner och gemensamma kontroller/inspektioner. Detta leder till en tydlighet gentemot företag och skapar samsyn bland medarbetarna.
- Kvalitetsarbete med fokus på att förenkla och effektivisera för verksamhetsutövare och medborgare.
- Skyndsam hantering av kontaktcenterärenden och snabb återkoppling efter kontroll/inspektion samt vid begäran om handlingar.
- Kompetensutveckling inom respektive verksamhetsområde samt inom bemötande i tillsynen.
- Förvaltningens medarbetare har deltagit i den utbildning i skriftlig kommunikation som gavs under våren inom stadens gemensamma satsning Service i samverkan.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska verka för att Solna ska utvecklas på ett miljömässigt hållbart sätt.

Målet uppfylls i år

Målet har inget nyckeltal utan uppföljningen görs med hjälp av skriftliga beskrivningar av vilka aktiviteter miljö- och hälsoskyddsnämnden genomfört för att bidra till att Solna ska utvecklas på ett miljömässigt hållbart sätt.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelsen är:

- Miljöövervakning av stadens vattenområden har haft hög prioritet under året. Samverkan har skett med omkringliggande kommuner. Nämnden har varit delaktig i framtagandet av åtgärdsförslag för att nå god ekologisk och kemisk status, samt bidragit till arbetet med att implementera dagvattenstrategin. Provfiske har genomförts i Råstasjön. Nämnden har bidragit i stadens arbete med åtgärder för att förbättra

vattenstatusen i staden, bland annat genom att lämna tidiga synpunkter på dagvattenutredningar i kommande detaljplaner.
- Ett studiebesök till Norra Djurgårdsstaden om dagvatten har anordnats för handläggare inom staden med syfte att höja kompetensen och inspirera till nya lösningar för hantering och rening.
- Samverkan med tekniska nämnden har skett inom flera områden, bl.a. för att bidra till en skötsel av stadens naturområden som gynnar ett rikt växt- och djurliv.
- För att uppnå miljöstrategins intention om en god livsmiljö har nämnden under perioden lämnat samrådsyttrande på en detaljplan. Flera dagvattenutredningar, miljöprogram, undersökningar om betydande miljöpåverkan samt skyfallsutredningar har granskats under perioden. Miljöövervakningsenheten har täta kontakter med planhandläggarna och deltar på vissa möten tillsammans med exploatörerna.
- Inom ramen för energi- och klimatrådgivning har telefonrådgivning och rådgivningsbesök genomförts. Under perioden har två platsbesök hos bostadsrättsföreningar genomförts. I maj genomfördes en cykelkurs för vuxna med 12 deltagare. Under perioden har ett solseminarie med 40 deltagare anordnats i samarbete med Sundbyberg.
- Inventeringen av sandlevande pollinerande insekter pågår enligt plan.
- Nämnden har bistått kommunstyrelsen i det miljöstrategiska arbetet bland annat vid framtagandet av stadens kommande klimatstrategi.

Överförmyndarnämnden

Nämndmål
Solnabor som, av domstol eller enligt gällande rätt, anses ha begränsad egen rättsförmåga ska kunna känna sig trygga med stadens tillsyn av ställföreträdare.

Solnabor som, av domstol eller enligt gällande rätt, anses ha begränsad egen rättsförmåga ska kunna känna sig trygga med stadens tillsyn av ställföreträdare.

Målet uppfylls i år

Överförmyndarverksamheten har under året granskat 449 årsräkningar, vilka var klara under första halvåret. Antalet årsräkningar var 15 stycken fler än föregående år. Antal ärenden vad gäller godmanskap för ensamkommande barn fortsätter att minska och är nu 10 stycken.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Ärenden handläggs effektivt och med god kvalitet.
- Ett övergripande arbete för att se över överförmyndarkansliets handläggningsrutiner och brevmallar. Även information och blanketter på solna.se utvecklas.
- Kansliet har rekryterat cirka 20 nya gode män under året och tillgången på gode män och förvaltare är god.
- Nya gode män och förvaltare intervjuas personligen, kontrolleras i polisens belastningsregister och kontrolleras mot kronofogdens register. Utbildningar för gode män och förvaltare erbjuds för att ge dem goda förutsättningar för att utföra sina uppdrag. Kansliet strävar efter att matcha en lämplig ställföreträdare utifrån huvudmannens behov.
- Kansliet samverkar med andra nämnder inom staden för att effektivisera arbetet och höja kunskapen om godmanskap och förvaltarskap. Kansliet har även erfarenhetsutbyte med andra överförmyndarnämnder.
- Den stora mängden frågor som kommer till kansliet via stadens kontaktcenter besvaras alltid inom tre arbetsdagar.

Uppdrag

Kommunfullmäktige har i stadens verksamhetsplan och budget för 2019 beslutat om följande tolv uppdrag. Uppdragen följs i första hand upp i delårsrapporten per augusti samt i årsredovisningen. I delårsrapporten per april beskrivs endast om det uppstått någon väsentlig avvikelse för nämndens uppdrag.

Uppföljningen av uppdragen är en beskrivande text av hur uppdraget utförts och vad som uppnåtts samt en bedömning av uppdragets status.

En sammanvägd bedömning med följande skala:

Uppdraget är slutfört.

Uppdraget pågår enligt plan.

Uppdraget pågår med avvikelse.

Uppdraget avbrutet eller har inte startat.

Bedömningen i delårsrapporten är att 6 av årets 12 uppdrag är slutförda, 5 uppdrag pågår enligt plan och bedöms slutföras under året och 1 uppdrag bedöms fortsätta under år 2020.

Uppdrag
Kommunstyrelsen får i uppdrag att driva ett utvecklingsarbete om hur stadens verksamheter såsom äldreomsorg, skola och förskola behöver utvecklas till år 2025 för att möta de kommande välfärdsbehoven.
Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samarbete med omvårdnadsnämnden och byggnadsnämnden planera för ett nytt vård- och omsorgsboende i norra Solna.
Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samarbete med berörda nämnder ta fram en handlingsplan för att minska barngruppernas storlek inklusive behov av finansiering.
Socialnämnden får i uppdrag att i samarbete med kommunstyrelsen ta fram handlingsplan för det fortsatta arbetet med hemmaplanslösningar.
Omvårdnadsnämnden får i uppdrag att i samarbete med kommunstyrelsen ta fram handlingsplan för det fortsatta arbetet med hemmaplanslösningar.
Socialnämnden får i uppdrag att ta fram en strategi för att motverka våld och förtryck i nära relationer.
Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder ta fram en strategi för klimatanpassning och minskad klimatpåverkan i Solna.
Kommunstyrelsen och tekniska nämnden får i uppdrag att slutföra arbetet med genomlysningen av parkeringssystemet.
Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samarbete med tekniska nämnden, kultur- och fritidsnämnden, Sundbybergs stad och övriga berörda aktörer ta fram en plan för utvecklingen av Ursviks friluftsområde.
Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samarbete med övriga berörda nämnder och markägaren utifrån länsstyrelsens utlåtande anordna en kommunal badplats i första hand i Frösundavik och i andra hand på annan lämplig plats i Brunnsviken. (Uppdraget från 2018 fortsätter under 2019)
Kommunstyrelsens uppdrag att utreda förutsättningarna för att minska bullerstörningarna i Bergshamra från Bergshamravägen (E18) fortsätter och utvidgas till att också omfatta bullerstörningarna i Frösunda inklusive Ritorp från Uppsalavägen (E4). (Uppdraget från 2018 fortsätter och breddas under 2019)
Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samarbete med trygghetsrådet initiera ett samarbete med andra kommuner i länet och berörda myndigheter för att utreda förutsättningarna för att komma till rätta med problematiken med uppställda bilar till följd av så kallade bilmålvakter.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att driva ett utvecklingsarbete om hur stadens verksamheter såsom äldreomsorg, skola och förskola behöver utvecklas till år 2025 för att möta de kommande välfärdsbehoven.

Uppdraget pågår med avvikelse.

Uppdraget pågår i samarbete med stadens nämnder. Det är ett omfattande och långsiktigt arbete, som sannolikt kommer att pågå även under 2020.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samarbete med omvårdnadsnämnden och byggnadsnämnden planera för ett nytt vård- och omsorgsboende i norra Solna.

Uppdraget pågår enligt plan.

Uppdraget om att planera för ett nytt vård- och omsorgsboende pågår enligt plan.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samarbete med berörda nämnder ta fram en handlingsplan för att minska barngruppernas storlek inklusive behov av finansiering.

Uppdraget pågår enligt plan.

Uppdraget om en handlingsplan för att minska barngruppernas storlek pågår enligt plan.

Socialnämnden får i uppdrag att i samarbete med kommunstyrelsen ta fram handlingsplan för det fortsatta arbetet med hemmaplanslösningar.

✔ Uppdraget är slutfört.

Under juni har uppdraget om socialnämndens handlingsplan för arbetet med hemmaplanslösningar rapporterats till socialnämnden och kommunstyrelsen.

Omvårdnadsnämnden får i uppdrag att i samarbete med kommunstyrelsen ta fram handlingsplan för det fortsatta arbetet med hemmaplanslösningar.

✔ Uppdraget är slutfört.

Under september har uppdraget om omvårdnadsnämndens handlingsplan för arbetet med hemmaplanslösningar rapporterats till omvårdnadsnämnden och kommunstyrelsen.

Socialnämnden får i uppdrag att ta fram en strategi för att motverka våld och förtryck i nära relationer.

✔ Uppdraget är slutfört.

Uppdraget om en åtgärdsplan/strategi för att motverka våld och förtryck i nära relationer har rapporterats till socialnämnden i juni. Även kommunstyrelsen har i september tagit del av återrapporteringen av uppdraget samt gett socialnämnden i uppdrag att komplettera åtgärdsplanen med de förebyggande insatser som görs av andra nämnder i staden.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder ta fram en strategi för klimatanpassning och minskad klimatpåverkan i Solna.

Uppdraget pågår enligt plan.

Uppdraget om att ta fram en strategi för minskad klimatpåverkan och anpassning till ett förändrat klimat har rapporterats i september till kommunstyrelsen. Förslaget har skickats på remiss till berörda nämnder.

Kommunstyrelsen och tekniska nämnden får i uppdrag att slutföra arbetet med genomlysningen av parkeringssystemet.

✔ Uppdraget är slutfört.

Uppdraget om en genomlysning av parkeringssystemet har rapporterats till kommunstyrelsen i maj och till tekniska nämnden i april.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samarbete med tekniska nämnden, kultur- och fritidsnämnden, Sundbybergs stad och övriga berörda aktörer ta fram en plan för utvecklingen av Ursviks friluftsområde.

Uppdraget pågår enligt plan.

Uppdraget om en plan för utvecklingen av Ursviks friluftsområde pågår enligt plan.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samarbete med övriga berörda nämnder och markägaren utifrån länsstyrelsens utlåtande anordna en kommunal badplats i första hand i Frösundavik och i andra hand på annan lämplig plats i Brunnsviken. (Uppdraget från 2018 fortsätter under 2019)

✔ Uppdraget är slutfört.

Uppdraget om att anordna en kommunal badplats i första hand i Frösundavik har rapporterats i mars genom kommunstyrelsens beslut om att teckna en principöverenskommelse med Mengus om utvecklingen av markområdet i Frösundavik, som inkluderar utveckling av ett strandbad.

Kommunstyrelsens uppdrag att utreda förutsättningarna för att minska bullerstörningarna i Bergshamra från Bergshamravägen (E18) fortsätter och utvidgas till att också omfatta bullerstörningarna i Frösunda inklusive Ritorp från Uppsalavägen (E4). (Uppdraget från 2018 fortsätter och breddas under 2019)

Uppdraget pågår enligt plan.

Uppdraget om att utreda förutsättningarna för att minska bullerstörningarna pågår enligt plan.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samarbete med trygghetsrådet initiera ett samarbete med andra kommuner i länet och berörda myndigheter för att utreda förutsättningarna för att komma till rätta med problematiken med uppställda bilar till följd av så kallade bilmålvakter.

Uppdraget är slutfört.

Uppdraget att tillsammans med trygghetsrådet initiera ett samarbete med berörda aktörer för att komma till rätta med problematiken med uppställda bilar till följd av s.k. bilmålvakter, har rapporterats till kommunstyrelsen i juni.

Finansiella mål

Kommunfullmäktige har i stadens verksamhetsplan och budget för 2019 beslutat om finansiella mål. De finansiella målen följs upp i delårsrapporter samt i årsredovisningen.

Bedömningen i denna delårsrapport är att de tre finansiella målen kommer att uppfyllas under året.

Finansiella mål
Solnas kommunala skattesats ska bibehållas på nuvarande nivå. (År 2018: 17,12 per skattekrona)
Solna stads resultat efter balanskravsjusteringar och synnerliga skäl ska år 2019 minst uppgå till 90 mkr. (År 2018: budgeterat resultat 85 mkr)
Solna stads nettoinvesteringar ska inte överstiga 1 150 mkr över en rullande femårsperiod. (År 2018: 1 150 mkr under en rullande femårsperiod)

Solnas kommunala skattesats ska bibehållas på nuvarande nivå. (År 2018: 17,12 per skattekrona)

Målet uppfylls i år

Det finansiella målet bedöms uppfyllt under år 2019, då kommunfullmäktige beslutade i november 2018 att bibehålla skattesatsen på 17,12 för år 2019. Solna har haft oförändrad skattesats sedan 2008. Genomsnittet i Stockholms län är 19,05.

Finansiella målet bedöms kunna uppfyllas även framgent, eftersom det finns en fortsatt god balans mellan utvecklingen av stadens intäkter och kostnader. En förutsättning för att behålla Solnas låga skattesats, är att intäkterna utvecklas i minst samma takt som kostnaderna. Solna har under lång tid lyckats upprätthålla en hållbar utveckling, vilket fortsätter under år 2019.

Solna stads resultat efter balanskravsjusteringar och synnerliga skäl ska år 2019 minst uppgå till 90 mkr. (År 2018: budgeterat resultat 85 mkr)

Målet uppfylls i år

Målet om resultat per balanskravet och synnerliga skäl bedöms uppfyllas under 2019, eftersom årsprognosen överträffar resultatmålet om 90 mkr.

För att leva upp till kravet på en god ekonomisk hushållning måste resultatet över tiden ligga på en nivå som realt sett konsoliderar ekonomin. Reinvesteringar bör på lång sikt kunna göras utan finansiering med nya lån. Resultatnivån för att uppnå en god ekonomi i en enskild kommun varierar beroende på kommunens befolkningsutveckling, behovet av investeringar etc. Resultatnivån enligt prognosen för 2019 ligger på en nivå som realt konsoliderar ekonomin.

Solna stads nettoinvesteringar ska inte överstiga 1 150 mkr över en rullande femårsperiod. (År 2018: 1 150 mkr under en rullande femårsperiod)

Målet uppfylls i år

Målet om nettoinvesteringar bedöms uppfyllas under året, då årsprognosen är lägre än årsbudget och därmed under det finansiella målet om 1 150 mkr över en rullande femårsperiod.

Ekonomisk analys

Övergripande om resultat, årsprognos och ekonomisk ställning

Enligt Lag om kommunal bokföring och redovisning (2018:597) samt tillhörande rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR) ska förvaltningsberättelsen redovisa periodens resultat (förändring av eget kapital) och uppgifter om periodens resultat efter balanskravsjusteringar samt resultat efter balanskravsjusteringar och synnerliga skäl. De olika resultaten innebär följande:

- Periodens resultat är förändringen av eget kapital.
- Resultat efter balanskravsjusteringar är periodens resultat minskat med realiserade vinster vid försäljning av anläggningstillgångar samt återläggning av orealiserade förluster i värdepapper.
- Resultat efter balanskravsjusteringar och synnerliga skäl innehåller utöver resultatet efter balanskravsjusteringar även hänsyn till andra bedömningar som anses vara förenliga med god ekonomisk hushållning, s.k. synnerliga skäl. Solnas justeringar för synnerliga skäl består av reserverade medel för pensioner, omstrukturering av verksamhet och strukturella utvecklingsinsatser samt tunnelbane-/Mälarbaneåtaganden.

Periodens resultat, förändring av eget kapital

Resultatet för perioden januari – augusti är positivt och uppgår till 360,6 mkr. Den nya lagen om kommunal bokföring och redovisning stadgar att även dessa orealiserade värdeförändringar ska inkluderas i det löpande resultatet från 2019. För motsvarande period föregående år var resultatet -232,0 mkr. Förändringen förklaras främst av 2018 års medfinansiering i Mälarbanan och högre orealiserade värdeökningar i kapitalförvaltningen jämfört med föregående år.

Verksamhetens nettokostnader uppgår till 2 005,2 mkr och ökar med 131,8 mkr (7,0 %) jämfört med samma period föregående år. Förändringen förklaras i huvudsak av ökade nettokostnader för kommunal service till följd av stadens tillväxt, att pensionsavsättningen för perioden föregående år var för lågt värderad och lägre exploateringsintäkter (jämförelsestörande intäkter).

Årsprognosen för årets resultat uppgår till 378,0 mkr att jämföra med föregående årsutfall -414,3 mkr. Förväntad förändring mellan åren förklaras främst av tunnelbane- och Mälarbaneåtaganden (512,5 mkr) under 2018 samt av orealiserade värdeförändringar i kapitalförvaltningen 2019.

Resultat efter balanskravsjusteringar

Periodens resultat efter balanskravsjusteringar är positivt med 177,5 mkr. Balanskravsjusteringar avser orealiserade vinster i kapitalförvaltningen (-174,6 mkr) och återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper (-8,6 mkr). Årsprognosen uppgår till 151,5 mkr att jämföra med -338,1 mkr, som var utfallet föregående år.

Prognosen bygger på att avkastningen i kapitalförvaltningen under återstoden av året följer målet i finanspolicyn, som kommunfullmäktige fastställt om en avkastning om KPI plus tre procent. Prognosen är osäker och beroende av marknadsutvecklingen för aktier och räntor under resten av året samt utvecklingen av konsumentprisindex (KPI).

Resultat efter balanskravsjusteringar och synnerliga skäl

Resultat efter balanskravsjusteringar och synnerliga skäl ska enligt stadens finansiella mål, tillika resultatmål, uppgå till minst 90 mkr. Resultat efter balanskravsjusteringar ska justeras för synnerliga skäl i form av kostnader som tidigare reserverats i eget kapital.

Periodens resultat efter balanskravsjusteringar och synnerliga skäl uppgår till 205,9 mkr, vilket är 145,9 mkr bättre än periodens budgeterade resultat om 60,0 mkr. Det innebär att staden har uppfyllt lagens krav på balans i ekonomin.

Vid avstämning mot balanskravet inklusive de synnerliga skälen, ska inte kostnader som tidigare reserverats i eget kapital (28,5 mkr) eller andra synnerliga skäl (0,0 mkr) beaktas.

Årsprognosen för 2019 efter balanskravsjusteringar och synnerliga skäl uppgår till 201,5 mkr att jämföra med budget (90,0 mkr). Den positiva prognosavvikelsen om 111,5 mkr består främst av skatter, statsbidrag och utjämning samt finansnetto.

Utvärdering av ekonomisk ställning

Utvärderingen av den ekonomiska ställningen, utöver utfall och årsprognos enligt ovan tre resultatmått, kan göras med ytterligare finansiella nyckeltal enligt nedan.

Den sammantagna bedömningen av en utvärdering av stadens ekonomiska ställning visar att staden har kapacitet och förutsättningar att möta förväntad tillväxt och utmaningar.

Nämnderna uppvisar en nettoavvikelse på -10,3 mkr, vilket motsvarar 0,5 procent av den rakt periodiserade nettobudgeten. Nämndernas årsprognoser, inklusive kommunstyrelsens medelsreserv på 15,0 mkr, visar sammantaget ett överskott på 31,0 mkr jämfört med driftbudget. Överskotten förklaras främst av lägre kostnader för försörjningsstöd och personalkostnader inom socialnämnden, ökade intäkter för tekniska nämnden till följd av de beslutade taxejusteringarna avseende besöks-, boende- och nyttoparkering 2019 samt av vakanser och högre intäkter än förväntat för byggnadsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Soliditeten visar hur stor del av tillgångarna som finansierats med egna medel. Per sista augusti uppgick soliditeten till 54,1 procent jämfört med 52,7 procent sista augusti 2018. Vid utgången av 2018 uppgick soliditeten till 51,4 procent. Ökningen förklaras främst av ett positivt resultat i perioden, som ökat det egna kapitalet. Allt eftersom stadens kostnader och intäkter för utbyggnaden av tunnelbanan och Mälarbanan realiseras under de kommande tio åren, kommer stadens soliditet att förbättras i motsvarande mån.

Medelsförvaltningen är uppdelad i en långsiktig kapitalförvaltning och en kortsiktig likviditetsförvaltning. Per sista augusti var den långsiktiga kapitalförvaltningen värd 1 616,9 mkr att jämföra med 1 451,6 mkr vid årets början, 1 625,8 mkr per årsskiftet 2017/2018 samt ursprungliga insatsen på 600 mkr år 2002. Inkluderas den kortsiktiga likviditetsförvaltningen uppgår marknadsvärdet på den samlade medelsförvaltningen till 1 759,4 mkr per sista augusti 2019.

Bedömningen för 2019 är att skatteintäkterna återigen växer i högre grad än verksamhetens löpande kostnader och intäkter. I och med att det är skatteintäkterna som i all väsentlighet finansierar den löpande verksamhetens långsiktiga kostnadsutveckling, finns inga marginaler för budgetavvikelser i verksamhet.

Stadens utfall och årsprognos

	Periodutfall				Årsprognos		
Mkr	**2019**	**2018**	**% 19/18**	**Budget-avvikelse**	**Budget**	**Prognos**	**Budget-avvikelse**
Verksamhetens intäkter	572,5	555,5	3,1 %	24,5	822,0	860,0	38,0
Jämförelsestörande intäkter	4,3	21,6	-80,3 %	4,3	0,0	4,3	4,3
Verksamhetens kostnader	-2 469,4	-2 347,4	5,2 %	-17,7	-3 677,5	-3 714,6	-37,1
Jämförelsestörande kostnader	-15,1	-14,6	3,3 %	-15,1	0,0	-30,0	-30,0
Avskrivningar	-97,4	-88,5	10,1 %	6,7	-156,1	-150,1	6,0
Verksamhetens nettokostnader	**-2 005,2**	**-1 873,4**	**7,0 %**	**2,6**	**-3 011,6**	**-3 030,4**	**-18,8**
Skatteintäkter	2 634,1	2 488,4	5,9 %	37,4	3 895,1	3 945,1	50,0
Generella statsbidrag och utjämning	-533,3	-465,9	14,5 %	12,5	-818,7	-813,7	5,0
Verksamhetens resultat	**95,6**	**149,2**	**-35,9 %**	**52,4**	**64,8**	**101,0**	**36,2**
Finansiella intäkter	298,0	183,2	62,7 %	251,0	70,6	326,0	255,4
Finansiella kostnader	-33,1	-51,8	-36,1 %	-2,8	-45,4	-49,0	-3,6
Resultat efter finansiella kostnader	**360,6**	**280,5**	**28,5 %**	**300,6**	**90,0**	**378,0**	**288,0**
Extraordinära intäkter	0,0	87,5		0,0	0,0	0,0	0,0
Extraordinära kostnader	0,0	-600,0		0,0	0,0	0,0	0,0
Extraordinära poster (netto)	**0,0**	**-512,5**		**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Periodens resultat	**360,6**	**-232,0**		**300,6**	**90,0**	**378,0**	**288,0**

Balanskravsutredande not							
Periodens resultat (förändring av eget kapital)	**360,6**	**-232,0**		**300,6**	**90,0**	**378,0**	**288,0**
Samtliga realisationsvinster	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-174,6	-37,3		-174,6	0,0	-201,5	-201,5
Återföring av orealiserade vinster och	-8,6	0,0		-8,6	0,0	-25,0	-25,0

förluster i värdepapper						
Periodens resultat efter balanskravsjusteringar	**177,5**	**-269,3**	**117,5**	**90,0**	**151,5**	**61,5**
Medel från pensionsreserv (synnerliga skäl)	13,3	0,0	13,3	0,0	20,0	20,0
Reserverat för omstrukturering, strukturella utvecklingsinsatser (synnerliga skäl)	15,1	14,6	15,1	0,0	30,0	30,0
Tunnelbane-/ Mälarbaneåtaganden (synnerliga skäl)	0,0	512,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Periodens resultat efter balanskravsjusteringar och synnerliga skäl	**205,9**	**257,8**	**145,9**	**90,0**	**201,5**	**111,5**

Anm: Periodutfallet 2018 har justerats för ändrade redovisningsprinciper fr o m 2019-01-01.

Verksamhetens intäkter

Verksamhetens externa intäkter uppgår till 572,5 mkr och har ökat med 3,1 procent jämfört med motsvarande period föregående år. Taxor och avgifter ökar med 22,9 mkr (12,1 %). Ökningen förklaras i huvudsak av justerade taxor för avfallshantering och felparkering. Hyror och arrenden ökar med 10,3 mkr (13,5 %). Förändring förklaras av ökade hyresintäkter för lokaler och parkeringar samt av en översyn av arrendeavtalen.

Bidragen minskar jämfört med föregående period med 19,8 mkr (-9,4 %). Minskningen förklaras av minskade statsbidrag för dels ökad bemanning inom äldreomsorgen dels ökad välfärdsteknik inom omsorgen. De mindre volymerna inom mottagandet av ensamkommande flyktingbarn innebär också mindre statsbidrag.

Bedömningen för 2019 är ett intäktsutfall på 860,0 mkr och en positiv budgetavvikelse på 38,0 mkr. Avvikelsen förklaras i huvudsak av högre statsbidrag från Skolverket avseende statsbidrag för en likvärdig skola och för läxhjälp samt ökade intäkter för tekniska nämnden till följd av de beslutade taxejusteringarna avseende besöks-, boende- och nyttoparkering under 2019.

	Periodutfall				Årsprognos		
Mkr	**2019**	**2018**	**% 19/18**	**Budget-avvikelse**	**Budget**	**Prognos**	**Budget-avvikelse**
Taxor och avgifter	213,0	190,1	12,1 %	0,1	319,5	330,4	11,0
Hyror och arrenden	87,4	77,1	13,5 %	3,4	126,0	131,0	5,0
Bidrag	191,0	210,8	-9,4 %	15,7	263,1	280,1	17,0
Försäljning av verksamhet	65,4	61,9	5,6 %	5,1	90,4	95,4	5,0
Övriga intäkter	15,6	15,6	-0,1 %	0,2	23,1	23,1	0,0
Summa intäkter	**572,5**	**555,5**	**3,1 %**	**24,5**	**822,0**	**860,0**	**38,0**

Jämförelsestörande intäkter

Jämförelsestörande poster är resultat av händelser eller transaktioner som inte är extraordinära, men som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelser med andra perioder.

Periodens jämförelsestörande intäkter uppgår till 4,3 mkr. Detta avser resultat som uppkommit i samband med aktivering av exploateringsprojekten Rovan och Signalen samt att projektet Furiren resultatförts under perioden.

Årsprognosen är 4,3 mkr.

Verksamhetens kostnader

Verksamhetens externa kostnader uppgår till 2 469,4 mkr och har ökat med 5,2 procent jämfört med motsvarande period föregående år. Personalkostnadernas budgetavvikelse för perioden (-47,5 mkr) förklaras till stor del av periodens förväntade förändring av semesterlöneskulden (33,9 mkr). Därutöver uppvisar skolnämnden och omvårdnadsnämnden negativa budgetavvikelser för perioden. Lokalkostnadernas budgetavvikelse är av periodisk karaktär och avser uppvärmning av lokaler.

Bedömningen för helåret 2019 är ett kostnadsutfall på 3 714,6 mkr och en budgetavvikelse på -37,0 mkr. Förväntad avvikelse för helåret härrör främst från att pensionsavsättningen för perioden föregående år var för lågt värderad i underlaget från stadens upphandlande pensionsadministratör samt av högre personalkostnader än budgeterat inom omvårdnadsnämnden och skolnämnden med anledning av ökad efterfrågan av utförare i kommunal regi. Därutöver beräknas ett lägre utfall än budgeterat för köp av verksamhet och för försörjningsstöd.

	Periodutfall				Årsprognos		
Mkr	**2019**	**2018**	**% 19/18**	**Budget-avvikelse**	**Budget**	**Prognos**	**Budget-avvikelse**
Personalkostnader	-956,7	-869,8	10,0 %	-51,0	-1 358,5	-1 425,5	-67,0

Köp av verksamhet/tjänster	-1 224,6	-1 187,1	3,2 %	19,9	-1 866,7	-1 856,7	10,0
Lokalkostnader	-166,6	-161,2	3,3 %	1,6	-252,3	-252,3	0,0
Övriga kostnader	-121,6	-129,2	-5,9 %	11,8	-200,1	-180,1	20,0
Summa kostnader	**-2 469,4**	**-2 347,4**	**5,2 %**	**-17,7**	**-3 677,6**	**-3 714,6**	**-37,0**

Jämförelsestörande kostnader

I reserverat eget kapital finns medel för att täcka framtida pensionskostnader, beslutade strukturomvandlingsinsatser som leder till en sänkt kostnadsnivå samt övriga strukturella utvecklingsinsatser. Dessa kostnader budgeteras inte utan redovisas som en jämförelsestörande kostnad att finansieras av tidigare gjorda reserveringar.

Jämförelsestörande kostnader avseende strukturella utvecklingsinsatser och omstrukturering uppgår under perioden till 15,1 mkr och har ökat med 0,5 mkr. Årsprognosen innehåller osäkerhetsfaktorer, men uppgår till 30,0 mkr.

Mkr	2019	2018	Förändring	%
Avgångsvederlag	-15,3	-15,0	0,3	
Avtalspension	2,7	0,6	-2,1	
Övriga strukturåtgärder	-2,5	-0,2	2,3	
Totalt	**-15,1**	**-14,6**	**0,5**	**3,4 %**

Skatteintäkter och utjämning

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning ökar totalt med 78,3 mkr (3,9 %) i jämförelse med samma period föregående år och uppgår till 2 100,8 mkr.

Skatteintäkterna ökar med 145,7 mkr (5,9 %) och uppgår till 2 634,1 mkr. Bedömningen är dock att skatteunderlagstillväxten kommer att dämpas kommande år. Bidragande orsaker är bl.a. att konjunkturen förväntas kulminera och därmed svagare sysselsättningstillväxt som följd.

Nettokostnaden för generella statsbidrag och avgifterna till utjämningssystemet ökar med 67,5 mkr (14,5 %) och uppgår till 533,3 mkr. Varav avgifterna till utjämningssystemet ökar med 89,7 mkr (16,2 %). Nettokostnaden för statsbidrag och avgifter ökar procentuellt i en högre takt än skatteintäkterna och successivt kommer stadens finansiering att utmanas i allt högre grad.

Årsprognos för skatter, generella statsbidrag och avgifter i utjämningssystemet förväntas uppgå till 3 131,4 mkr. Avvikelse i förhållande till budget förklaras av statsbidrag (välfärdsmiljarderna) och befolkningsutvecklingen samt att slutavräkning för 2018 förbättrats i den senaste skatteprognosen.

Finansiella intäkter och kostnader

Ny lag om kommunal bokföring och redovisning började gälla från första januari 2019, vilket bl.a. innebär att redovisningen av stadens kapitalförvaltning ändrats till att tillgångarna ska värderas till verkligt värde vid varje bokslutstillfälle. Enligt tidigare lagstiftning skulle tillgångarna värderas enligt försiktighetsprincip till det lägsta av verkligt värde och anskaffningsvärde.

De finansiella intäkterna uppgår till 298,0 mkr för perioden januari - augusti 2019, jämfört med 183,2 mkr för samma period föregående år. Den orealiserade värdeförändringen på värdepapper i kapitalförvaltningen uppgick till 250,7 mkr jämfört med 37,3 mkr samma period 2018. Realiserat resultat från försäljningar i kapitalförvaltningen minskade dock till 8,6 mkr t.o.m. augusti i år från 92,9 mkr för samma period 2018. Utdelning från Norrenergi AB samt Råsta Holding AB uppgår till 10,1 mkr respektive 10,0 mkr i perioden jämfört med 0,0 mkr samma period 2018.

Ingen utdelning på aktiefonder i kapitalförvaltningen har erhållits under perioden, eftersom aktiefonderna byttes till icke-utdelande klass under hösten 2018. Under perioden januari - augusti 2018 uppgick utdelningen till 28,9 mkr. Ersättning om 5,0 mkr har erhållits enligt gällande optionsavtal om Norrenergi med Stockholm Exergi (tidigare Fortum Värme).

De finansiella kostnaderna uppgår till 33,1 mkr, vilket är 18,7 mkr lägre än föregående år (51,8 mkr). Kostnaden för indexreglering avseende medfinansiering tunnelbanan och Mälarbanan uppgår till 24,7 mkr, jämfört med 42,9 mkr samma period 2018. Räntan på pensionsskulden inklusive löneskatt är 10,4 mkr, vilket är 3,2 mkr högre än motsvarande period föregående år (7,2 mkr). De finansiella kostnaderna har minskats med 3,0 mkr 2019 som följd av upplösning av tidigare kapitaliserad ränta för avsättningen till naturreservatet Igelbäcken.

Finansnettot beräknas uppgå till 277,0 mkr, vilket är 251,8 mkr bättre än budget. Intäkterna prognostiseras till 326,0 mkr och kostnaderna prognostiseras till 49,0 mkr för helåret 2019. Prognosen bygger på att avkastningen i

kapitalförvaltningen under återstoden av året följer målet i finanspolicyn, som kommunfullmäktige fastställt om en avkastning om KPI plus tre procent. Prognosen är osäker och beroende på utvecklingen av konsumentprisindex, marknadsutvecklingen för aktier och räntor under resten av året samt aktivitetsnivån hos stadens förvaltare.

Extraordinära poster

I perioden har inga extraordinära intäkter redovisats. Motsvarande period 2018 uppgick de extraordinära intäkterna till 87,5 mkr och bestod av träffade avtal gällande bidrag till medfinansiering till tunnelbanan med fastighetsägarna till fastigheterna Farao och Uarda (82,0 mkr) samt Nationalarenan (5,5 mkr).

I perioden har inga extraordinära kostnader redovisats. Motsvarande period 2018 uppgick de extraordinära kostnaderna till 600,0 mkr, i form av ett åtagande att medfinansiera Mälarbanans intunnling och byggnationen av ny pendeltågsstation i Huvudsta. Medfinansieringen ska erläggas vid tre tillfällen och indexregleras, men kostnaden belastade resultatet 2018.

De extraordinära kostnaderna att medfinansiera tunnelbanan och Mälarbanan är åtaganden i stora infrastrukturella sammanhang. Det är unika händelser som på lång sikt tillgodoser kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning genom att möjliggöra för staden att bli en attraktiv kommun att bo och verka i.

Nedanstående tabell visar stadens åtaganden om medfinansiering enligt Stockholmsförhandlingen (avtal 2014) och Sverigeförhandlingen (avtal 2017) samt Mälarbanan (avtal 2018). Till detta kommer också finansiella kostnader för indexuppräkningen av dessa nominella belopp. Tabellen visar också bidragen till denna medfinansiering utifrån befintliga avtal med olika fastighetsägare.

Medfinansiering tunnelbane- och Mälarbaneutbyggnad

Mkr	2014-2016	2017	2018	2019	Totalt
Medfinansiering	-600,0	-656,8	-600,0	-	-1 856,8
Finansiella kostnader	-12,5	-34,2	-52,4	-24,7	-123,8
Summa kostnader	**-612,5**	**-691,0**	**-652,4**	**-24,7**	**-1 980,6**
Bidrag till medfinansiering	461,3	5,0	87,5	-	553,8
Finansiella intäkter	0,0	2,9	6,3	1,8	11,0
Summa intäkter	**461,3**	**7,9**	**93,8**	**1,8**	**564,8**
Totalt	**-151,2**	**-683,1**	**-558,6**	**-22,9**	**-1 415,8**

Anm: Siffrorna för 2019 avser utfall t.o.m. augusti.

Totalt nominellt åtagande för Stockholmsförhandlingen uppgår till 606,8 mkr. År 2016 utbetalades nominellt 20 mkr, 2017 utbetalades 61,5 mkr och 2018 utbetalades 148,1 mkr och hittills under 2019 har 78,9 mkr betalats enligt gällande betalplan. Kvarvarande åtagande per 2019-08-31 uppgår nominellt till 298,3 mkr.

Totalt nominellt åtagande för Sverigeförhandlingen (Hagalundsstationen) uppgår till 650,0 mkr. År 2017 utbetalades nominellt 40,0 mkr, 2018 utbetalades 60,0 mkr och hittills under 2019 har 47,5 mkr betalats enligt gällande betalplan. Kvarvarande åtagande per 2019-08-31 uppgår nominellt till 502,5 mkr.

Totalt nominellt åtagande för Mälarbanan uppgår till 600,0 mkr. Kvarvarande åtagande per 2019-08-31 uppgår nominellt till 600,0 mkr.

Kvarvarande åtagande för Stockholmsförhandlingen, Sverigeförhandlingen och Mälarbanan om sammantaget nominellt 1 400,8 mkr har räknats upp med avtalade index per sista augusti 2019.

De totala kostnaderna för indexering av avtalen under perioden 2014 - t.o.m. augusti 2019 uppgår till 123,8 mkr (varav 24,7 mkr år 2019) och har belastat finansnettot. Totala återstående åtagandet för de tre avtalen Stockholmsförhandlingen, Sverigeförhandlingen och Mälarbanan uppgår per 2019-08-31 till 1 511,7 mkr.

De totala bidragen till medfinansiering uppgår till nominellt 553,8 mkr. De avtal som innehåller indexklausul har räknats upp med avtalade index per sista augusti 2019. De totala intäkterna för indexering av avtalen uppgår till 11,0 mkr (varav 1,8 mkr år 2019) och utgör en finansiell intäkt.

Därutöver finns ett antal principöverenskommelser gällande bidrag till medfinansiering av tunnelbanan, men dessa bidrag är villkorade av att exploateringsavtal tecknas under kommande år. Staden avvaktar därför i enlighet med försiktighetsprincip att resultatföra och prognostisera dessa principöverenskommelser i denna uppföljningsrapport.

Kommunfullmäktige beslutade i augusti i år om detaljplan för tunnelbanan. Beslutet är dock överklagat, vilket innebär att beslutet troligen kan vinna laga kraft först under nästa år.

Nämndernas utfall och prognos

Nämndernas utfall i perioden

Jämfört med periodens driftbudget (8/12 av årsbudgeten) redovisar nämndernas verksamheter en nettoavvikelse på -10,3 mkr, vilket motsvarar 0,5 procent av den periodiserade nettobudgeten. Underskottet för perioden uppkommer huvudsakligen inom skolnämnden, omvårdnadsnämnden, tekniska nämndens affärsverksamhet och kompetensnämnden. Övriga nämnder redovisar ett överskott för perioden januari - augusti.

Skolnämndens avvikelse (-41,1 mkr) beror framför allt på högre kostnader jämfört med budget för perioden. De största avvikelserna avser personalkostnader och interna kostnader för elev- och barnpeng. När det gäller personalkostnaderna är bedömningen att de kommer minska under andra halvåret, då verksamheten anpassar utifrån behovet av förskole- och grundskoleplatser. Den ökade interna kostnaden för elev- och barnpeng beror på att det varit fler elever på Solnas kommunala enheter, framförallt på grundskolan, än budgeterat för perioden.

Omvårdnadsnämndens avvikelse (-5,6 mkr) förklaras i huvudsak av högre personalkostnader än budgeterat för Humaniora hemtjänst genom fler utförda hemtjänsttimmar och ökade kostnader inom området personlig assistans.

Tekniska nämndens affärsverksamhets avvikelse (-3,5 mkr). Underskottet förklaras bl.a. av ökade kostnader med anledning av prisjusteringar från leverantörer som skett efter att budgeten och den nya taxan beslutades. Det är dock en resultatförbättring med 2,8 mkr jämfört med motsvarande period föregående år, vilket förklaras av den nya avfallstaxan som började gälla 1 januari 2019.

Kompetensnämndens budgetavvikelse (-1,8 mkr) under perioden förklaras i huvudsak med ett underskott på vuxenutbildningsverksamheten SFI samt inom utbildningsformerna grundläggande vuxenutbildning och gymnasial vuxenutbildning inom fristående kurser.

Familjerättsnämnden uppvisar en budget i balans (0,0 mkr).

Kommunstyrelsens avvikelse (14,8 mkr) förklaras framför allt av att medelsreserven för stadens tillväxt och utbyggnad inte har tagits i anspråk samt att ökade intäkter beroende på det pågående arbetet med att se över stadens arrendeavtal.

Socialnämndens avvikelse (14,4 mkr) förklaras framför allt av lägre bruttokostnader än budgeterat för arvoden för familjehem, senarelagda tillsättningar av vakanser, fördröjd extern process av rekrytering av offentligt skyddat anställda samt på lägre kostnader för försörjningsstöd. Antalet hushåll som erhållit försörjningsstöd har minskat från 418 hushåll till 347 i jämförelse med samma period 2018. Därutöver är kostnaderna för köp av externa vårdplatser i hem för vård och boende (HVB) för vuxna missbrukare och heldygnsvård inom konsulentstödda jour- och familjehem för barn och ungdom lägre än budget.

Tekniska nämndens budgetavvikelse (6,4 mkr) förklaras i huvudsak av att intäkterna för försäkringsersättningar och lokalhyror är högre än vad som är budgeterat (5,6 mkr). Därutöver en positiv avvikelse på kostnadssidan som är kopplat till fastighetsskötsel och underhåll.

Kultur- och fritidsnämndens avvikelse (3,7 mkr) förklaras främst av säsongsvariationer och av det pågående utvecklingsarbetet inom nämnden.

Byggnadsnämndens avvikelse (1,2 mkr) är en förbättring i jämförelse med delårsrapporten per april (-1,5 mkr). Överskottet förklaras huvudsakligen av att intäkterna för bygglov har förbättrats under andra tertialet och att kartavtal har periodiserats.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens budgetavvikelse (0,9 mkr) förklaras i huvudsak med att personalkostnaderna varit lägre under årets första åtta månader på grund av tillfälliga vakanser.

	Periodutfall				Årsprognos		
Mkr	**2019**	**2018**	**% 19/18**	**Budget-avvikelse**	**Budget**	**Prognos**	**Budget-avvikelse**
Kommunstyrelsen	-88,1	-85,5	3,0 %	14,8	-154,3	-139,3	15,0
Byggnadsnämnden	-5,4	-7,4	-26,4 %	1,2	-10,0	-7,4	2,6
Tekniska nämnden	-13,8	-26,4	-47,6 %	6,4	-30,3	-21,2	9,1
TN: Affärsverksamheten	-3,5	-6,3	-43,5 %	-3,5	0,0	0,0	0,0
Kultur- och fritidsnämnden	-95,2	-101,8	-6,5 %	3,7	-148,4	-148,4	0,0
Skolnämnden	-957,2	-888,5	7,7 %	-41,1	-1 374,2	-1 384,2	-10,0
Kompetensnämnden	-28,9	-26,9	7,2 %	-1,8	-40,6	-40,6	0,0
Socialnämnden	-140,9	-143,8	-2,0 %	14,4	-233,0	-219,1	13,9
Familjerättsnämnden	-2,9	-2,8	5,2 %	0,0	-4,4	-4,4	0,0
Omvårdnadsnämnden	-619,3	-592,9	4,4 %	-5,6	-920,5	-920,5	0,0

Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-6,9	-6,3	8,7 %	0,9	-11,7	-11,3	0,4
Revisionen	-1,6	-1,8	-10,0 %	0,3	-2,8	-2,8	0,0
Totalt	**-1 963,8**	**-1 890,4**	**3,9 %**	**-10,3**	**-2 930,3**	**-2 899,2**	**31,0**

Nämndernas årsprognos

Nämndernas årsprognoser, inklusive kommunstyrelsens medelsreserv på 15,0 mkr, visar sammantaget ett överskott på 31,0 mkr jämfört med driftbudget.

Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen prognostiserar ett överskott på 15,0 mkr jämfört med budget. Överskottet grundar sig på bedömningen att medelsreserven för stadens tillväxt och utbyggnad om 15,0 mkr inte tas i anspråk under året.

Därutöver prognostiserar socialnämnden, tekniska nämnden, byggnadsnämnden samt miljö- och hälsoskyddsnämnden ett överskott med totalt 26,1 mkr. Överskotten förklaras av lägre kostnader för försörjningsstöd och personalkostnader inom socialnämnden, ökade intäkter för tekniska nämnden till följd av de beslutade taxejusteringarna avseende besöks-, boende- och nyttoparkering under 2019 samt av vakanser och högre intäkter än förväntat för byggnadsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden. Skolnämndens prognos (-10,0 mkr) beror framför allt på högre kostnader för personal samt en större volym och därmed högre interna kostnader för elev- och barnpeng.

Övriga nämnder prognostiserar en budget i balans för 2019.

Investeringar

Investeringsutfall

Periodens utfall uppgår till 94,8 mkr, vilket är en ökning med 5,0 mkr jämfört med föregående år. Förändringen förklaras i huvudsak av att kommunstyrelsens investeringar inom digitalisering och välfärdsteknik är högre än motsvarande period föregående år. Årsprognos för digitalisering och välfärdsteknik är dock i nivå med budget, som uppgår till 15,0 mkr.

De speciellt angivna budgetområdena med särskilt tilldelad budget; stadsmiljö, cykel, vatten samt utemiljö lekplatser och förskolegårdar löper enligt plan och inom ramen för tilldelad budget. Under året har bl.a. Tritonvägens cykelbana färdigställts och som förbättrar pendlingsmöjligheterna mot Sundbyberg. I det fortsatta arbetet med att genomföra cykelplanen pågår åtgärder i Skytteholmsparken och vid Huvudsta allé.

Under sommaren har tekniska nämnden genomfört två separata upphandlingar avseende dagvattendammar vid Råstasjön och vid Brunnsviken. Tekniska nämnden har tecknat avtal med entreprenör för genomförande av dagvattendammen i Brunnsviken och byggstart sker i mitten av september. Analys av anbuden pågår i upphandlingen avseende dagvattendammen vid Råstasjön.

För utemiljö, lekplatser och förskolegårdar har det genomförts arbeten på Thors och Gomorronsols förskolor för att förbättra utemiljön. På Råsundagårdens förskola är det full produktion och förskolan kommer att ha två upprustade gårdar under hösten. Upprustningar av Bergsparkens och Näckrosparkens lekplatser pågår. Färdigställande beräknas till november.

Under perioden har tekniska nämnden inom stadsmiljö också genomfört insatser för säkra skolvägar genom insatser på Ekensbergsskolan, Vittraskolan och Skytteholmsskolan. Under perioden har även en trapprenovering genomförts i Råsunda. I det löpande arbetet med säkra skolvägar har tekniska nämnden genomfört insatser på Ekensbergsskolan, Vittraskolan och Skytteholmsskolan.

Fastighetsverksamheten inom tekniska nämnden redovisar ett utfall på 59,8 mkr för perioden. En stor renovering av Råsundaskolans lågstadiedel har genomförts under året. Renoveringen innefattar installation av ny ventilation med energiåtervinning i hela huset, anpassad planlösning samt helt nya ytskikt och modern belysning. På Skytteholmsskolan och Råsundaskolan har färdigställts ändamålsenliga lokaler för fritidshemsverksamheten för årskurs 4–6. Motsvarande arbete på Tallbackaskolan och Ekensbergsskolan kommer att slutföras under hösten. På både Skytteholmsskolan och Ängkärrsskolan har omfattande fönsterrenoveringar genomförts.

På Skytteholmsskolan har tekniska nämnden ytskiktsrenoverat högstadiedelen, installerat modern belysning samt renoverat samtliga omklädningsrum inklusive duschutrymmen. På Bergshamraskolan har samtliga omklädningsrum renoverats.

Med anledning av stadens arbete med minskade barngrupper i förskolan har planlösningsförändringar genomförts på Rågens och Tunets förskola. Rågens förskola har utöver detta genomgått en komplett ytskiktsrenovering. På Thors och Gomorronsols förskolor har det genomförts arbeten för att förbättra utemiljön. På Råsundagårdens förskola är det full produktion och förskolan kommer att ha två upprustade gårdar under hösten.

Mkr	Periodutfall 2019	Periodutfall 2018	+/- 19/18	Årsprognos Budget	Årsprognos Prognos	Budget-avvikelse
Kommunstyrelsen	-11,7	-5,9	5,8	-15,4	-15,4	0,0
Byggnadsnämnden	0,0	0,0	0	-0,1	0,0	0,1
Tekniska nämnden	-79,6	-78,5	1,1	-165,0	-165,0	0,0
TN: Affärsverksamheten	-0,4	-0,3	0,1	-0,6	-0,6	0,0
Kultur- och fritidsnämnden	-0,5	-0,7	-0,2	-5,3	-5,3	0,0
Skolnämnden	-2,1	-2,8	-0,7	-10,0	-6,0	4,0
Kompetensnämnden	0,0	0,0	0	-0,1	-0,1	0,0
Socialnämnden	0,0	0,0	0	-0,2	0,0	0,2
Familjerättsnämnden	0,0	0,0	0	-0,1	0,0	0,1
Omvårdnadsnämnden	-0,5	-1,6	-1,1	-2,6	-2,6	0,0
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	0,0	0,0	0	-0,1	0,0	0,1
Totalt	**-94,8**	**-89,8**	**5,0**	**-199,5**	**-195,0**	**4,5**

Årsprognos investeringar

Årsprognos för stadens verksamhetsinvesteringar uppgår till 195,0 mkr. Avvikelsen i förhållande till budget (4,3 mkr) förklaras i huvudsak av att ändrade redovisningsregler i staden för datorinköp, vilket påverkar i första hand skolnämnden. Därutöver avser byggnadsnämnden, socialnämnden och familjerättsnämnden samt miljö- och hälsoskyddsnämnden att inte genomföra några investeringar. Tekniska nämnden som har merparten av stadens investeringsbudget har årsprognos som budget.

Exploatering

Exploatering

Nettoinvesteringarna avseende exploateringsverksamheten uppgår till 110,1 mkr för perioden januari - augusti, jämfört med 46,3 mkr samma period 2018. De större projekten avser kvarteret Idrottsplatsen utvändigt 26,5 mkr, Idrottsplatsen simhallen 22,6 mkr, Solnavägen allmän platsmark 17,7 mkr samt kvarteret Startboxen 12,7 mkr.

Projekten Rovan om 11,8 mkr och Signalen om 7,1 mkr har aktiverats i perioden. Under perioden har projektet Furiren om 0,3 mkr resultatförts.

De förutbetalda intäkterna i form av gatukostnadsersättning redovisas som långfristig skuld. Gatukostnadsersättningen intäktsförs i takt med att färdigställda exploateringsprojekt skrivs av under året.

Årsprognosen för investeringar avseende exploateringsverksamheten uppgår till 165,0 mkr. De större pågående projekten avser Idrottsplatsen simhallen, Idrottsplatsen utvändigt, Solnavägen och kvarteret Startboxen. Under perioden januari - augusti har gatukostnadsersättning om 45,7 mkr inbetalats. Inbetalningarna avser projekten Solnavägen, Rovan och Lagern. Årsprognosen gällande inbetalda exploateringsbidrag uppgår till 65,0 mkr.

Under 2019 kan ytterligare aktiveringar komma att ske i takt med att exploateringsprojekt färdigställs.

Mkr	Periodutfall 2019	Periodutfall 2018	+/- 19/18	Årsprognos Budget	Årsprognos Prognos	Budget-avvikelse
Exploateringsverksamheten	-110,1	-46,3	63,8	0	-165,0	165,0

Finansiering med egna medel

Soliditeten visar hur stor del av tillgångarna som finansierats med egna medel. Per sista augusti uppgick soliditeten till 54,1 procent jämfört med 52,7 procent sista augusti 2018. Vid utgången av 2018 uppgick soliditeten till 51,4 procent. Ökningen förklaras främst av ett positivt resultat i perioden, som ökat det egna kapitalet.

Att soliditeten fallit de senaste åren beror främst på att stadens åtaganden att medfinansiera tunnelbanan och Mälarbanan. Allt eftersom stadens kostnader och intäkter för utbyggnaden av tunnelbanan och Mälarbanan realiseras under de kommande tio åren, kommer stadens soliditet att förbättras i motsvarande mån. Vid sidan av

detta finns också en fallande trend i soliditeten, som beror på att stadens allt större erhållna gatukostnadsersättningar, bokförs som långfristig skuld över anläggningarnas beräknade nyttjandeperiod.

Kassaflödet från den löpande verksamheten är positivt och uppgår till 225,9 mkr. Under perioden har 130,8 mkr inklusive indexering betalats ut för medfinansiering av tunnelbanan. Investeringsverksamheten har ett negativt kassaflöde på 175,1 mkr.

Likviditeten (kassa och bank) har ökat med 93,4 mkr under perioden och uppgår till 537,3 mkr jämfört med 443,9 mkr vid senaste årsskifte.

Medelsförvaltning

Medelsförvaltningen är uppdelad i en långsiktig kapitalförvaltning och en kortsiktig likviditetsförvaltning.

Kapitalförvaltningen tillskapades år 2002 då aktierna i Solnabostäder AB avyttrades till Signalisten. Av det frigjorda kapitalet placerades 600 mkr med en placeringshorisont över tio år i en värdepappersportfölj, som innehåller svenska och globala aktier samt svenska räntebärande värdepapper. Per sista augusti var den långsiktiga kapitalförvaltningen värd 1 616,9 mkr att jämföra med 1 451,6 mkr vid årets början, 1 625,8 mkr per årsskiftet 2017/2018 samt ursprungliga insatsen på 600 mkr år 2002. Under mars har värdepapper om 100,0 mkr avyttrats och beloppet överförts till kortsiktig likviditetsförvaltningen. Inkluderas den kortsiktiga likviditetsförvaltningen uppgår marknadsvärdet på den samlade medelsförvaltningen till 1 759,4 mkr per sista augusti 2019.

Kapitalförvaltningen har hittills i år genererat en avkastning på 18,8 procent, vilket är 0,9 procentenheter högre än det jämförelseindex som totalportföljen ska mätas mot. Kommunfullmäktiges målsättning är en årlig avkastning om minst konsumentprisindex (KPI) plus tre procentenheter under de senaste fem åren. Mätt över aktuell femårsperiod (augusti 2014 – augusti 2019) har kapitalförvaltningen genererat en avkastning som överträffat den målsättningen med 4,8 procentenheter, då den årliga avkastningen uppgått till 9,1 procent medan den årliga inflationen + 3 procentenheter uppgått till 4,3 procent.

Likviditetsförvaltningen tillskapades genom att år 2002 placera 400 mkr på kortare sikt i en likviditetsförvaltning, som enbart innehåller svenska räntebärande värdepapper och bankinlåning. Under 2008-2009 tillfördes den kortsiktiga förvaltningen 800 mkr i samband med att Norrenergi & Miljö AB löste stadens reversfordran på 1 066,7 mkr. Portföljen får innehålla likvida medel som placeras på kort sikt, i allmänhet 2 år eller kortare. Avsikten med likviditetsförvaltningen är att minimera riskerna i den del av stadens likviditet som ska användas för kortsiktiga ändamål, som löpande betalningar och budgeterade investeringar. Uttag har skett löpande.

Likviditetsförvaltningen uppgår till 142,4 mkr per den sista augusti och medlen är placerade på särskilt finanskonto inom koncernkonto. Avkastningen på finanskontot uppgår till noll procent. Under juni har 126,0 mkr tagits ut från den kortsiktiga likviditetsförvaltningen i samband med avtalsenliga betalningar gällande tunnelbaneavtalen.

Pensionsförpliktelser

Det totala pensionsåtagandet för stadens anställda uppgår till 1 626,9 mkr inklusive löneskatt. Åtagandet redovisas dels som avsättning i balansräkningen, dels som ansvarsförbindelse.

Som avsättning redovisas det åtagande som avser pensioner intjänade från den 1 januari 1998. De totala pensionsavsättningarna för staden uppgår till 424,6 mkr. Avsättningen består av förmånsbestämd pension, ålderspension, efterlevande pension samt visstidspension. Den del som förvaltas av arbetsgivaren uppgår till 422,0 mkr inklusive löneskatt. Jämfört med 2018 är det en ökning med 70,6 mkr. Ökningen förklaras främst av att tjänsten pensionsadministration byttes förra året från Skandia till KPA och det fanns osäkerheter i den beräkning staden erhöll per augusti 2018. Bland annat var inte de förtroendevalda inkluderade i underlaget per 2018, vilket gör det svårt med jämförelser mellan åren.

Den finansiella kostnaden på 10,4 mkr ingår i pensionsavsättningen. Avsättningar avseende särskild överenskommen avtalspension uppgår till 2,6 mkr inklusive löneskatt och räknas som omstruktureringsåtgärder. Dessa avsättningar har minskat med 2,7 mkr.

Totala pensionskostnader för perioden uppgår till 137,7 mkr att jämföra med 91,9 mkr per augusti 2018. Ökningen härrör främst från att pensionsavsättningen för perioden föregående år var för lågt värderad enligt ovan.

Pensionsförpliktelser

Mkr	2019	2018	Förändring	Förändring %

Mkr	2019	2018	Förändring	Förändring %
Avsättning	424,6	356,6	68,0	19,1
- varav pensioner intjänade från 1998	418,3	346,8	71,5	20,6
- varav visstidspensioner	3,7	4,5	-0,8	-17,8
- varav pensioner omstrukturering	2,6	5,3	-2,7	-50,9
Ansvarsförbindelser pensioner intjänade före 1998	1 202,3	1 157,5	44,8	3,9
Totalt	**1 626,9**	**1 514,1**	**112,8**	**7,4**

I ansvarsförbindelsen ingår förpliktelser för pensionsförmåner som intjänades före 1998. Kostnaden redovisas när pensionen utbetalas. Förpliktelsen uppgår till 1 202,3 mkr, vilket är en ökning med 44,8 mkr jämfört med motsvarande period 2018. Ansvarsförbindelsen 2018 var för lågt värderad enligt ovan. Pensionsutbetalningar på cirka 42 mkr inklusive löneskatt har minskat skulden i ansvarsförbindelsen. Förpliktelsen redovisas enligt den kommunala redovisningslagens regler utanför balansräkningen.

Pensionsförpliktelser förvaltas genom s.k. återlån och används i den löpande verksamheten. Staden har en värdepappersportfölj vars marknadsvärde uppgår till 1 616,9 mkr den sista augusti 2019. Tillgångarna är inte öronmärkta utan de medel som förvaltas på lång sikt kan enligt stadens finanspolicy användas till såväl framtida investeringar som pensionsutbetalningar.

Reservering för strukturåtgärder

Pensioner

Den del av pensionskostnaderna som enligt beslut i budgeten ska täckas av reserveringar i eget kapital uppgår under 2019 till 20,0 mkr. Utfallet under perioden januari - augusti är därmed 13,3 mkr.

Omstrukturering

Kostnader för omstrukturering och avveckling som avser avgångsvederlag och särskild avtalspension uppgår under perioden till 15,1 mkr. Solna stad strävar efter att agera ansvarsfullt som arbetsgivare vid alla anpassningar och naturliga avgångar är det önskvärda alternativet. I de fall naturlig avgång inte är möjlig, kan staden bevilja avgångsvederlag eller särskild avtalspension. Årsprognosen för omstrukturering uppgår till 20,0 mkr.

Strukturella utvecklingsinsatser, stadens utveckling

I årsbokslutet för år 2016 reserverades totalt 30,0 mkr för att täcka kostnader för ett antal strukturella utvecklingsinsatser av stadens verksamheter. Av dessa medel har 2,5 mkr tagits i anspråk under 2019. Årsprognos för strukturella utvecklingsinsatser uppgår till 10,0 mkr.

Koncernåtaganden

Borgensåtagandena för Norrenergi AB samt Bostadsstiftelsen Signalisten uppgick per 31 augusti 2019 till 1 037,7 mkr, vilket är en minskning på 33,3 mkr jämfört med sista december 2018 då Norrenergi AB har amorterat lån. Efter den under 2018 genomförda fusionen mellan Norrenergi och Miljö AB och Norrenergi AB möjliggör den av kommunfullmäktige i april 2018 fastställda borgensramen, ett totalt borgensåtagande på totalt 1 725,0 mkr.

Utöver ovan borgensåtaganden finns en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Staden har också garantiförpliktelser mot kommunalförbunden Norrvatten och Käppalaförbundet.

Inom ramen för Solna stads koncernkonto har Råsunda Förstads AB en checkkredit på 25,0 mkr som var outnyttjad per sista augusti.

Verksamhetsutveckling och kvalitetsarbete

Inom Solna stad ryms verksamheter av olika karaktär; allt från social omsorg och förskola/skola till teknisk infrastruktur. De tjänster som staden ansvarar för har stor betydelse för de flesta solnabors vardag. Solnaborna förväntar sig att snabbt, enkelt och säkert kunna sköta sina ärenden, få tillgång till information och ha möjlighet till inflytande genom digitala kontaktvägar. Det ska vara enkelt att komma i kontakt med staden, bemötandet ska vara gott, handläggningen ska vara rättssäker och effektiv. Solnabor, företagare och besökare kan vända sig till kontaktcenter för att få svar, råd och vägledning genom ett flertal olika kanaler – telefon, webb och reception.

Kontaktcenter har tillsammans med nämnderna vidareutvecklat sitt arbetssätt för att skapa förutsättningar för ökad service och bemötande.

Nämnderna har följt upp kvaliteten i verksamheten löpande och i samband med delårsrapporteringen per augusti. Kvalitetsperspektiven fångas i många fall upp i uppföljningen av nämndmålen. I kvalitetsdeklarationerna som nämnderna och verksamheterna har tagit fram finns beskrivningar av vilken service medborgaren/brukaren kan förvänta sig av staden och dess verksamhet. Stadens har cirka 50 kvalitetsdeklarationer. Kvalitetsdeklarationerna har följts upp och har vid behov reviderats.

Samtliga verksamheter ska följa upp och tillvarata medborgarnas/brukarnas synpunkter för att kunna utveckla verksamheten enligt stadens gemensamma kvalitetspolicy och strategi. För alla stadens verksamheter är tillgänglighet, bemötande och service viktiga utvecklingsområden. Synpunkter från solnaborna via kontaktcenter och andra kanaler ger viktig information i detta avseende.

Det är viktigt att staden möter dagens krav på digital tillgänglighet och att samtliga nämnder kontinuerligt arbetar med digitalisering av verksamheten. Under året har arbetet fortgått med att utveckla en ny webbplats för Solna stad, med tillkommande e-tjänster, som kommer att lanseras under året. Inom digitaliseringsområdet pågår även projektet Digitalt medarbetarskap vilket syftar till att bygga en organisation för hållbar digital utveckling och stärka den digitala kompetensen bland annat hos anställda i förskola, fritidsverksamhet och förskoleklass.

Det systematiska kvalitetsarbetet inom skolan och förskolan innebär att huvudmannen, förskolan och skolan systematiskt och kontinuerligt följer upp verksamheten, analyserar resultaten i förhållande till de nationella målen samt planerar och utvecklar verksamheten. Skolnämndens arbete för att öka kvaliteten i förskolan samt förbättra kunskapsresultaten i skolan fortgår kontinuerligt.

För att möta behoven hos äldre ungdomar som varken arbetar eller studerar har kultur- och fritidsnämnden fått i uppdrag att tillsammans med skolnämnden och socialnämnden bemanna en operativ arbetsgrupp vars uppdrag är att utveckla arbetssätt som bygger på att coacha ungdomar, arbeta med hälsofrämjande åtgärder inom fritiden och att motivera och förbereda ungdomarna för att återgå till studier eller arbete.

Socialnämnden har genomfört flertalet verksamhetsutvecklande åtgärder för att utveckla sina arbetssätt, exempelvis pågår implementeringen av IBIC (individens behov i centrum).

De avtalsuppföljningar som omvårdnadsnämnden genomfört visar att utförarna har arbetat med kvalitetsutveckling i verksamheten. Omvårdnadsnämnden har hållit en inspirationsdag med temat kvalitet och systematiskt förbättringsarbete där över 100 chefer från olika verksamheter deltagit. Inspirationsdagen syftade till att öka intresse och förståelse för hur ett systematiskt förbättringsarbete kan bedrivas framgångsrikt samt hur medarbetare kan motiveras och engageras i arbetet med att utveckla verksamheten.

I nämndernas delårsrapporter finns mer detaljerade beskrivningar av hur verksamheten har arbetat med kvalitet, verksamhetsutveckling och effektiviseringar.

Tvärsektoriella frågor

Solna stad har väl utvecklade metoder för att arbeta med de tvärsektoriella frågorna; internationellt arbete, likabehandlingsarbete och strategiskt miljöarbete. Kommunstyrelsen, kommittéer och råd skapar tillsammans med stadsledningsförvaltningen förutsättningar för arbetet bland annat genom kunskapsuppbyggnad, erfarenhetsutbyte och samarbete. Nämnderna har uppdraget att använda de tvärsektoriella perspektiven för att utveckla den egna verksamheten och stödja nämndens måluppfyllelse. Det tvärsektoriella arbetet följs upp i delårsrapport och årsredovisning.

Internationellt

Stadens internationella arbete används huvudsakligen som en metod i verksamhets- och kvalitetsutveckling samt som ett verktyg för att rusta barn och unga för en framtid med täta kontakter över nations- och kulturgränser.

Långsiktiga relationer - framgångsfaktor i internationellt arbete

Staden deltar aktivt i det europeiska storstadsnätverket Eurocities Social Affairs Forum som fokuserar på sociala frågor i vid bemärkelse, från förskola till äldreomsorg. Sociala innovationer och digitaliseringens möjligheter att tackla sociala utmaningar har varit och kommer fortsatt att vara i fokus för forumets aktiviteter, liksom nya former för interaktivt utbyte och samarbete mellan städer. Skolnämnden deltar i forumets arbetsgrupp Utbildning som använder metoden Critical Friend Review, vänskaplig kollegial granskning, för att ge strukturerad feedback på en stads hela utbildningssystem. Omvårdnadsnämnden deltar i arbetsgruppen Urbant åldrande där teman som aktivt

åldrande, äldrevänliga städer samt innovation och demens är på agendan. Staden är även medlem i nätverket European Forum for Urban Security (Efus) som arbetar med trygghets- och säkerhetsfrågor i stadsmiljö. Inom ramen för medlemskapet deltar staden i ett EU-projekt med syfte att kartlägga bakomliggande faktorer till radikalisering och hur dessa kan förebyggas. Förutom kunskap om aktuell europeisk utveckling och policy inom respektive område ger nätverken möjlighet till kunskaps- och erfarenhetsutbyte samt ömsesidigt lärande med kollegor från andra europeiska städer.

Fokus på verksamhets- och kvalitetsutveckling

Staden leder två projekt med finansiering från Europeiska socialfonden. Syftet med projektet "Digitalt medarbetarskap" är att bygga en organisation för hållbar digital utveckling och stärka den digitala kompetensen hos personal i förskola, förskoleklass och fritidshem samt inom vård och omsorg. Projektet "Sverige bygger ut" ska utveckla metoder och verktyg för organisering och kvalitetssäkring av arbetsplatsförlagt lärande inom kommunal vuxenutbildning samt yrkesvalidering inom byggsektorn. I båda projekten ingår internationellt samarbete för att lära av goda exempel i andra länder och ge möjlighet till utbyte kring gemensamma utmaningar.

För fjärde året i rad har verksamheter inom skolnämnden besökt BETT-mässan i London och i samband med besöket deltagit i två dagars fortbildning om senaste forskning och beprövade erfarenheter inom digitalisering i skolan. Deltagandet ger inspiration till att skapa nya lärsituationer där digital teknik förstärker lärandet som förväntas bidra till ökad uppfyllelse av kunskapskraven.

Konferenser, studieresor och studiebesök till Solna har bidragit till ökad kunskap inom områden som digitaliserad livsmedelskontroll, miljömässigt och ekonomiskt fördelaktig avfallshantering samt utmaningar och möjligheter för äldreomsorg och socialtjänst i andra länder. Kompetensnämnden har varit representerad vid EU-kommissionens utbildning för experter på integration av nyanlända där syftet även var att skapa långsiktigt hållbara nätverk mellan deltagarna. Genom diskussioner och kollegialt lärande fick deltagare råd, stöd och förslag till innovativa lösningar på en specifik integrationsutmaning de identifierat i sin stad, kommun eller region. Socialnämnden arbetar sedan flera år med att trygga barns säkerhet genom att implementera den australiensiska metoden Signs of Safety i den egna verksamheten. I år har särskilt fokus legat på konkreta verktyg i arbetet med säkerhetsplaneringar samt hur ett kulturellt perspektiv kan tillföras arbetet.

Rusta barn och unga för framtiden

Flera skolor arbetar systematiskt med att använda internationella projekt och samarbeten för att rusta barn och unga för en framtid i en värld med täta kontakter över nations- och kulturgränser. Fyra skolor i staden har utbildat skolambassadörer för EU vars uppdrag är att stärka EU-kunskap och internationalisering i skolan. Tre av skolorna deltar också i Europaparlamentets ambassadörsskoleprogram och utbildar juniorambassadörer bland eleverna som i sin tur ska informera och utbilda övriga elever om EU. Ulriksdalsskolan fortsätter sitt långsiktiga samarbete med en skola i Beijing, Kina, med fokus på språk, kultur och interkulturell kompetens för elever och pedagogiskt utbyte för lärare. Solna Gymnasium och en skola i Voorburg, Nederländerna samarbetar i ett EU-projekt på temat hållbart entreprenörskap och innovationer. Gymnasiet deltar också i nordiskt - baltiskt projekt med fokus på att förbättra integrationen i deltagande städer. Fritidsverksamheten för unga har genomfört utbyte med stadens danska vänort Gladsaxe och med en ridskola i Londonstadsdelen Brixton.

Det internationella arbetet har bidragit till övergripande mål samt nämndmål som höjda kunskapsresultat i grundskolan, säkerställa att barn och ungdomar inte far illa, goda förutsättningar för nyanlända att starta sitt nya liv i Solna och för solnabor att ta tillvara egna resurser för att uppnå egen försörjning, hög andel godkända resultat i vuxenutbildningen samt trygghet, gott bemötande och nöjdhet för äldre personer och personer med funktionsnedsättning,

Likabehandling

Stadens likabehandlingsarbete syftar till att medborgarna ska få likvärdigt bemötande och service i mötet med stadens verksamheter. Arbetet ska även vara en del av verksamhets- och kvalitetsutvecklingen.

Fokus på tillgänglighet, värdegrund och förhållningssätt

Ett omfattande arbetet med att utveckla stadens nya externa webbplats har pågått under året. Ledord har varit modern design, digital tillgänglighet för alla och fokus på självservice där det ska vara lätt för medborgarna att hitta och kunna utföra sina ärenden på egen hand. Den nya webbplatsen kommer att lanseras under hösten. Stadens kontaktcenter arbetar ständigt med att utveckla service och bemötande till medborgare och andra som har ärenden till staden. Till hösten kommer kundnöjdheten att mätas både med fokus på bemötande och hantering av ärenden. Tillgänglighetsperspektivet har en central roll i utvecklingen av stadsmiljön och i stadens fastigheter. Åtgärder i

stadsmiljön har bland annat omfattat byte av väderskydd med sittplatser vid busshållplatser samt trygghetshöjande röjningar utmed gångvägar i naturmark.

Omvårdnadsnämndens myndighetsavdelning arbetar med att öka medvetenhet kring jämställdhet och genus genom praktiska övningar på arbetsplatsträffar och avidentifierade handlingar vid ärendedragning. Nyanställd personal i socialnämnden får under en värdegrundsdag diskutera nämndens värdegrund och kopplingen till den egna yrkesrollen tillsammans med kollegor. Likabehandlingsperspektivet ska finnas med i ärendedragningar liksom i all handledning. Socialnämnden och omvårdnadsnämnden har tagit fram samverkansrutiner i arbetet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld. Kompetensnämnden agerar utifrån gemensam värdegrund och förhållningssätt i arbetet med att stödja Solnabor på vägen ut i arbete eller utbildning för att varje individ ska få samma möjligheter, god service och gott bemötande. Ungdomar med funktionsnedsättning och nyanlända barn har varit prioriterade i stadens sommarjobbsprojekt för att stärka deras förutsättningar på arbetsmarknaden. I vuxenutbildningens kvalitetsarbete ingår uppföljning av utbildningsanordnarnas värdegrund och likabehandlingsplaner för att säkerställa att alla elever bemöts på ett likvärdigt sätt. Kultur- och fritidsnämnden ställer krav på att likabehandlingsplaner både finns och följs för att bevilja kulturprojekts- eller föreningsbidrag.

Inom miljö- och hälsoskyddsområdet läggs stor vikt vid samsyn hos handläggarna genom gemensamma diskussioner om ärenden och samsynsinspektioner. Dessa har även genomförts tillsammans med andra kommuner för att säkerställa att myndighetsutövning görs på ett rättssäkert sätt. Tydliga anvisningar, rutiner och mallar säkrar effektiv och likvärdig handläggning. Tekniska nämnden eftersträvar bästa bemötande genom att kommunicera på det sätt som efterfrågas och erbjuda alternativ kontakt om medborgaren inte är nöjd med den service som givits. Flera nämnder kommunicerar och informerar via tolk för att ge likvärdig service till alla solnabor. Upphandling enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) ger äldre personer och personer med funktionsnedsättning självbestämmande och ökad valfrihet i att bestämma utförare av service.

Systematiskt arbete i förskolor och skolor

Likabehandlingsarbetet i förskolor och skolor bedrivs framförallt inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet. Verksamheterna ansvarar för att planera och följa upp aktiviteter inom likabehandling. Aktiviteterna skrivs in i varje enhets plan mot kränkande behandling och diskriminering som följs upp, utvärderas och analyseras vid läsårets slut. För att stärka värdegrunds- och trygghetsarbete samt höja kvalitet i förskolan genomför skolnämnden utbildningen Alla Barn i Centrum (ABC) för alla pedagoger och ledningspersonal. En grupp med representanter för alla förskolor träffar regelbundet instruktörerna för att få ny inspiration och hålla arbetet i liv i verksamheterna. Pedagoger i både kommunala och fristående förskolor har fått utbildning i neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och problemskapande beteende för att bättre kunna möta alla barn i förskolan. Samarbetet med stiftelsen Friends har fortsatt under året och en enkätundersökning har genomförts i Solnas skolor. Resultatet visar att det finns samsyn mellan personal och elever kring utmaningar och utvecklingsmöjligheter för att förebygga kränkningar och trakasserier samt att skolorna behöver arbeta med att förbättra återkopplingen till eleverna.

Brett spektrum av aktiviteter för olika målgrupper

Omvårdnadsnämndens arbete för att öka hälsa, välbefinnande och livsglädje hos äldre genomförs i samarbete med frivilligorganisationer och andra volontärer. Syftet är att bryta social isolering och erbjuda friskvårds/kulturaktiviteter samt ge stöd till personer med demenssjukdom och deras anhöriga. Nämnden stödjer även personer med funktionsnedsättning till ökad anställningsbarhet och i att leva ett så självständigt liv som möjligt. Biblioteket är sedan 2015 HBTQ certifierat och ett antal aktiviteter har genomförts under året enligt en framtagen HBTQ-plan. I bibliotekets regi genomförs aktiviteter för och med personer som talar något av de nationella minoritetsspråken som firandet av den samiska nationaldagen och Finlands självständighetsdag. Svenska med baby och temaspråkcaféer är välbesökta aktiviteter för personer med annat modersmål än svenska. Likabehandlingskommittén har uppmärksammat internationella kvinnodagen på temat "Kvinnors rättigheter - hur ser situationen ut utanför och på nätet?". Kultur- och grundsärskolorna i Solna och Sundbyberg planerar en gemensam funkisfestival för barn och unga med funktionsnedsättning och i föreningen Glada gänget leds arbetet av unga med funktionsnedsättning som med stöd av fritidspersonal genomför föreningens verksamhet.

Likabehandlingsarbetet har bidragit till övergripande mål samt nämndmål som att barnen som är trygga och väl förberedda för övergången till förskoleklass/skola, trygg arbetsmiljö i skolan präglad av respekt för varje elev, möjliggöra för fler barn och ungdomar att delta i idrotts-, fritids- och kulturverksamhet, goda förutsättningar för nyanlända att starta sitt nya liv i Solna och för solnabor att ta tillvara egna resurser för att uppnå egen försörjning, hög andel godkända resultat i vuxenutbildningen samt trygghet, gott bemötande och nöjdhet för äldre personer och personer med funktionsnedsättning,

Miljö

Solna stads miljöpolicy och miljöstrategi lägger fast tre fokusområden för stadens miljöarbete: en hållbar stadsutveckling, en effektiv resursanvändning och en god livsmiljö. Miljöpolicyn och miljöstrategin är en viktig del i arbetet med att nå stadens vision om att Solna ska växa och utvecklas hållbart för alla solnabor.

Under året har stadens nämnder arbetat för att stärka sitt miljöarbete utifrån stadens miljöpolicy och miljöstrategi. Det är kommunstyrelsen som har det övergripande ansvaret att samordna och följa upp stadens strategiska miljöarbete. För att ytterligare stärka stadens miljöarbete har en särskild miljö- och demokratiberedning etablerats under kommunstyrelsen. Beredningen hade sitt första sammanträde i augusti 2019. Vid detta sammanträde låg fokus på det förslag till klimatstrategi som har arbetats fram under perioden. Klimatstrategin förväntas beslutas av kommunstyrelsen under året.

Nämnderna har i sina delårsredovisningar beskrivit genomförda aktiviteter inom miljöområdet utifrån de tre fokusområdena. I de nämnder där miljörelaterade nämndmål finns har även aktiviteter som bidrar till dessa beskrivits. I stadens delårsredovisning redovisas ett antal av de viktigaste aktiviteterna som bidragit till stadens mål och fokusområden inom miljöområdet.

Hållbar stadsutveckling

Hållbar stadsutveckling handlar om hur staden på ett hållbart sätt planerar bebyggelse och markanvändning.

För att främja en hållbar stadsutveckling har kommunstyrelsen, byggnadsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden i den fysiska planeringen skapat förutsättningar för ett effektivt markutnyttjande, en tät stadsstruktur och ett resurseffektivt byggande samtidigt som stadens grönområden värnas. I samband med utarbetande av exploateringsavtal under perioden har miljöprogram, eller likvärdigt, och dagvattenutredningar tagits fram. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har granskat aktuella program och utredningar samt lämnat samrådsyttrande med fokus på miljöfrågor.

I samband med arbetet med nya detaljplaner har byggnadsnämnden uppmuntrat aktuella projekt att utveckla sitt miljöarbete i enlighet med stadens ambitioner på miljöområdet, bl.a. genom miljöklassning av byggnader. Under våren har revideringen av vägledningen ”Mot ett hållbart Solna – exploatörernas medverkan vid planering och byggande” slutförts och delgetts stadens byggaktörer. I den reviderade vägledningen redovisas Solna stads ambitioner inom miljöområdet och de förväntningar staden har på exploatörer verksamma i staden för att tillsammans åstadkomma en hållbar stad.

Effektiv resursanvändning

Effektiv resursanvändning handlar om att skapa ett mer hållbart transportsystem, att skapa effektivare energianvändning och att förbättra avfallshantering i staden.

För att främja ett *effektivare transportsystem* har kommunstyrelsen och byggnadsnämnden i den fysiska planeringen skapat förutsättningar för solnaborna att resa miljövänligt genom arbetet med utbyggnad av tunnelbanan och övrig kollektivtrafik, utbyggnad av cykel- och gångvägar vid exploatering samt för att nybyggnation sker i goda kollektivtrafiklägen. Bland annat har planen för utbyggnad av tunnelbanan under perioden godkänts av kommunfullmäktige och gång- och cykelförbindelserna förbättrats i samband med planarbetet för den nya kombinerade simhalls- och kontorsbyggnaden i Frösunda.

Tekniska nämnden har fortsatt genomförandet av cykelplanen, bl.a. genom att påbörja anläggandet av ny gång- och cykelväg i Skytteholmsparken och vid Huvudsta allé. Genom stadens årliga cykelkurser har vuxna nybörjare lärt sig cykla och inom ramen för arbetet med säkra skolvägar har åtgärder för fler och säkra passager över gator vid flera av stadens skolor genomförts. Flera elcyklar har köpts in till medarbetare för att främja mer hållbart resande i tjänsten. Under våren har stadens riktlinje och anvisning för tjänsteresor uppdaterats och fastställts där fokuset på klimat och miljö stärkts. Omvårdnadsnämnden har under året i högre utsträckning gått över till vårdplanering via videolänk, vilket minskat antalet resor.

Staden har arbetat för en *effektivare energianvändning*. Baserat på tidigare energikartläggning i stadens fastigheter har tekniska nämnden, i samarbete med berörda nämnder, genomfört ett antal åtgärder för minskad energianvändning. Äldre belysning byts ut i ishallarna på Ulriksdals IP och ny energieffektiv belysning installerats på Skytteholmsskolan och Råsundaskolan. På Skytteholms IP har nya temperaturgivare installerats för att på ett mer effektivt sätt driva uppvärmningen av fotbollsplanen. Staden har också fortsatt erbjuda kostnadsfri och oberoende energi- och klimatrådgivning till privatpersoner, organisationer och företag genom telefonrådgivning, rådgivningsbesök och seminarier.

Staden har arbetat för att *effektivisera avfallshanteringen*. Arbetet med insamling av mer matavfall har fortsatt under 2019

och hittills har 942 nya hushåll anslutit sig till matavfallsinsamlingen. Arbetet med att minska matsvinnet pågår dagligen på stadens skolor och förskolor. På Bergshamraskolan har matsvinnet under året i stort sett upphört helt efter ett framgångsrikt matsvinnsprojekt. Flera nämnder har under perioden främjat återbruk av möbler och andra inventarier i staden genom bl.a. återbruksportalen REKO.

God livsmiljö

God livsmiljö handlar om att främja solnabornas hälsa och välbefinnande genom att bl.a. förbättra vatten- och luftkvaliteten, minimera användningen av farliga ämnen och värna närhet till grönytor.

Staden har under året skapat förutsättningar för en *god vattenkvalitet*. Under perioden har två ytterligare lokala åtgärdsprogram antagits med konkreta insatser för att minska föroreningarna och höja vattenkvaliteten i stadens vattenförekomster. Det ena åtgärdsprogrammet fokuserar på förbättrad vattenkvalitet i Igelbäcken, Edsviken och Lilla Värtan medan det andra åtgärdsprogrammet omfattar Ulvsundasjön. Tillsammans med det redan antagna lokala åtgärdsprogrammet för Brunnsviken finns nu konkreta planer för förbättrad vattenkvalitet i alla stadens sjöar, havsvikar och vattendrag. Därtill har projektering av två nya dagvattendammar i staden slutförts och upphandling för anläggning påbörjats. För att minska spridningen av mikroplaster har kultur- och fritidsnämnden fortsatt installationen av granulatfällor i dagvattenbrunnar vid Skytteholms IP.

För att skapa förutsättningar för en *god luftkvalitet* mäter staden sedan första januari 2019 halterna av luftföroreningarna kvävedioxid (NO2) och partiklar (PM10) i luften längst Råsundavägen, i närheten av stråket. Resultatet av luftmätningen kommer presenteras under första kvartalet 2020.

Skolnämnden (tidigare Barn- och utbildningsnämnden) har under perioden arbetat med att *minska miljöfarliga ämnen* i förskola och skola i enlighet med den plan som tidigare tagits fram för att minska barns exponering för miljöskadliga ämnen.

Stadens nämnder har under perioden ställt relevanta och uppföljningsbara *miljökrav* i ett antal upphandlingar. Exempelvis har miljökrav ställts i upphandling av catering, vid avrop av fordon och vid upphandling av nya konstgräsplaner.

Medarbetare

Medarbetare

I arbetet med kompetensförsörjning strävar staden efter att höja kvaliteten i chefsstöd, ledarutveckling och rekryteringar. Nya arbetssätt och metoder implementeras, digital referenstagning, CV-lös rekrytering och en ny karriärsida har lanserats.

Staden fortsätter arbetet med ett systematiskt målarbete. Genom att systematiskt arbeta med att tydliggöra målen, och att bryta ner dem till individnivå, skapar staden ett större engagemang hos medarbetare. Det blir då tydligare för varje medarbetare hur de bidrar till målen.

Den årliga löneöversynsprocessen har genomförts under första halvåret och prioriterade grupper var i år socialsekreterare, biståndsbedömare samt miljö- och hälsoskyddsinspektörer.

Stadsledningsförvaltningen har säkerställt att förutsättningar finns för ett aktivt arbete med likabehandlingsfrågor. Detta görs genom t.ex. utbildningar i medarbetar- och lönesamtal, rekrytering och genom arbetet med resultatet av medarbetarundersökningen.

Medarbetarundersökningen

Hållbart medarbetarengagemang (HME), som mäter medarbetarnas engagemang i verksamheten, chefernas förmåga att tillvarata och öka engagemangen samt styrningen av organisationen, är del av den större medarbetarundersökningen och mäts varje år. Totala HME index för 2019 är 80,5 (jämfört med 79,5 år 2018).

Resultatet visar bland annat att 9 av 10 medarbetare känner delaktighet genom att de har möjlighet att påverka hur deras arbete ska utföras, 90 procent känner att deras arbete är meningsfullt och att deras kompetens tas tillvara i sitt arbete. Staden har en hög svarsfrekvens (85 procent) som visar på ett högt engagemang.

Staden har under 2019 också genomfört en fördjupad medarbetarundersökning. Staden uppnår en prestationsnivå på 71,5, vilket är en hög nivå för förändringskraft enligt mätmetoden. Nulägesanalysen visar att de starka områdena är medarbetarkraft, effektivitet, socialt klimat, lärande i arbetet, återkoppling, ledarskap samt medarbetarskap. För att bibehålla och förbättra den redan höga prestationsnivån rekommenderas att arbeta med målkvalitet, delaktighet, ledarskap och arbetsrelaterade utmattning.

Systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM)

I den årliga uppföljningen av stadens systematiska arbetsmiljöarbete framkommer följande prioriterade aktiviteter;

- utveckla en mer samordnad uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet, bl.a. genom att samordna uppföljning och systemstöd med övrig verksamhetsuppföljning i Stratsys.
- utveckla och förtydliga stadens riktlinje med tillhörande anvisningar för det systematiska arbetsmiljöarbetet.
- effektivisera rapportering och utredning av tillbud, olycksfall, färdolycksfall och arbetssjukdomar.
- erbjuda cheferna grundläggande arbetsmiljöutbildningar och specifika verksamhetsanpassade utbildningar.

Antal medarbetare

Antalet medarbetare i staden uppgår per 31 augusti till 2 411, vilket är en minskning med 38 medarbetare jämfört med motsvarande period 2018. Det är antalet visstidsanställda som minskar. Bakgrunden är anpassning i verksamheterna utifrån minskade volymer inom främst socialförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen.

Antalet tillsvidareanställda i staden uppgår per 31 augusti 2019 till 2 150, vilket är en ökning med 28 medarbetare jämfört med motsvarande period 2018.

Årsarbetare och anställda per augusti

	2019	2018	Förändring	Förändring %
Årsarbetare	**2 218**	**2 253**	**-35**	**-1,5**
Totalt anställda	**2 411**	**2 449**	**-38**	**-1,6**
Tillsvidareanställda kvinnor	1 644	1 633	11	0,7
Tillsvidareanställda män	506	489	17	3,5
Totalt tillsvidareanställda	**2 150**	**2 122**	**28**	**1,3**
Visstidsanställda kvinnor	174	219	-45	-20,6
Visstidsanställda män	87	108	-21	-19,4
Totalt visstidsanställda	**261**	**327**	**-66**	**-20,2**
Anställda per åldersgrupp:				
<30 år	281	241	40	16,6
30 -49 år	1 136	1 136	0	0,0
50 -59 år	622	628	-6	-1,0
>60 år	372	444	-72	-16,2

Sjukfrånvaro

Stadens totala sjukfrånvaro för perioden januari-juli 2019 är 6,8 procent, vilket är en minskning med 0,3 procent jämfört med motsvarade period 2018 (7,1 %). De senaste åren har sjukfrånvaron ökat i Solna, men under 2019 har en vändning skett.

Långtidsfrånvaron minskar tydligt jämfört med tidigare år och ligger på en låg nivå i relation till länet och riket. Korttidssjukfrånvaron stiger dock jämfört med samma period förra året. Staden fortsätter arbeta med riktade insatser för att sänka sjukfrånvaron.

Sjukfrånvaro

Procent, periodutfall januari - juli	2019	2018	Förändring
Total sjukfrånvaro, andel av ordinarie arbetstid	6,8	7,1	-0,3
Korttidssjukfrånvaro (<15 dagar)	3,2	3,0	0,2
Långtidssjukfrånvaro (>60 dagar)	1,9	2,5	-0,6
Kvinnor	7,6	8,1	-0,5
Män	4,3	4,0	0,3
Under 30 år	8,1	8,1	0,0
30 -49 år	6,4	7,0	-0,6
Över 49 år	6,7	7,0	-0,3
Långtidssjukfrånvaro (>60 dagar), andel av total sjukfrånvarotid	28,5	34,8	-6,3

Framtida utmaningar och förutsättningar

Stadsutveckling och trafik

För att möta efterfrågan på att bo och verka i Solna pågår utbyggnad av sex stadsdelar – Arenastaden, Hagastaden, Nya Ulriksdal, Järvastaden, Solna centrum samt Ingenting i Huvudsta. Inriktningen i den nya översiktsplanen är att fortsätta utveckla Solna i en takt som staden och solnaborna mäktar med. Arbetet med de nuvarande utvecklingsområdena ska fullföljas, samtidigt som Hagalunds arbetsplatsområde, Solna strand och Södra Huvudsta

ska prövas som nya utvecklingsområden för bostäder och arbetsplatser.

Tillväxten innebär stora möjligheter för Solna. Med nya invånare ökar skatteintäkterna, samtidigt som underlag skapas för en bättre närservice, utveckling av kollektivtrafik och en tryggare miljö. Inriktningen för staden är att skapa en tät stadsstruktur med en varierad bebyggelse, som består av en blandning av bostäder, arbetsplatser och olika typer av service. Ambitionen är att skapa förutsättningar för ett tillgängligt serviceutbud i hela staden. Utifrån stadsdelarnas egna identiteter ska barriärer byggas bort och stadsdelarna länkas ihop för att skapa en mer sammanhållen stad.

I detta perspektiv är det också viktigt att säkerställa att planeringen för stadsutvecklingen samordnas med planeringen för olika typer av service. De nya stadsdelarna behöver försörjas med förskola, skola, äldreomsorg, gruppbostäder, fritidsverksamhet, teknisk infrastruktur och annan kommunal service. Det ställer krav på staden att bygga ut den kommunala servicen i den takt och i de områden som Solna växer, för att kunna svara upp mot stadens åtaganden.

Trafiken är en stor utmaning för Solna. En fortsatt utbyggnad av kollektivtrafiken med bl.a. den nya tunnelbanan, en ny pendeltågsstation i Huvudsta och stombussnätet samt av nya trafiklösningar som förbättrar trafikföringen i staden är nödvändiga för att Solna ska kunna fortsätta växa. I ett större regionalt perspektiv finns utbyggnaden av Mälarbanan och Ostkustbanan. Under de kommande åren kommer den nya tunnelbanan till Arenastaden att börja byggas, samtidigt som planeringen av utbyggnaden av Mälarbanan genom Solna intensifieras. Det kommer således att vara ett stort fokus på planering och utbyggnad av infrastruktur, som påverkar Solna under de kommande åren.

Behov av utbyggnad av den kommunala servicen

Det sammantagna behovet av kommunal välfärd såsom förskola, grundskola, gymnasieskola, LSS och äldreomsorg i Solna bedöms vara drygt 15 procent större 2025 jämfört med 2019. Behovsökningen beror på den befolkningsökning och förändrade befolkningssammansättning, som framgår av befolkningsprognosen. De närmaste tre åren är det dock en mer begränsad befolkningsökning i Solna och andra stockholmskommuner på grund av den tydliga nedgången i byggkonjunkturen.

Utifrån förutsättningen att byggkonjunkturen därefter kommer igång innebär befolkningsprognosen att det sedan kommer finnas behov av ytterligare en förskola om 100 platser varje år samt en grundskola och ett gymnasium ungefär var femte år. Vad av detta som staden behöver uppföra, påverkas av tillkomsten av enskilda förskolor och friskolor, samarbetet i länet, ledig kapacitet i befintliga lokaler och tillkommande platser vid nybyggnation, som har avtalats om i exploateringsavtal med exploatörer.

Främst på högstadiet och gymnasiet är det vanligt att elever som bor i Solna väljer att gå i enskilda skolor, men även i skolor i Stockholms stad. Om mönstret inom förskola och skola består innebär det att behovet av tillkommande kommunala verksamheter i Solna blir lägre än vad befolkningsprognosen indikerar.

I Solna ökar antalet äldre i långsammare takt och i ett senare skede jämfört med i resten av Sverige. Behovet av platser i vård och omsorgsboende är därför relativt stabilt de närmaste fem åren och först omkring 2025 bedöms behovet bli tydligt. Enligt befolkningsprognosen kommer det behövas ytterligare två vård- och omsorgsboenden under det kommande decenniet med 2026 respektive 2030 som ungefärliga startår.

Utifrån befolkningsprognosen finns också ett behov av tillkommande LSS-boende. Det kommer finnas behov av ett nytt gruppboende för LSS per år för att dels möta befolkningsökningen, dels möjliggöra ytterligare hemmaplanlösningar i form av boende och platser i Solna. Behovet av LSS-boenden bedöms kunna mötas genom tillkommande platser vid nybyggnation, som har avtalats om i exploateringsavtal med exploatörer.

Behoven av lokaler och personal utifrån den demografiska utvecklingen kommer också att påverkas av den pågående digitaliseringen samt av den tilltagande bristen på befolkning i yrkesför ålder, vilket kommer att ställa krav på verksamhetsutveckling.

Utbyggnaden av den kommunala servicen behöver ske på ett ekonomiskt ansvarsfullt sätt. De långsiktiga investeringsbehoven måste balanseras mot behoven i den löpande verksamheten. Det ställer krav på prioritering och effektivisering i stadens verksamheter. I detta sammanhang är det också viktigt att beräkna hur stor andel av investeringsbehovet som staden behöver svara för och hur mycket externa intressenter kan tillhandahålla. Målsättningen är att finansieringen av den infrastruktur och välfärd som krävs för utbyggnaden ska ske inom respektive exploateringsprojekt. I driftverksamheten är det på motsvarande sätt viktigt att ta ställning till vilka delar och vilken andel som stadens egenregiverksamhet ska utföra och vad andra intressenter kan stå för.

Solna fortsätter också påverkas, liksom övriga landet, av att många människor har sökt sin tillflykt till Sverige. Staden är, enligt anvisningslagen, skyldig att ta emot och bosätta nyanlända som har fått permanent uppehållstillstånd. Sedan 2017 har Solnas kommuntal från Migrationsverket successivt minskat och uppgår till 126 nyanlända under

2019. Länsstyrelsens indikation är att kommuntalet kommer att minska ytterligare till 2020. Det kommer fortsatt att ställa krav på ett nära samarbete för att ordna boende, skolgång, samhällsorientering m.m. som ger de nya solnaborna en bra start på livet i Sverige.

Utveckling av Solna stads verksamheter och fortsatt god ekonomi

Under de kommande åren kommer välfärdsbehoven öka till följd av att antalet äldre ökar samtidigt som befolkningen i arbetsför ålder inte ökar i alls samma takt. Det påverkar både utvecklingen av skatteintäkterna och tillgången till personal i kommunerna. Denna utveckling ställer sammantaget krav på en utveckling av stadens verksamheter och arbetssätt. Redan idag sker olika typer av verksamhetsutveckling inom stadens verksamheter. Det görs bl.a. flera olika verksamhetsuppföljningar, som visar hur kvaliteten utvecklas i verksamheterna och vilka utvecklings- och förbättringsområden som finns. Även brukar- och medborgarundersökningar samt synpunkter från solnaborna som kommer in till staden via kontaktcenter och andra kanaler ger viktig information som kan ligga till grund för verksamhetsutvecklingen. Arbetet behöver dock intensifieras, inte minst med fokus på verktyg som it och digitalisering, för att staden ska kunna möta de ökade välfärdsbehoven.

Kommunstyrelsen har därför fått i uppdrag att driva ett utvecklingsarbete om hur stadens verksamheter såsom äldreomsorg, skola och förskola behöver utvecklas till år 2025. Ett stadsövergripande arbete har påbörjats för att identifiera målbilder för de olika verksamheterna och strategier för att nå målen. Ett särskilt fokus ligger på hur it och digitalisering kan användas som verktyg för att effektivisera och förbättra välfärdsleveransen. Solnaborna förväntar sig i allt högre grad att snabbt, enkelt och säkert kunna sköta sina ärenden, få tillgång till information och ha möjlighet till inflytande genom digitala kontaktvägar. Genom att utnyttja it och information på ett smart sätt kan vardagen förenklas för solnabor och företagare samtidigt som effektiviteten kan öka i verksamheterna.

Ett särskilt fokus behöver också ligga på kompetensförsörjning. Konkurrensen om medarbetare kommer att öka under de kommande åren och stadens förmåga att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla medarbetare med rätt kompetens blir därmed allt viktigare. Det har pågått ett utvecklingsarbete inom HR-området i Solna under de senaste åren. Medarbetarperspektivet har integrerats i stadens styr- och uppföljningssystem, nya arbetstidsavtal har tecknats, en stor ledarskaps- och medarbetarskapssatsning och ett arbete för hållbar arbetshälsa har genomförts. Detta utvecklingsarbete behöver intensifieras och vidareutvecklas för att säkerställa att staden långsiktigt klarar kompetensförsörjningen. Ett särskilt fokus ska fortsatt ligga på insatser för att sänka sjukfrånvaron.

Konkurrensutsättning

Staden har cirka 850 aktiva avtal med olika leverantörer. Under 2019 har ett flertal större upphandlingar och avrop påbörjats varav några avslutats och andra avslutas under 2020. Under perioden genomförs implementering av två stora avtalsområden, dels avseende förra årets upphandlade avtal inom digitalisering/it, dels avseende stora nya avtal inom vård- och omsorgsområdet. Under perioden har exempelvis ett nytt ramavtal avseende it-konsulter har upphandlats. Ett antal större ramavtalsupphandlingar har genomförts inom det tekniska området. Inom skolområdet pågår ett antal upphandlingar inom digitaliseringsområdet samt ett antal större avrop av möbler och utrustning. Upphandlingsarbetet inom omvårdnadsnämnden under året har fokuserat på olika driftavtal av gruppbostäder och vårdboenden. Samarbetet inom Stockholms inköpscentral (STIC) fortgår enligt plan och inom socialnämnden sker upphandlingsarbetet främst i form av avrop inom ramen för STIC. STIC:s fokus är att i samarbete med medlemskommunerna genomföra upphandlingar inom framför allt det tekniska området samt inom omvårdnad och socialtjänst.

Under 2019 har arbetet med att förstärka samarbetet mellan olika nämnder och kommunala bolag för att dra nytta av gemensamma resurser och effektivisera arbetet inom upphandlingsområdet fortsatt. Staden har ett löpande arbete avseende konkurrensutsättning och upphandling för att förbättra stadens upphandlings- och avtalsuppföljningsprocesser tillsammans med stadens olika nämnder. Satsningen på effektivare inköpsprocesser samt på en gemensam marknadsplats för elektroniska inköp pågår sedan förra året.

Avseende avtalsuppföljningen sker det med fokus på större stadsövergripande ramavtal, såsom större driftentreprenader inom det tekniska området (park och gata, fastighetsförvaltning), städtjänster, olika tjänster för leverans av mat, driftavtal inom vård- och omvårdnad och olika ramavtal för konsulter. Uppföljning sker även löpande av de leverantörer som finns inom den kommunala vuxenutbildningen och inom SFI. En kontinuerlig utveckling av avtalsrelationerna pågår och inga betydande avvikelser har framkommit.

Intern kontroll

Internkontroll är en del av verksamhetsstyrningen som syftar till att säkerställa att de mål som kommunfullmäktige fastställt uppfylls. Avvikelser hanteras i enlighet med stadens reglemente för internkontroll. Styrelse och nämnder

ska i årsberättelsen rapportera om resultatet av uppföljningen av internkontrollen. Rapporten ska redovisa omfattningen av utförd uppföljning, utfallet och vidtagna åtgärder. Utifrån rapporterna gör kommunstyrelsen en analys och genomgång av internkontrollrapportering under året och föreslår åtgärder.

Det sammantagna intrycket utifrån redovisningen av 2018 och pågående arbete under 2019 är att processerna fungerar och att internkontrollen bidrar till utveckling av rutiner, processer och kontrollmoment, vilket även bekräftas av revisorernas granskning av stadens internkontroll. Vid avvikelser av omfattande art ska nämnden omgående informera kommunstyrelsen. En uppföljning av internkontrollen görs till respektive nämnd samt till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige i årsredovisningen för 2019.

Planering och uppföljning av internkontrollen sker integrerat med övrig verksamhetsplanering i stadens verksamhetsstyrningssystem, vilket bidrar till en stabil och säker process för staden och för nämnderna kring internkontroll.

Sammanställd redovisning och företagen

Enligt rekommendation nr 17 från Rådet för kommunal redovisning (RKR), är det upp till varje kommun att avgöra om de kommunala koncernföretagen ska omfattas av delårsrapporten. Detta gäller såväl räkenskaperna som den förenklade förvaltningsberättelsen. Solna stad inkluderar koncernföretagen då det bedöms krävas för att möjliggöra en relevant och tillräcklig grund för utvärdering av god ekonomisk hushållning för hela kommunkoncernen.

I den sammanställda redovisningen visas stadens och de av staden ägda företagens verksamhet sammantaget. Här ingår företag där staden har ett betydande ägande och ett betydande inflytande. Utifrån analys av företagens redovisning av verksamhet, finner staden att företagen för perioden t.o.m. augusti 2019 har bedrivit verksamheten i enlighet med det fastställda kommunala ändamålet och inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Kommunala entreprenader ägs inte av staden utan dessa företag driver verksamhet på stadens uppdrag, upphandlade i konkurrens. Omfattningen av kommunala entreprenader redovisas i avsnittet verksamhetens kostnader.

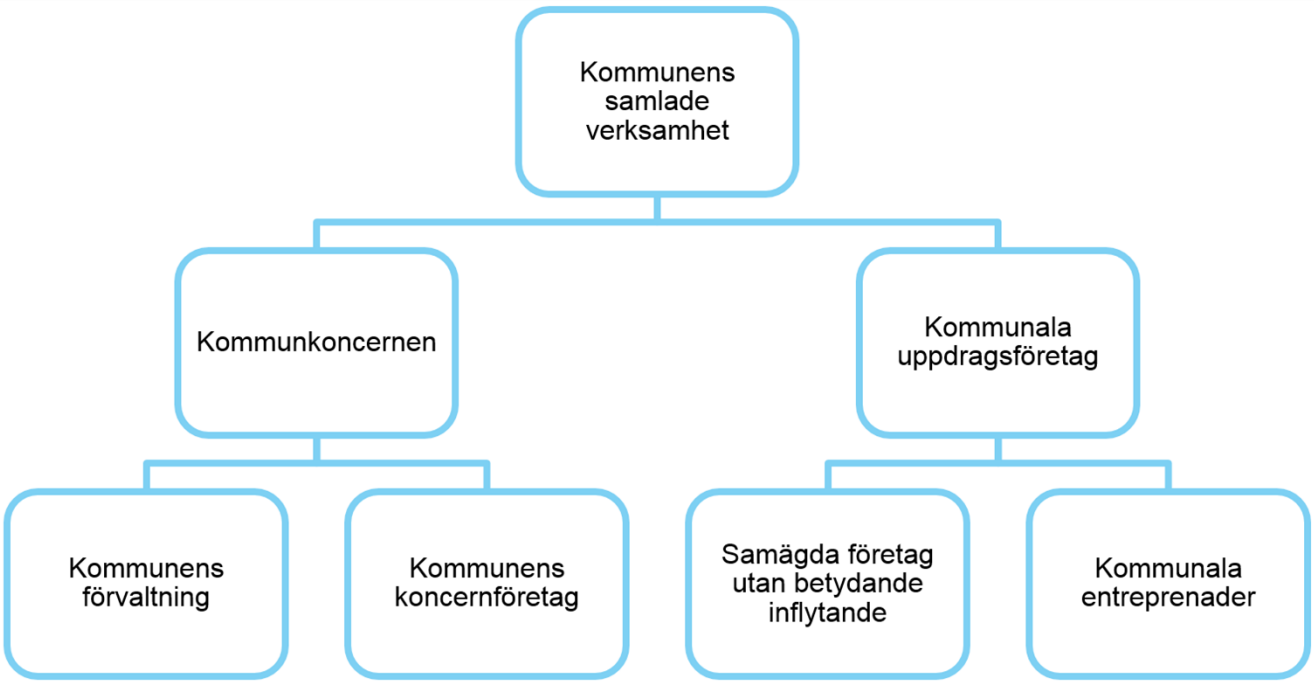

Kommunkoncernen

Inom Solna kommunkoncern finns verksamheter som bedrivs i Solna stad och i företagsform genom aktiebolag och stiftelse. Företagen är helt eller delvis ägda av Solna stad. I stadens koncernredovisning ingår de företag, som staden har ett betydande inflytande i. Dessa är Bostadsstiftelsen Signalisten med dotterbolaget Solnabostäder AB, Råsunda Förstads AB med dotterbolaget Överjärva Gård AB, Norrenergi AB samt Solna Vatten AB.

Bostadsstiftelsen Signalisten och Råsunda Förstads AB utgör egna koncerner. Fastighets AB Falkeneraren bedriver

ingen verksamhet och ingår i kommunkoncernen som vilande bolag.

Ett betydande inflytande anses i allmänhet föreligga när röstandelen överstiger cirka 20 procent. Från och med år 2014 konsolideras inte längre Råsta Holding AB med ägarandelen 25 procent eftersom den andre ägaren är majoritetsägare med 75 procent.

Solna stad äger 30 procent av Solna Tenniscenter AB, men då bolagets verksamhet är av obetydlig omfattning i relation till Solna stads skatteintäkter har staden valt att undanta bolaget från den sammanställda redovisningen. Kommunalförbunden Käppalaförbundet och Norrvatten ingår inte i den sammanställda redovisningen. Solna stads ägarandel uppgår till strax under 20 procent i dessa kommunalförbund.

Sammanställda resultatet för koncernen

Resultatet för Solna kommunkoncern perioden januari - augusti är positivt och uppgår till 488,5 mkr. För motsvarande period 2018 var resultatet negativt med 71,0 mkr.

Verksamhetens intäkter ökar med 13,4 mkr till 1 200,5 mkr och verksamhetens kostnader exklusive avskrivningar ökar med 145,6 mkr till 2 849,0 mkr. Verksamhetens nettokostnader i koncernen ökar med 167,9 mkr i jämförelse med samma period föregående år och uppgår till 1 849,9 mkr.

Stadens externa intäkter uppgår till 572,5 mkr och har ökat med 17,0 mkr jämfört med motsvarande period föregående år. Taxor och avgifter ökar med 22,9 mkr. Ökningen förklaras i huvudsak av justerade taxor för avfallshantering och felparkering. Intäkterna för Norrenergi har minskat med 23,0 mkr, främst som en följd av den milda vintern. För Signalisten ökar hyresintäkterna 6,7 mkr.

Stadens externa verksamhetskostnader uppgår till 2 469,4 mkr och har ökat med 122,0 mkr jämfört med motsvarande period föregående år. Personalkostnaderna har ökat 86,9 mkr. Bostadsstiftelsen Signalistens fastighetskostnader ökar med 13,9 mkr och kostnaderna hos Norrenergi ökar med 26,1 mkr mellan delåren. Kommunkoncernens avskrivningskostnader är 17,8 mkr högre än motsvarande period föregående år, där den största ökningen skett hos staden som har ökat avskrivningarna med 8,9 mkr,

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning ökar totalt med 78,3 mkr i jämförelse med samma period föregående år och uppgår till 2 100,8 mkr. Skatteintäkterna ökar med 145,7 mkr och uppgår till 2 634,1 mkr. Nettokostnaden för generella statsbidrag och avgifterna till utjämningssystemet ökar med 67,5 mkr och uppgår till 533,3 mkr. Varav avgifterna till utjämningssystemet ökar med 89,7 mkr.

Koncernens finansnetto är positivt med 237,6 mkr att jämföra med föregående år (101,0 mkr). Det förbättrade finansnettot förklaras av att stadens finansnetto ökat med 133,5 mkr jämfört med motsvarande period föregående år, som en följd av förbättrat resultat i kapitalförvaltningen. Även lägre räntekostnader för Norrenergi AB bidrar till förbättrat finansnetto.

Solna stads kommunkoncern

Mkr	2019	2018	Förändring
Resultat före extraordinära poster	488,5	441,5	47,0
Extraordinära poster	0,0	-512,5	512,5
Årets resultat	488,5	-71,0	559,5
Eget kapital	4 710,2	4 377,6	332,6
Balansomslutning	9 664,1	9 265,1	399,0
Långfristiga skulder	1 701,5	1 578,6	122,9
Soliditet (%)	48,7	47,2	1,5

Jämförelsesiffrorna år 2018 avser augusti
Koncernsiffrorna avseende 2018 har räknats om med anledning av ny redovisningsprincip

Företagens resultatutveckling

Nedan kommenteras resultatutveckling och övriga väsentliga händelser för de företag som ingår i den sammanställda redovisningen. Resultatutvecklingen för Solna stad kommenteras på annan plats i delårsrapporten.

Bostadsstiftelsen Signalisten (inklusive Solnabostäder) redovisar ett positivt resultat efter finansiella poster på 52,5 mkr (64,4 mkr motsvarande period 2018). Resultatförsämringen förklaras främst av ökade driftkostnader jämfört med motsvarande period förra året. Prognosen för helåret uppgår till 44,1 mkr jämfört med budgeten på 41,9 mkr.

Norrenergi AB redovisar ett positivt resultat efter finansnetto på 115,6 mkr (143,5 mkr). Resultatförsämringen beror till stor del på att den milda vintern resulterat i minskade intäkter. Från och med 2019 ska avtalet med Stockholm Exergi regleras med index och villkoren för hur index ska beräknas har överenskommits innan

sommaren. Mål och uppdrag enligt ägardirektiv är uppfyllda. Bolagets helårsprognos om ett resultat på 178,9 mkr före skatt är 6,2 mkr lägre än budget.

Solna Vatten AB redovisar ett resultat efter finansnetto på 0,8 mkr (-4,0 mkr). Resultatförbättringen beror främst på högre anslutningsavgifter under perioden jämfört med 2018. Helårsprognosen uppgår till 0,0 mkr vilket överensstämmer med budget.

Råsunda Förstads AB (inklusive dotterbolaget Överjärva Gård AB) redovisar ett positivt resultat efter finansiella poster på 4,4 mkr (7,7 mkr). I resultatet 2018 ingick en återbetalning av fastighetsskatt avseende Banken 3 med 2,2 mkr. Helårsprognosen uppgår till 2,0 mkr jämfört med budgeten på 4,6 mkr. Budgetavvikelsen beror framförallt på ökade kostnader för insatser i fastigheterna stadshuset och Överjärva gård.

Solna stads företag

Företag	Juridisk form	Solnas andel %	Utfall jan-aug 2019	Utfall jan-aug 2018	Budget helår 2019	Prognos helår 2019
Bostadsstiftelsen Signalisten	stiftelse	100	52,5	64,4	41,9	44,1
Norrenergi AB	aktiebolag	67	115,6	143,5	185,2	178,9
Solna Vatten AB	aktiebolag	100	0,8	-4,0	0,0	0,0
Råsunda Förstads AB (koncern)	aktiebolag	100	4,4	7,7	4,6	2,0
Råsunda Förstads AB	aktiebolag	100	6,0	8,9	6,1	4,0
Överjärva Gård AB	aktiebolag	100	-1,6	-1,2	-1,5	-2,0
Norrvatten	kommunalförbund	20	3,3	-2,2	1,5	2,4
Käppalaförbundet	kommunalförbund	19	14,8	9,8	0,1	9,5
Råsta Holding AB	aktiebolag	25				
Storstockholms Brandförsvar	kommunalförbund	5				
SÖRAB	aktiebolag	5				
AB Vårljus (i likvidation)	aktiebolag	7				
Solna Tenniscenter AB	aktiebolag	30				
Stockholmsregionens Försäkring AB	aktiebolag	6				
Fastighets AB Falkeneraren	vilande aktiebolag	100				

Anm: Resultat avser resultat efter finansnetto men före skatter

Kommunens företag

Delar av Solna stads verksamheter bedrivs i aktiebolag, kommunalförbund eller stiftelseform. Många av dessa verksamheter påverkas av stadens och regionens tillväxt. Det gäller bolagen Solna Vatten och Norrenergi, som ska försörja de nya stadsdelarna i Solna med vatten, avlopp, fjärrvärme och fjärrkyla i takt med att staden växer, men även kommunalförbunden Norrvatten och Käppala.

Bostadsstiftelsen Signalisten har, som allmännyttigt bostadsföretag, en uppgift i stadens bostadsplanering. I förhållande till andra jämförbara fastighetsbolag har Signalisten en stor andel fastigheter, som är i behov av stambyte och förnyelse. Detta upprustningsbehov i kombination med planerna på nybyggnation innebär en stor utmaning för Signalisten. Det handlar om att kunna möta dessa behov med en fortsatt god ekonomi.

Arenastaden är ett av Sveriges främsta utvecklingsområden, där staden deltar genom att vara minoritetsägare i stadsutvecklingsbolaget Råsta Holding. I takt med att Arenastaden färdigställs, konsolideras Råsta Holding alltmer. Detta möjliggör utdelning under 2019 från bolaget till ägarna Fabege och Solna stad.

Kommunstyrelsen ansvarar för att företagen sköter verksamheten på ett ändamålsenligt sätt och att tillräcklig samordning sker med övrig kommunal verksamhet. Stadens styrning utgår ifrån lagstiftning inom området och de styrdokument som särskilt utfärdats av kommunfullmäktige i form av företagspolicy, bolagsordningar, ägardirektiv, särskilda direktiv, avtal eller förbundsordningar och medlemsdirektiv.

Uppsiktsplikten fullgör kommunstyrelsen genom att krav ställs på företagen om att lämna löpande information från sin verksamhet enligt ett fastställt rapporteringssystem. För stiftelser gäller särskilda stadgar. Ägarförhållandena varierar i de olika bolag och förbund som ingår i stadens koncern och därmed även formerna för uppsikt.

Bostadsstiftelsen Signalisten

Bostadsstiftelsen Signalisten är ett allmännyttigt bostadsföretag i form av en stiftelse till vilken staden tillskjutit hela grundfondskapitalet. Signalisten betraktas ur koncernsynpunkt som ett helägt företag. Från och med år 2001 ingår även det helägda dotterbolaget Solnabostäder AB i koncernen. Verksamheten omfattar cirka 4 000 bostadslägenheter och cirka 200 kommersiella lokaler.

Norrenergi AB

Norrenergi AB bildades år 2004 och ägs till 2/3 av Solna stad och till 1/3 av Sundbybergs stad. Norrenergi AB producerar, köper, distribuerar och säljer fjärrvärme och fjärrkyla till kunder inom Solna och Sundbyberg med angränsande områden. I juli 2016 ikraftträdde avtalet mellan Norrenergi och Stockholm Exergi (tidigare Fortum Värme) om produktionssamverkan.

I december 2017 fattade kommunfullmäktige i Solna och kommunfullmäktige i Sundbyberg likalydande beslut om att genomföra en nedströmsfusion av Norrenergi och Miljö AB med dotterbolaget Norrenergi AB. Fusionen genomfördes under 2018 och har medfört en minskad skuldsättning och en konsolidering av bolagets tillgångar, vilket möjliggjort utdelning från Norrenergi AB fr.o.m. 2019 och framgent till ägarna Solna stad och Sundbybergs stad.

Solna Vatten AB

Solna Vatten AB är helägt av Solna stad och driver sedan år 1995 vatten- och avloppsverksamheten i Solna. Bolagets uppgift är att förse stadens invånare med dricksvatten samt att transportera avloppsvatten till reningsverk. Vattnet köps från kommunalförbundet Norrvatten och avloppsvattnet tas om hand och renas av kommunalförbundet Käppalaförbundet. Bolaget är helägt av Solna stad och drivs både med egen personal och genom uppdragsavtal med staden. För drift och underhåll av VA-nätet finns från år 2018 ett flerårsavtal med Veolia.

Råsunda Förstads AB

Råsunda Förstads AB är helägt av Solna stad och dess verksamhet omfattar i huvudsak förvaltning av egna fastigheter. Bolaget förvaltar de tre fastigheterna stadshuset, biblioteket och Industriviadukten samt mark och byggnader vid Överjärva Gård.

Råsunda Förstads äger sedan år 2005 samtliga aktier i dotterbolaget Överjärva Gård AB, som bedriver naturskola för barn och ungdomar och ordnar kursdagar för förskolor och skolor.

Norrvatten

Norrvatten är ett kommunalförbund som bildades 1926 och förser medlemskommunerna Danderyd, Knivsta, Järfälla, Norrtälje, Sigtuna, Sollentuna, Solna, Sundbyberg, Täby, Upplands-Bro, Upplands Väsby, Vallentuna, Vaxholm och Österåker med dricksvatten. Solna stads andel av förbundets tillgångar är 19,8 procent vid 2018 års utgång.

Käppalaförbundet

Käppalaförbundet är ett kommunalförbund vars medlemskommuner är Danderyd, Lidingö, Nacka, Sigtuna, Sollentuna, Solna, Täby, Upplands-Bro, Upplands Väsby, Vallentuna och Värmdö. Käppalaförbundet bildades 1957 och har som uppdrag att ta hand om och rena avloppsvattnet från medlemskommunerna. Avloppsvattnet leds till förbundets reningsverk Käppalaverket, som är beläget på Lidingö. Solna stads andel av förbundets tillgångar är 18,6 procent vid 2018 års utgång.

Råsta Holding AB

Råsta Holding AB äger mark och förvaltar bolag med ansvar för utveckling och exploatering, främst i Arenastadsområdet. I samband med exploateringarna, säljs marken till respektive fastighetsägare. Solna stad äger 25 procent av bolaget.

Storstockholms Brandförsvar

I kommunalförbundet Storstockholms brandförsvar ingår kommunerna Danderyd, Lidingö, Solna, Stockholm, Sundbyberg, Täby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö och Österåker. Kommunalförbundet ska skapa trygghet för de som bor och vistas i medlemskommunerna samt verka för ökad riskmedvetenhet, minskad sårbarhet, färre olyckor och skador i samhället.

SÖRAB

SÖRAB (Söderhalls Renhållningsverk AB) bildades 1978. Företaget är ett samarbete mellan tio kommuner i Stockholms län. SÖRAB har som uppgift att driva regionala avfallsanläggningar. Solna stads aktiekapital i företaget uppgår till 0,4 mkr.

AB Vårljus

AB Vårljus är ett kommunalt aktiebolag som grundades 1994 för verksamhet inom vård-, behandlings- och rådgivningstjänster riktade till socialtjänst, skola och familjer. Företaget ägs av Stockholms 25 kranskommuner. Under 2019 har ägarstämman beslutat att upphöra med verksamheten och en likvidationsprocess för bolaget pågår.

Solna stads aktiekapital i företaget uppgår till 0,7 mkr.

Solna Tenniscenter AB

Solna Tenniscenter AB startade 1985. De fyra intressenterna i klubben är Solna stad, Huvudsta tennisklubb, SJ tennisklubb och Solna tennisklubb. Solna stads aktiekapital i företaget uppgår till 0,03 mkr och ägarandelen är 30 procent.

Stockholmsregionens Försäkring AB

Stockholmsregionens Försäkring AB bildades 2008 och är ett kommungemensamt försäkringsbolag inom Stockholms län. Företaget ägs av tjugo kommuner inom Stockholms län. Solna stads aktiekapital i företaget uppgår till 6,2 mkr.

Fastighets AB Falkeneraren

Fastighets AB Falkeneraren är helägt av Solna stad. Företaget är vilande och bedriver inte någon verksamhet. Solna stads aktiekapital i företaget uppgår till 0,5 mkr.

Ekonomi och noter

I resultaträkning och kassaflödesanalys nedan är utfallen för perioden januari - augusti innevarande år och föregående år. I balansräkningen är det perioden januari - augusti för innevarande år och januari - december för föregående år enligt gällande regelverk.

Resultaträkning

Mkr	Not	Stad 2019	Stad 2018	Koncern 2019	Koncern 2018
Verksamhetens intäkter	1	572,5	555,5	1 200,5	1 187,1
Jämförelsestörande intäkter	2	4,3	21,6	4,3	21,6
Verksamhetens kostnader	3	-2 469,4	-2 347,4	-2 849,0	-2 703,4
Jämförelsestörande kostnader	4	-15,1	-14,6	-15,1	-14,6
Avskrivningar		-97,4	-88,5	-190,5	-172,7
Verksamhetens nettokostnader		**-2 005,2**	**-1 873,4**	**-1 849,9**	**-1 682,0**
Skatteintäkter	5	2 634,1	2 488,4	2 634,1	2 488,4
Generella statsbidrag och utjämning	6	-533,3	-465,9	-533,3	-465,9
Verksamhetens resultat		**95,6**	**149,2**	**250,9**	**340,5**
Finansiella intäkter	7	298,0	183,2	286,2	181,6
Finansiella kostnader	8	-33,1	-51,8	-48,6	-80,6
Resultat efter finansiella kostnader		**360,6**	**280,5**	**488,5**	**441,5**
Extraordinära poster (netto)	9-10		**-512,5**		**-512,5**
Periodens resultat		**360,6**	**-232,0**	**488,5**	**-71,0**
Balanskravsutredande not					
Periodens resultat (förändring av eget kapital)		**360,6**	**-232,0**		
Samtliga realisationsvinster					
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper		-174,6	-37,3		
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper		-8,6			
Periodens resultat efter balanskravsjusteringar		**177,5**	**-269,3**		
Medel från pensionsreserv (synnerliga skäl)		13,3			
Reserverat för omstrukturering, strukturella utvecklingsinsatser (synnerliga skäl)		15,1	14,6		
Tunnelbane-/ Mälarbaneåtaganden (synnerliga skäl)			512,5		
Årets resultat efter balanskravsjusteringar och synnerliga skäl		**205,9**	**257,8**		

Jämförelsesiffror för augusti 2018 är omräknade enligt LKBR.

Kassaflödesanalys

Mkr	Not	Stad 2019	Stad 2018
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Årets resultat		360,6	-232,0
Justering för gjorda avskrivningar/nedskrivningar		97,4	88,5
Justering för värdeökning/-minskning av värdepapper		-250,7	
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	11	63,3	558,2
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		**270,5**	**414,7**
Ökning/minskning exploateringsfastigheter / förråd			
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		-3,4	14,0

Mkr	Not	Stad 2019	Stad 2018
Ökning/minskning kortfristiga placeringar		95,6	-71,6
Ökning/minskning kortfristiga skulder		-136,8	-114,3
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**225,9**	**242,9**
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Investering i materiella och immateriella anläggningstillgångar		-204,9	-136,2
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		0,1	0,1
Investering i finansiella anläggningstillgångar			-426,2
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		29,7	
Justering av ej rörelsekapitalpåverkande poster			
Kassaflöde från investeringsverksamheten		**-175,1**	**-562,3**
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Ökning/minskning långfristiga fordringar			
Ökning lång skuld förutbetald gatukostnadsersättning		42,6	56,8
Ny upplåning			
Amortering			
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		**42,6**	**56,8**
ÅRETS KASSAFLÖDE		**93,4**	**-262,6**
Likvida medel vid årets början		443,9	615,2
Likvida medel vid periodens slut		537,3	352,6

Jämförelsesiffror för augusti 2018 är omräknade enligt LKBR.

Balansräkning

Mkr	Not	Stad 2019	Stad 2018	Koncern 2019	Koncern 2018
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	12	24,7	22,5	24,7	22,5
Materiella anläggningstillgångar					
- Mark, byggnader och tekniska anläggningar	13	2 674,9	2 574,2	6 106,1	5 944,1
- Maskiner och inventarier	14	63,8	59,2	72,0	62,3
Finansiella anläggningstillgångar	15-16	1 674,4	1 704,1	531,5	561,3
Summa anläggningstillgångar		**4 437,8**	**4 360,1**	**6 734,3**	**6 590,2**
Omsättningstillgångar					
Exploateringsfastigheter m.m.		5,6	5,6	48,9	38,7
Fordringar	17	429,6	426,2	614,2	658,3
Kortfristiga placeringar	18	1 613,9	1 450,2	1 613,9	1 450,2
Kassa och bank		537,3	443,9	652,7	579,9
Summa omsättningstillgångar		**2 586,4**	**2 325,9**	**2 929,7**	**2 727,1**
SUMMA TILLGÅNGAR		**7 024,2**	**6 685,9**	**9 664,1**	**9 317,3**
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	19	**3 798,9**	**3 438,3**	**4 710,2**	**4 217,3**
varav årets resultat		360,6	-414,3	488,5	-240,9
varav övrigt eget kapital		394,4	422,8		
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	20	424,6	368,0	427,1	373,5
Andra avsättningar	21	1 391,7	1 376,4	1 595,3	1 578,4
Summa avsättningar		**1 816,3**	**1 744,4**	**2 022,4**	**1 951,9**
Skulder					
Långfristiga skulder	22	668,7	626,1	1 701,5	1 692,3
Kortfristiga skulder	23	740,3	877,1	1 229,9	1 455,8
Summa skulder		**1 409,0**	**1 503,2**	**2 931,5**	**3 148,1**
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		**7 024,2**	**6 685,9**	**9 664,1**	**9 317,3**
Ansvars- och borgensförbindelser	24	**2 240,0**	**2 253,2**	**1 202,3**	**1 182,7**
Pensionsförpliktelser ej upptagna bland skulder/avsättningar		1 202,3	1 182,1	1 202,3	1 182,1
Övriga ansvars- och borgensförbindelser		1 037,7	1 071,1	0,0	0,5

Jämförelsesiffror för helår 2018 är omräknade enligt LKBR.

Noter

Mkr	Stad 2019	Stad 2018	Koncern 2019	Koncern 2018
Not 1. Verksamhetens intäkter				
Taxor och avgifter	213,0	190,1		
Hyror och arrenden	87,4	77,1		
Bidrag*)	191,0	210,8		
Försäljning av verksamhet	65,4	61,9		
Övriga verksamhetsintäkter	15,6	15,6		

Mkr	Stad 2019	Stad 2018	Koncern 2019	Koncern 2018
Summa	**572,5**	**555,5**	**1 200,5**	**1 187,1**
*) Bidrag på 5,5 mkr är generellt och korrigerat per augusti 2018				
Not 2. Jämförelsestörande intäkter				
Exploateringsfastigheter	4,3	21,6	4,3	21,6
Summa	**4,3**	**21,6**	**4,3**	**21,6**
Not 3. Verksamhetens kostnader				
Personal	-956,7	-869,8		
varav pensionskostnader, inkl. reserverat eget kapital*)	-137,7	-91,9		
Köp av huvudverksamhet/tjänster	-1 224,6	-1 187,1		
Lokalkostnader	-166,6	-161,2		
Övriga kostnader	-121,6	-129,2		
Summa)	**-2 469,4**	**-2 347,4**	**-2 849,0**	**-2 703,4**
*) Varav belopp som reserverats i eget kapital.	13,3	0,0		
**) I summa kostnader för koncernen ingår skatter med 6,0 mkr 2019 och 15,8 mkr 2018.				
Not 4. Jämförelsestörande kostnader				
Strukturomvandlingskostnader	-12,6	-14,4	-12,6	-14,4
Strukturella utvecklingsinsatser		0,0		0,0
Strukturella utvecklingsinsatser, stadens utbyggnad	-2,5	-0,2	-2,5	-0,2
Utrangeringar av anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa	**-15,1**	**-14,6**	**-15,1**	**-14,6**
Not 5. Skatteintäkter				
Preliminär skatteinbetalning	2 657,9	2 498,5	2 657,9	2 498,5
Preliminär slutavräkning innevarande år	-27,2	0,1	-27,2	0,1
Slutavräkningsdifferens föregående år	3,5	-10,2	3,5	-10,2
Summa	**2 634,1**	**2 488,4**	**2 634,1**	**2 488,4**
Not 6. Generella statsbidrag				
Generella statsbidrag*)	10,9	19,7	10,9	19,7
Kommunal fastighetsavgift	62,0	60,6	62,0	60,6
Regleringsbidrag	38,0	8,4	38,0	8,4
Delsumma bidragsintäkter	**110,9**	**88,7**	**110,9**	**88,7**
Utjämningsavgift inkomstutjämning	-197,1	-151,7	-197,1	-151,7
Utjämningsavgift kostnadsutjämning	-327,3	-297,6	-327,3	-297,6
Utjämningsavgift LSS	-119,8	-105,3	-119,8	-105,3
Delsumma bidragskostnader	**-644,2**	**-554,5**	**-644,2**	**-554,5**
Summa	**-533,3**	**-465,9**	**-533,3**	**-465,9**
*) Generella bidrag är korrigerad med 5,5 mkr per augusti 2018				
Not 7. Finansiella intäkter				
Utdelning på aktier och andelar	23,1	28,9		
Ränteintäkter	2,9	6,6		
Realisationsvinst	8,9	93,8		
Borgensavgifter	2,2	2,7		
Optionsersättning	5,0	5,0		
Intäkt indexreglering medfinansiering tunnelbana	1,8	4,2		
Övriga finansiella intäkter	3,4	4,7		
Orealiserad värdeförändring kapitalförvaltning*)	250,7	37,3		
Summa	**298,0**	**183,2**	**286,2**	**181,6**
*) Enligt LKBR är jämförelsesiffror per augusti 2018 i staden och koncernen omräknade.				
Not 8. Finansiella kostnader				
Räntekostnader	3,0	-0,5		
Realisationsförlust	-0,4	-0,9		
Ränta på pensionsskuld	-10,4	-7,2		
Förvaltningsarvode, bankavgifter m.m.	-0,6	-0,2		
Kostnad indexreglering medfinansiering tunnelbana/Mälarbanan	-24,7	-42,9		
Summa	**-33,1**	**-51,8**	**-48,6**	**-80,6**
Not 9. Extraordinära intäkter				
Fastighetsägares bidrag till medfinansiering tunnelbana Arenastaden		87,5		87,5
Summa	**0,0**	**87,5**	**0,0**	**87,5**
Not 10. Extraordinära kostnader				
Medfinansiering av tunnelbanan/Mälarbanan		-600,0		-600,0
Summa	**0,0**	**-600,0**	**0,0**	**-600,0**

Mkr	Stad 2019	Stad 2018	Koncern 2019	Koncern 2018
Not 11. Justeringsposter				
Justering av ej rörelsekapitalpåverkande poster				
Förändring pensionsavsättning	56,6	9,3		
Förändring övriga avsättningar	15,3	641,9		
Utrangering inventarier och byggnader	0,0			
Reavinst försäljning av kortfristig placering	-8,9	-93,8		
Reaförlust försäljning av kortfristig placering	0,4	0,9		
Summa	**63,3**	**558,2**		
Not 12. Immateriella anläggningstillgångar				
Ingående bokfört värde	22,5	26,3	22,5	26,3
Nyanskaffningar	9,2	5,6	9,2	5,6
Periodens avskrivningar	-7,0	-9,4	-7,0	-9,4
Summa	**24,7**	**22,5**	**24,7**	**22,5**
Not 13. Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Ingående bokfört värde	2 574,2	2 450,5		5 519,0
Nyanskaffningar	162,1	235,8		855,8
Utrangeringar/försäljningar	0,0	2,6		-189,8
Periodens avskrivningar	-81,9	-114,7		-240,8
Omföring pågående, till- och ombyggnad	20,5			
Summa	**2 674,9**	**2 574,2**	**6 106,1**	**5 944,1**
Not 14. Maskiner och inventarier				
Ingående bokfört värde	59,2	51,3		54,6
Nyanskaffningar	13,2	16,6		17,1
Utrangeringar/försäljningar	-0,1	-0,5		-0,6
Periodens avskrivningar	-8,5	-8,2		-8,8
Strykningar	0,0	0,0		
Summa	**63,8**	**59,2**	**72,0**	**62,3**
Not 15. Finansiella anläggningstillgångar				
Aktier	123,4	123,4		67,4
Andelar	1 152,1	1 152,1		62,0
Bostadsrätter	2,0	2,0		5,1
Grundfondskapital Stiftelsen Filmstadens Kultur	5,0	5,0		5,0
Långfristiga fordringar	0,5	0,5		0,5
Bidrag medfinansiering	391,5	421,2		421,2
Summa	**1 674,4**	**1 704,1**	**531,5**	**561,3**
Not 16. Långfristiga fordringar				
Stiftelsen Stockholms studentbostäder	0,5	0,5	0,5	0,5
Summa	**0,5**	**0,5**	**0,5**	**0,5**
Not 17. Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar	43,8	49,3		146,1
Statsbidragsfordringar	42,2	33,5		33,5
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	106,4	67,4		160,8
Andra fordringar	165,3	204,2		246,1
Fordran bidrag till medfinansiering tunnelbana	71,8	71,8		71,8
Summa	**429,6**	**426,2**	**614,2**	**658,3**
Not 18. Kortfristiga placeringar *)				
Svenska aktier (kapitalförvaltning)	311,3	277,2	311,3	277,2
Globala aktier (kapitalförvaltning)	825,9	682,6	825,9	682,6
Obligationer (kapitalförvaltning)	476,7	490,4	476,7	490,4
Summa	**1 613,9**	**1 450,2**	**1 613,9**	**1 450,2**
*) Kortfristiga placeringar ska enligt LKBR värderas till verkligt värde. Jämförelsetalen för 2018 är därför omräknade				
Not 19. Eget kapital *)				
Ingående eget kapital	3 438,3	3 711,6	4 217,3	4 301,7
Omvärdering till verkligt värde, IB eget kapital 2018		140,9		140,9
Omvärdering till verkligt värde, årets resultat 2018		-140,9		-140,9
Direktbokning mot eget kapital (fusion av Norrenergi)				15,6
Direktbokning eget kapital förändrad skattesats egenkapitalandel obeskattade reserver			4,3	
Delårets/ årets resultat	360,6	-273,4	488,5	-100,0
Utgående eget kapital	**3 798,9**	**3 438,3**	**4 710,2**	**4 217,3**

Mkr	Stad 2019	Stad 2018	Koncern 2019	Koncern 2018
varav kvar av reservation (se tilläggsupplysning)	394,4	422,8		
*) Enligt LKBR är jämförelsesiffror för Eget kapital 2018 i staden och koncernen omräknade.				
Not 20. Avsättningar för pensioner				
Ingående pensionsavsättning	360,2	338,3		
Förändring pensionsförpliktelser under året	41,6	10,8		
Förändring löneskatt under året	10,0	2,5		
Förändring visstidspensioner under året	-0,2	-0,5		
Finansiell kostnad	10,4	9,1		
Delsumma avsättning pensioner exkl. omstruktureringskostnader SAPsök	**422,0**	**360,2**		
Ingående avsättning SAPsök	7,9	9,1		
Förändring avsättning omstrukturering	-4,3	-1,0		
Förändring löneskatt under året	-1,1	-0,2		
Finansiell kostnad	0,1	0,1		
Delsumma avsättning pensioner omstrukturering SAPsök	**2,6**	**7,9**		
Summa avsättning pensioner	**424,6**	**368,0**	**427,1**	**373,5**
Not 21. Andra avsättningar				
Avsättning naturreservat Igelbäcken	6,3	9,3	6,3	9,3
Förpliktelse medfinansiering tunnelbana Arenastaden	247,0	244,9	247,0	244,9
Förpliktelse medfinansiering tunnelbana Hagalund	496,2	489,7	496,2	489,7
Förpliktelse medfinansiering Mälarbanan	642,2	630,6	642,2	630,6
Tvistiga skulder omvårdnadsförvaltningen		2,0		2,0
Avsättning för skatter			191,8	195,0
Övriga avsättningar			11,8	7,0
Summa	**1 391,7**	**1 376,4**	**1 595,3**	**1 578,4**
Not 22. Långfristiga skulder				
Fastighets AB Falkeneraren	0,5	0,5		
Övriga skulder till kreditinstitut			1 033,3	1 066,7
Delsumma långfristiga skulder	**0,5**	**0,5**	**1 033,3**	**1 066,7**
Förutbetalda intäkter som regleras över flera år:				
Gatukostnadsersättning pågående	412,0	388,5	412,0	388,5
Gatukostnadsersättning aktiverat	256,2	237,1	256,2	237,1
Delsumma förutbetalda intäkter, långfristiga skulder	**668,2**	**625,6**	**668,2**	**625,6**
Summa Långfristiga skulder	**668,7**	**626,1**	**1 701,5**	**1 692,3**
Not 23. Kortfristiga skulder				
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	268,9	199,0		703,8
Andra kortfristiga skulder	241,9	309,8		333,0
Pensionskostnader, avgiftsbestämd del inkl. löneskatt	48,5	66,3		66,3
Leverantörsskulder	148,0	234,6		285,2
Semesterlöneskuld, okompenserad övertid	33,0	67,5		67,5
Summa Kortfristiga skulder	**740,3**	**877,1**	**1 229,9**	**1 455,8**
Not 24. Ansvars- och borgensförbindelser				
Pensionsförpliktelser ej upptagna bland skulder eller avsättningar				
Förpliktelser avseende pensionsförmåner intjänade före 1998	1 202,3	1 182,1	1 202,3	1 182,1
Delsumma	**1 202,3**	**1 182,1**	**1 202,3**	**1 182,1**
Övriga ansvars- och borgensförbindelser				
Gentemot kommunens företag	1 037,7	1 071,1		
Företagsinteckningar				0,5
Delsumma	**1 037,7**	**1 071,1**	**0,0**	**0,5**
Summa	**2 240,0**	**2 253,2**	**1 202,3**	**1 182,7**
Tilläggsupplysning, reserverat eget kapital (se not 19)				
Omstrukturering				
Reserverat i 2005-2007 och 2009 års bokslut	176,0	176,0		
Ianspråktaget år 2006-2012	-123,4	-123,4		
Ianspråktaget 2013	-40,4	-40,4		
Reserverat i 2013 års bokslut	40,0	40,0		
Reserverat i 2014 års bokslut	13,0	13,0		
Ianspråktaget 2014	-20,8	-20,8		
Ianspråktaget 2015	-9,8	-9,8		
Ianspråktaget 2016	-6,2	-6,2		
Ianspråktaget 2017	-11,1	-11,1		
Reserverat i 2017 års bokslut	50,0	50,0		

Mkr	Stad 2019	Stad 2018	Koncern 2019	Koncern 2018
Ianspråktaget 2018	-18,9	-18,9		
Reserverat för omstrukturering i 2018 års bokslut	25,0	25,0		
Ianspråktaget 2019-08-31	-12,6			
Summa	**60,7**	**73,3**		
Pensioner				
Reserverat i 2005-2008 års bokslut	330,7	330,7		
Ianspråktaget 2009, 2011-2015	-115,6	-115,6		
Ianspråktaget 2016	-20,0	-20,0		
Ianspråktaget 2017	-20,0	-20,0		
Ianspråktaget 2018	-20,0	-20,0		
Ianspråktaget 2019-08-31	-13,3			
Summa	**141,7**	**155,1**		
Strukturella utvecklingsinsatser				
Reserverat i 2016 års bokslut	30,0	30,0		
Ianspråktaget 2017	-0,6	-0,6		
Reserverat för omstrukturering i 2018 års bokslut	25,0	25,0		
Summa	**54,4**	**54,4**		
Strukturella utvecklingsinsatser, medfinansiering infrastrukturella investeringar				
Reserverat i 2010 års bokslut		100,0		
Ianspråktaget 2012-2014		-97,1		
Avslutat, reservation upphör 2018-12-31	**0,0**	**2,9**		
Strukturella utvecklingsinsatser, stadens utbyggnad				
Reserverat i bokslut 2011	100,0	100,0		
Ianspråktaget 2012	-28,3	-28,3		
Reserverat i bokslut 2012	70,0	70,0		
Ianspråktaget 2013	-5,1	-5,1		
Reserverat i bokslut 2013	120,0	120,0		
Ianspråktaget 2014	-1,7	-1,7		
Ianspråktaget 2015	-3,7	-3,7		
Reserverat i bokslut 2015	55,0	55,0		
Ianspråktaget 2016	-304,7	-304,7		
Reserverat i bokslut 2016	140,0	140,0		
Ianspråktaget 2017	-1,3	-1,3		
Ianspråktaget 2018	-0,2	-0,2		
Ianspråktaget 2019-08-31	-2,5			
Summa	**137,5**	**140,0**		
Totalt kvar av reserverat eget kapital	**394,4**	**422,8**		

Anmärkning: beloppen i tabellerna är avrundade och summerar därför inte exakt.

Redovisningsprinciper

I delårsrapporten har i allt väsentligt samma redovisningsprinciper tillämpats som i årsredovisningen 2018.

Från och med räkenskapsår 2019 tillämpas dock LKBR, vilket innebär att följande ändringar har gjorts i förhållande till tidigare redovisningsprinciper:

Redovisning av verkligt värde av vissa finansiella instrument

Enligt LKBR ska vissa finansiella instrument värderas till verkligt värde. Med detta som bakgrund har värdet på dessa tillgångar omräknats från anskaffningsvärde till verkligt värde. Jämförelsetalen för föregående år har omräknats enligt de nya redovisningsprinciperna.

I not 19 framgår effekten på eget kapital av de ändrade redovisningsprinciperna.

Gatukostnadsersättning

Solna stad har valt att fortsätta följa RKR rekommendation 18.1 Intäkter från avgifter, bidrag och försäljningar. Enligt denna rekommendation ska alla investeringsbidrag som avser att täcka investeringsutgifter bokföras initialt som en skuld. Ersättningen, bidraget, intäktsförs sedan proportionellt i förhållande till nedlagda utgifter och beräknad nyttjandeperiod för de olika investeringsobjekten. Staden redovisar alla förutbetalda intäkter från exploateringsverksamheten i form av exploateringsbidrag och gatukostnadsersättning som långfristig skuld, förutom de intäkter som regleras nästkommande år, vilka redovisas bland kortfristiga skulder.

Justerade resultattabeller

Periodutfallet 2018 (resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalysen med tillhörande noter) har justerats med anledning av ändrade redovisningsprinciper fr.o.m. 2019-01-01. I förvaltningsberättelsen har texter och tabeller anpassats utifrån den reviderade versionen av resultaträkningen utifrån LKBR. Rubriken "Ekonomisk analys" i förvaltningsberättelsen innefattar också årsprognos och utfall fr.o.m. 2019.